

WESTERN ROMAN
LASO
CIJENA 5 DIN BROJ 244

**NEISPRAVAN
REVOLVER**

LOUIS L'AMOUR

NEISPRAVNI REVOLVER

»Laso« Nova serija 1978.

Louis L'Amour: NEISPRAVNI REVOLVER

Naslov originala: THE BROKEN GUN

Copyright: Bantam Books

Recenzija: Gordana Mikulić, profesorica

Prijevod: Branimir Ježić

Grafički urednik: Ivica Bartolić

Urednik: Marcel Čukli

»Laso« — Izdavač OOUR Informativno-revijalna izdanja NISP »Vjesnik« Zagreb, Ljubice Gerovac 1 — Glavni i odgovorni urednik Borivoj Jurković — Tisak OOUR Novinsko revijalna štamparija i OOUR TMG »Vjesnik« Zagreb, Ljubice Gerovac 1 — Zagreb 1978.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) VJESNIKOVA PRESS AGENCIJA Zagreb

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 260 d ili 234 d s popustom od 10% a za 6 mjeseci 130 d odnosno 117 d s popustom. Samo unaprijed uplaćena pretplata osigurava popust od 10%. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833 42 »Vjesnik« s oznakom za LASO.

Cijena za inozemstvo. DM 1,80. ASCH 10,00. SFRS 2,00. HFL 2,00.

Cijena inozemne pretplate za 6 mjeseci. DM 36,00. SKR 63,00. ASCH 250,00. FF 74,00. SFRS 36 00. HFL 37 00. US \$ 15 00.

Uplata na devizni račun. 30101-620-37-7210-256 Privredna banka Zagreb (za »Vjesnik«)

Ekonomska propaganda: »Vjesnik« Agencija za marketing, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6. Cijena oglasa 1/1 kolor zadnja stranica 7.000 d ili US \$ 480

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7 — 1973. od 26. XI 1973.

I

Čovjek koga nikad nisam vidio, s licem kao u Apaša, ležao je opružen na pločniku u lokvi vlastite krvi, pogođen u leđa s nekoliko metaka.

Bila su tu i dvojica policijska kola, nekoliko uniformiranih ljudi kao i hrpa znatiželjnika koji su s nestrp-ljenjem očekivali kola hitne pomoći, iako im je moralo biti jasno da pogođenom čovjeku nema više pomoći.

— Žao mi je što sam vas digao iz kreveta u ovo doba noći, gospodine Sheridane.

Policijski narednik Tom Riley probudio me prije nekoliko minuta u motelu i doveo ovamo. Bio je ljubazan, iako mi se činilo da baš nije mnogo mario što mi je prekinuo san. Bio je to čovjek navikao na težak i neugodan posao kojim se bavio, a meni se, unatoč svemu, činilo da on taj posao dobro obavlja.

— Mislili smo da nam možda možete nešto reći o ovom čovjeku.

Riley mi pokaže izrezak iz novina koje su dan prije objavile da sam ja, Dan Sheridan, poznati pisac kau-

bojskih romana, doputovao u grad pripremajući svoju najnoviju knjigu.

U tom članku, međutim, nije bilo spomenuto ono što se meni omaklo u jednom televizijskom intervjuu kad sam rekao »da uz ostalo radim i na rasvjetljavanju misterije nestanka braće Toomey«.

Planirao sam zapravo da to prešutim kako bih mogao u miru poduzeti svoje istraživanje. Znao sam samo da su braća Toomey prije nekih devedeset godina krenuli iz Tek-sasa u Arizonu goneći veliko stado. O tome postoji i dokumentacija, ali što se zbilo poslije njihova dolaska ovamo i gdje je nestalo 27 ljudi i 4000 grla stoke, to nitko nije znao, niti je to igdje bilo zabilježeno.

— Ne mogu vam mnogo pomoći, naredniče — rekao sam. — Ne poznajem toga čovjeka i nikad ga do-sad nisam vidio.

— Nisam htio propustiti priliku da vas upitam — reče Riley ne mogavši odvojiti pogled od leša. — Bi-ste li mi možda mogli reći kakvog bi on mogao imati razloga da se sa-stane s vama?

— Točno je da mi se ljudi često obraćaju. Neki žele sa mnom razgovarati o knjizi koju su pročitali, dok većina želi da im pomognem, jer i sami pišu knjige, ali bezuspješno. Rijetko kada imam od toga koristi.

— Ime Alvarez također vam ništa ne govori?

— Na žalost, ne.

Time je naš razgovor bio završen. Mislio sam da je najbolje da se što prije ponovo zavučem u krevet, jer je iza mene bio naporan dan i dugi let dovde.

No kad sam stigao u motel, pozove me vratar i preda mi poštu koja je stigla tog dana za mene, uz ispriku da me nije prije vidio. Tu su bili telegram od moga izdavača koji me podsjećao na zakazani sastanak za deset dana na Beverly Hillsu, pa telefonski broj i ime neke novinarkе koja je htjela od mene intervju, te konačno neka neobična cedulja na kojoj je bilo nadrljano samo nekoliko riječi:

»Raspolazem informacijama. Doći ću u jedan sat.

Manuel Alvarez«

Kad sam to pročitao, ponovo sam izišao. Riley se upravo spremao da ode kolima, kad sam ga pozvao. Bacio je brz pogled na cedulju i saslušao moje objašnjenje kako sam do nje došao.

— Zašto se htio sastati u jedan sat ujutro? — upita Riley.

— Nemam pojma. Kao što vidite, svakakvih ljudi ima koji mi se obraćaju.

— Nećete se ljutiti ako zadržim ceduljicu?

— Nipošto — odgovorio sam, a onda me znatiželja natjerala da ga

zamolim da mi javi ako bilo što sazna o tom čovjeku.

Zastao je na trenutak, a onda reče:

— O njemu znam da je bio najpošteniji od svoje braće. Oni su češće imali poteškoća sa zakonom.

To mi nije mnogo pomoglo, pa sam se vratio u svoju sobu. Svanulo je vrlo brzo. Prvi sam dogovor imao već u devet sati. Nisam se uspio dovoljno odmoriti. Dok sam čekao na taksi, kupio sam novine.

Tekst o sinočnjem događaju bio je na drugoj stranici. Bio je to kratak članak u kojem je opisano kako je izvršeno umorstvo i ništa više. Ipak, čim sam pogledao u novine, otkrio sam nešto novo, a to je stajalo u naslovu:

U PETNAEST DANA UBIJEN I DRUGI BRAT

Petea Alvareza je ubio šerifov zamjenik pri pokušaju bijega iz zatvora na koji je bio osuđen zbog krađe stoke.

Na kraju članka stajalo je još i ovo:

»Živ je još jedino treći brat, Pio Alvarez, koji je nedavno također pušten iz zatvora.«

Pio? Pio Alvarez? Narednik Pio Alvarez?

Sjetio sam se toga imena. I nehotice sam Rileyu dao pogrešnu informaciju. Manuela Alvareza nisam poznavao, ali sam dobro znao njegova brata Pija.

Kao mladi momci ratovali smo u istom bataljonu. Pio je zbog nediscipline bio mnogo puta kažnjavan, ali se u ratu pokazao odličnim borcem. Nekako u isto vrijeme bili smo ranjeni, pali u zarobljeništvo i opet zajedno pobjegli.

Pio je bio pola apaške, a pola španjolske krvi. Naš je bijeg uspio prvenstveno zahvaljujući njemu.

U prvi sam mah pomislio da ga nazovem, ali onda sam ipak odustao od toga. Jedno su bila vremena kad smo zajedno ratovali, a drugo je danas. Pio je svuda stvarao neprilike, pa nisam imao razloga pomisliti da se promijenio. Najvjerojatnije je da se njegov brat Manuel htio sastati sa mnom zato da mu pomognem izvući Pija iz neke neprilike.

U Povijesnom društvu nisam toga jutra ništa obavio. Listajući po starim papirima nigdje nisam naišao na imena Clydea ili Johna Toomeyja.

Po svemu sudeći, gajenje stoke u Arizoni počelo je nekako upravo u vrijeme kad su Toomeyjevi stigli onamo. Naišao sam na podatak da je 1864. neki Stevens gajio stoku u blizini Prescottta, a neki Osborn i Ehle dotjerali su nekoliko stotina grla u Dolinu Yavapai. Henry C. Hooker bio je prema podacima prvi pravi uzgojitelj stoke na tom teritoriju. Prodavao je stoku vojsci. On je tamo osnovao i svoj ranč u dolini Sulphur Springs, 1872. godine.

U zemljišnim knjigama također nisam ništa našao. Nigdje ni spomena Toomeyjevima, ali sam zato tamo zamijetio treći put jednog te istog čovjeka.

Čitao je novine u motelu kad sam izlazio, stajao na uglu ulice u kojoj sam posjetio Povijesno društvo, a sada se opet zatekao u uredu gdje sam pregledavao zemljišne knjige. Mogla je to biti samo slučajnost, ali je u to bilo teško povjerovati. Odbacio sam i pomisao da bi mogla biti riječ o policajcu, iako je Riley mogao poslati za mnom neko-

ga da njuška ne bi li nešto otkrio o Manuelovu ubojstvu. Čovjek koji me pratio suviše je nalikovao na uspješnog biznismena ili nekog bogatog rančera.

Je li me on zapravo pratio ili se to meni samo činilo? U jednom trenutku zamalo sam se zaputio prema njemu i upitao ga to, ali sam se u posljednji čas suzdržao ne želeći da ispadnem smiješan. Odlučio sam da hitno izađem. Sjeo sam u taksi i odveo se na piće u ugledni lokal u središtu grada. No, nije prošlo ni pet minuta kad se opet pojavio onaj čovjek i sjeo za stol nedaleko od mene.

Sad mi je bilo sve jasno. To mi se nipošto nije svidjelo jer je nalikovalo na nepriliku koja me mogla skupo stajati. Pomislio sam da bi najbolje bilo da uzmem kartu za avion i još večeras ili najkasnije sutra odletim u Los Angeles.

U međuvremenu se čovjek zaputio do telefonske kabine i neko vrijeme telefonirao. Baš kad sam popio piće i htio ustati od stola, u lokal uđe visok čovjek u elegantnom bijelom odijelu s vestern-šeširom na glavi, pogleda prema meni i priđe za moj stol. Izvuče stolicu i sjedne.

— Dan Sheridan? Ja sam Colin Wells... vlasnik Strawb'ry ranča nedaleko oдавде, jednog od najvećih u Arizoni. Kad sam čuo da je u gradu poznati pisac romana sa Zapada, odlučio sam da ga po svaku cijenu pronađem i ponudim mu svoje gostoprimstvo. Htio bih vas pozvati na svoje imanje i pokazati vam kako danas izgleda život na velikom ranču.

To i nije bila tako neuobičajena ponuda. Nešto slično zbivalo mi se i

drugdje. U svakom slučaju, sada mi je bilo jasno zašto me onaj čovjek slijedio u toku cijelog dana. Neko smo vrijeme razgovarali o današnjim uvjetima života na ranču. Iz razgovora sam saznao gdje se nalazi Wellsov ranč kao i ostalo što se tičalo njegova imanja. Bitno je bilo da nisam bio primorán otkrivati svrhu svoga dolaska, ni ono što me najviše zanimalo.

— Svakako morate doći na ranč. Podigao sam tamo udobnu kuću i sagradio bazen ako želite da se okupate. Možete doći kad god zaželite i ostati koliko god hoćete.

— Gdje je vaše imanje?

— Kod Verdea, to je rijeka — reče, pa dodá pošto je neko vrijeme šutio. — Moj predradnik je u gradu, pa vas može odmah odvesti kolima ako želite.

I John Toomey je spomenuo Verde. Tako se zvala dolina do koje je došao nakon dugog i teškog puta iz Teksasa.

Bila je to jedinstvena prilika da upoznam mjesto kamo su stigli Toomeyjevi, a možda i da pronađem ključ za zagonetku njihova nestanka, iako je to bilo malo vjerojatno nakon devedeset godina.

Osim toga, bila je to prilika da se izvučem iz grada i mogućih komplikacija u vezi s ubojstvom Alvareza. Zaista nisam htio da s time imam bilo kakvog posla.

U roku od nekih četrdeset i osam sati mogao sam razgledati taj predjel, upoznati dobro okolicu, vratiti se u grad i odletjeti u Los Angeles.

Plan mi se učinio vrlo prihvatljivim i dobrim, pa sam pristao na Wellsovu ponudu. Kakve su bile

posljedice te moje odluke, pokazalo se uskoro.

II

Kad su se kola popela na vrh brijega, vozač zabaci šešir na potiljak, pa me upozori da pogledam dolinu koja se pružila pred nama.

— Tu je Strawb'ry. Proteže se sve tamo do rijeke.

Po svom sjećanju s fotografija pokušao sam se orijentirati. Prepoznao sam na sjeveroistoku vrhunce Squaw Peaka i Cedar Bencha kao i četiri vrhunca Mazatzalsa na jugoistoku.

— Veliko imanje. Sigurno ima stotinu tisuća hektara.

— Kao čovjek nenavikao da procjenjuje zemlju — pomalo posprdnim glasom izjavi vozač — prilično ste dobro ocijenili. Ima tu tri stotine tisuća hektara zemlje koliko i imanje Benta Sewarda.

Kad sam bolje pogledao, vidio sam u daljini nekoliko krovova.

— Što je ono tamo?

— To je Bar-Bell, Sewardovo imanje koje sam vam maloprije spomenuo.

Čovjeku koji je gonio stado tisuću i petsto milja zacijelo se, kad je došao ovamo, učinilo da je stupio u raj na zemlji. Prosto je nevjerojatno koliko je trebalo odvažnosti i snage za pothvat koji su poduzeli Toomeyjevi. Trebalo se boriti s mnogim nepredviđenim preprekama i neprijateljima, među koje valja ubrojiti žed i bespuće, da i ne spominjem ratoborne Apaše. Po svemu sudeći, Toomeyjevima je uspjelo doći ovamo i savladati sve te prepreke, kako sam mogao zaključiti iz

nekoliko stranica teksta, koje sam pronašao, a napisao ih je vlastitom rukom John Toomey.

To je ujedno bilo sve. Osim toga, nikakvim drugim dokaznim materijalom nisam raspolagao.

— Strancima uvijek rado pokazujemo imanje — nastavi vozač svoj monolog ne osvrćući se mnogo na mene.

Bilo je to prvi put da sam malo bolje pogledao tog dugajliju kome je obješena donja vilica produljivala nimalo privlačno lice s hladnim prodornim očima.

Šutio sam neko vrijeme dok smo se spuštali uskim putem niz brežuljak prije nego što sam postavio sljedeće pitanje.

— U kom je smjeru oдавде Izgubljena rijeka?

Vozač naglo okrene glavu.

— Izgubljena rijeka? Otkud znate za nju?

— O njoj mi je pričao neki starac. Gnjavio me svojim pričama, a kad je čuo da namjeravam otputovati ovamo, upozorio me da je voda iz Izgubljene rijeke najbolja u ovom kraju — pokušao sam da se lažima izvučem.

Vozač nije mogao sakriti iznenađenje.

— Sigurno je to bio prilično star čovjek jer ih baš nema mnogo koji znaju za Izgubljenu rijeku. U svakom slučaju, ona danas nema nekog naročitog značenja otkad smo uredili i pročistili druge izvore.

— Sigurno je tamo prilično divlje.

— Još kako. Taj se kraj nije nimalo izmijenio u posljednjih pedeset ili šezdeset godina. Otkad ovdje radim, prvi put sam bio tamo tek pred dvije godine.

Bilo je sparno. Neugodnost koju sam osjetio zbog vrućine prerasla je u nemir. Zašto sam uopće ovamo dolazio? Što mi je trebalo da se upuštam u istraživanje nekakve sumnjive tajne stare više od devedeset godina, kad sam priču za novi roman mogao naći i na mnogo jednostavniji način? A što ako sam se dao prevariti, što ako tajne uopće nema?

Ponovo sam upro pogled onamo gdje je trebalo da bude Izgubljena rijeka. Što me to navodilo da ću odgovor na svoja pitanja pronaći baš tamo?

U svakom slučaju, nemir me nije napuštao. Je li to bilo zbog onoga nesretnog ubojstva u gradu ili posljedica razgovora s vozačem koji je pomalo neobično reagirao na moje pitanje o Izgubljenoj rijeci?

Sve je to počelo u New Orleansu kad sam jednom zgodom kupio u nekoj staretinarnici neispravan revolver marke Bisley. U cijevi revolvera, koju sam ja valjda prvi nakon toliko godina pokušao očistiti, pronašao sam nekoliko smotanih stranica istrgnutih iz nekog bloka ili dnevnika. Te su stranice bile zapravo neobičan dokument. Otkud te stranice? Kako su se našle u cijevi revolvera? Najvjerojatnije zato što je revolver bio neispravan, pa nije postojala opasnost da netko ispali metak iz njega. Onaj koji ih je tamo stavio sigurno je želio da budu dobro skrivene, a u brzini nije imao drugog mjesta ni vremena da ga pronalazi.

Tajnu je predstavljao nestanak Johna i Clydea Toomeyja. Nakon što su dotjerali četiri tisuće grla stoke, dvadeset i sedam ljudi naprosto je propalo u zemlju.

John Toomey se nije pokazao nekim naročitim piscem, ali se u onome što je napisao osjećao duh novog vremena i čovjeka svjesnog svoje snage i sposobnosti. Predviđao je da će se jednog dana mnogo toga izmijeniti, pa je svoje bilješke ostavio kao dokument o prošlom vremenu onome tko ih pronađe.

Odbacio sam svaku mogućnost da je riječ o neslanoj šali zbog nekih pojedinosti i činjenica za koje je mogao znati samo onaj koji je živio u to vrijeme ili netko tko ga je dugo i pažljivo proučavao. Netko tko se mislio našaliti ne bi se sjetio takvih pojedinosti. One su me uvjerile u vjerodostojnost redaka koje sam pročitao.

U Teksasu sam to vrlo brzo provjerio. Ime obitelji Toomey bilo je tamo poznato, a sačuvani su bili i mnogi dokumenti gotovo do dana kad su braća odlučila poći na daleki put. Stariji su se ljudi prisjećali i priča koje su kolale o odvažnoj braći Toomey.

Bila su trojica. Najstariji je poginuo boreći se za Konfederaciju, dok su Clyde i John pristupili Sjeveru. Kad su se vratili iz rata, bili su okruženi zidom mržnje, pa su zato i odlučili da sve što imaju prodaju i napuste Teksas.

Prema dokumentima morao sam nesumnjivo utvrditi da je bila riječ o uglednoj obitelji koja se i te kako isticala u sredini gdje je živjela. To nisu nipošto bili ljudi koje bi netko mogao zamijeniti ili ne zamijetiti. Gdje god bili, svuda bi ostavljali duboki trag. Pa kako se onda moglo dogoditi da su najednom nestali bez traga kad su došli ovamo u Arizonu? Njihovo ime nije nigdje

zabilježeno, ni u jednoj se knjizi ne vodi, nitko o njima ništa ne zna.

— Koliko nam još treba? — upitao sam vozača.

— Pet ili šest milja. Vi ste Colinov prijatelj?

— Ja sam pisac. Colin Wells je čuo da sam u gradu, pa me pozvao k sebi. Tako mi se pružila prilika da bolje upoznam ovaj kraj i život na ranču.

— Colin voli oko sebe skupljati društvo. O čemu vi pišete?

— Priče i romane sa Zapada.

— Ovo je bila uglavnom indijanska zemlja. Nekad su tu živjeli Apaši.

— Kako je vaše ime?

— Zovem se Reese ... Floyd Reese.

Njegovo me ime na nešto podsjetilo. Toomey je zapisao da je među ljudima koji su bili uz njega bio i čovjek po imenu Reese. Njega je pokupio usput da mu pomogne. Teško je bilo goniti tako veliko stado, pa se broj ljudi putem povećavao i smanjivao prema potrebama. Što se tiče Reesea, Toomey je zažalio što ga je unajmio, jer je bilo očito da ovaj od nečega bježi i da će mu stvarati neprilike. Tko zna, možda je ovaj Reese nešto u rodu s onim.

— Ovdje ste rođeni?

— Moj je otac ovdje radio, a i ja otkad znam za sebe.

Nema sumnje, Floyd Reeseu svijet počinje i završava ovdje na ranču. Dobro mi je bio poznat tip takvih ljudi, jer sam s nekima od njih i sam odrastao.

Kola su nešto usporila kad su im u susret dojahala dva jahača, jedan postariji, širokog ali neprijaznog osmijeha, te drugi mlađi, u naponu

snage i neodređenog izraza lica. Obojica su bili naoružani.

Kad su se približili, Reese zaustavi kola. — To je pisac koga sam doveo iz grada — reče. — Ime mu je Sheridan.

Zatim se okrene k meni.

— To su Dad Styles i Rip Parker. Obojica već godinama rade na ranču.

Kad su kola ponovo krenula, napomenuo sam:

— Obojica su naoružani.

— To je potrebno zbog kradljivaca stoke. Kako je šerif daleko, to ga ja ovdje zamjenjujem.

— Tko bi rekao da ovdje ima kradljivaca.

— I te kako ih ima! Ponekad dođu s kamionima za prijevoz stoke. Sruše ogradu i natovare prvu grupu stoke na koju naiđu. Rijetko kad im uspije odmagliti sa stokom, jer smo zato mi ovdje, a jedini putovi vode preko našeg imanja ili uporedo s njim u dužini od petnaestak milja.

Opet se okrene k meni gledajući me pomalo izazovno. — Evo, već se vozimo sedam ili osam milja po ranču. Kamo god pogledate sve je to uokolo Strawb'ry. Jedini način da netko odavde ode, ako ga mi ne pustimo, jest da se posluži krilima.

— Zar kradljivci uvijek posežu za oružjem kad ih hvataju?

— Gotovo uvijek. Nitko ne voli da bude uhvaćen, jer zna što ga čeka!

Konačno su se kola zaustavila pred kućom, a ja sam bio sretan da izađem iz njih. Nimalo mi se nije svidio taj Floyd Reese i jedva sam čekao da ga se otarasim.

Meksikanac u bijelom kaputu ponese moju torbu i pisaći stroj, a

prema meni se zaputio Colin Wells sa čašom u ruci.

— Dobro došli na Strawb'ry! Uđite i popijte nešto. Taman ste došli da još imate vremena za malu šetnju prije večere.

Kad sam ušao, na stepenicama je stajala djevojka tamne kose i sivih očiju, u hlačama i bluzi boje banane. Gledala me pogledom u kome se nije mogla očitovati dobrodošlica. U njemu se prije moglo ogledati iznenađenje, čak zabrinutost.

— To je žena moga brata, Belle Dawson — predstavi je Colin. — Belle, to je pisac o kome sam ti govorio.

Pozdravila me ljubazno.

— Čitatelj se uvijek raduje kad susretne pisca.

— To isto vrijedi i obrnuto — odvratioh sa smiješkom. — Ipak, ne morate se bojati da ću vas pitati jeste li neku od mojih knjiga pročitati.

— To me ne morate pitati, jer ću vam i bez toga reći da sam ih pročitala gotovo sve. Zaista imate smisla da rekonstruirate prošlost.

— Za to, na žalost, nije potreban samo smisao nego i naporan posao istraživanja po starim novinama, katalozima, dnevnicima, izvještajima i sličnim zapisima koje obično već pokriva debeli sloj prašine.

Tek tada sam uspio odvojiti svoje oči od njezinih i baciti pogled na neobičnu četvrtastu građevinu od kamena. Zgrada je bila kakvih tristo metara udaljena, bez prozora, samo s puškarnicama, a dizala se povrh okruglog brežuljka. Istog su mi trenutka pale na pamet riječi iz dnevnika Johna Toomeyja: »... Drugog smo dana počeli izgradnju tvrđave, skloništa za slučaj napada

Apaša. Bila je to niska, četvrtasta građevina od kamena koju smo podigli na brežuljku blizu izvora.«

— Niste oprezni, gospodine Sheridane — reče Belle ironično. — Vaša je znatiželja suviše uočljiva.

— Ta me kamena građevina podsjetila na jednu sličnu u mom kraju. Zaista sam se iznenadio.

— Ona je tu bila kad se Colinov djed doselio ovamo. Oduvijek su je upotrebljavali kao ostavu.

Četiri tisuće grla stoke i dvadeset i sedam ljudi došli su dovde.

— Burbon? — glasilo je pitanje Colina Wellsa koji se pojavio s još jednom čašom za mene. — Inače, ako bilo što želite doznati o ranču, samo pitajte Belle. Ona će vam sve objasniti podjednako dobro kao i ja.

Devedeset godina je dugo razdoblje i teško je bilo povjerovati da bih ovdje mogao pronaći ključ za zagonetku koja me opsjedala. Ova kamena zgrada mogla bi odgovarati onoj što je opisana u dnevniku. No i takvih je zgrada bilo mnogo razasutih uokolo, a bile su manje ili više nalik jedna na drugu. Sigurno je bilo da bi me moje bavljenje prošlošću na takav način moglo odvesti predaleko.

— Svakako se želite osvježiti — oglasi se iznenada Belle. — Ponesite svoje piće, a ja ću vas odvesti u sobu.

— Pokaži mu gdje je bazen, Belle! Možda se gospodin Sheridan želi okupati — vikne za nama Colin.

Odvela me kroz sjenovitu arkadu do moje sobe koja je bila nasuprot fontane.

— A tamo je bazen — reče i pokaže rukom.

Zahvalio sam se i okrenuo da pođem u sobu kad me ona ponovo zovne.

— Gospodine Sheridane — reče iznenada tihim glasom — da sam na vašem mjestu, izmislila bih bilo što samo da što prije odem odavde. Sjetite se nečega i otputujte, i to najkasnije do sutra. Kad se vratite u grad, preporučila bih vam također da odmah napustite i Arizonu.

— Ne znam kako da to shvatim.

— Ja sam čitala vaše knjige, dok to drugi ovdje nisu. Možete me držati za ludu, ali vas molim da sutra svakako odete odavde. I još nešto: nemojte nikome reći da sam vas ja na to upozorila.

— Mislio sam da su moje knjige bezopasne.

— Vaše su knjige solidne i dobre. Knjiga koju želite sada napisati mogla bi biti za nekoga opasna. Ne znam zašto su vas pozvali ovamo, ali mislim da vam mora biti jasno da ovdje nisu naročito zainteresirani ni za knjige ni za pisce. Prije bih rekla da je situacija obrnuta. Colin voli goste, ali nikad ne poziva strance. Vi ste zbog nečega izuzetak.

— Colin Wells mi vas je predstavio kao ženu svoga brata.

— Moja je sestra bila udata za njegova brata.

— Rekli ste, bila udata ...

— Oboje su poginuli prošle godine u prometnoj nesreći kad su sletjeli kolima u provaliju.

— Žao mi je — uspio sam promrmljati.

Udaljila se, a ja sam još neko vrijeme gledao za njom, razmišljajući što je navelo ovu zgodnu ali neobičnu djevojku da me upozori na opasnosti koje mi prijete. Zašto je to učinila? Nema sumnje, bila je na neki

način u srodstvu s ovim ljudima. Teško bih mogao prihvatiti pomisao da je riječ o nekoj nesređenoj osobi. Ona je davala dojam razumne i smirene djevojke.

Razmislivši malo o tome, najbolje bi bilo poći od onog najbitnijeg što je Belle rekla. Da, zašto su me pozvali ovamo? Nije li to malo neobično da sam od svih mogućih mjesta dobio poziv baš za ono koje me najviše zanimalo? Jesu li oni mislili da će im moj boravak na ranču donijeti neki publicitet ili su naprosto bili skloni poznatim osobama? Ništa mi se od toga nije činilo vjerojatnim. Osjetio sam ponovo nemir koji se uselio u mene od trenutka kad su me pozvali da pogledam leš Manuela Alvareza.

Soba je bila prostrana, svježija i udobna. Pošto sam se presvukao i osvježio, još sam jednom razmislio o novoj situaciji. Nema sumnje, bio sam ondje kamo sam i nakanio poći, na mjestu gdje bi mi netko mogao dosta toga reći o Toomeyjevima. Bio sam gotovo siguran da je baš to ono mjesto koje su oni odabrali za svoj boravak ovdje.

Samo nekoliko milja odavde tekla je rijeka Verde, a cio je kraj bio točno smješten između brda koja se spominju. To je zacijelo bilo ono pravo mjesto.

S druge strane upozoren sam da napustim što prije ovaj ranč i cio ovaj kraj. Naprosto nisam mogao povjerovati jedinom mogućem razlogu za tako nešto, tj. da tajna nestanka braće Toomeyja još nekoga brine osim mene, samo na drugačiji način, iako je od tada prošlo već devedeset godina.

No, kao čovjek kome nije stalo do neprimika, odlučio sam da samo

malo razgledam okolicu, pa da onda što prije otputujem. Htio sam svakako vidjeti Izgubljenju rijeku i zaviriti barem na nekoliko trenutaka u unutrašnjost one kamene građevine. Osjećao sam da bih tamo mogao naći odgovor na mnoga svoj pitanja.

Malo-pomalo počele su me zokupljati sumnje. Neke sam pojedinošti i sâm zamijetio, koje možda netko drugi ne bi zapazio. Kakav sam zaključak mogao iz toga izvući?

Zapazio sam, prije svega, izraz iznenađenja na licu Floyd Reesea kad sam spomenuo Izgubljenju rijeku. Ako čovjek malo bolje promisli, nije to bilo tako neobično — tko se ne bi začudio da neki stranac poznaje daleke i zabitne kutke u ovom kraju.

Ali bio je tu i činovnik u uredu sa zemljišnim knjigama. On je također bio iznenađen kad sam ga zapitao za Toomeyjeve, više nego netko tko o njima ništa ne zna. On mi je dao svezak sa slovom »T«, a zatim se udaljio iz sobe. Ipak, čuo sam ga kako telefonira nekome: »Da, Toomey. Sasvim sigurno ... Toomey.«

Kad sam izašao iz ureda, već je tu bio čovjek koji me pratio! Sve to nema smisla. Bolje da napustim Arizonu na vrijeme. Šteta, vollo sam ovaj kraj. Podsjećao me na dane kad sam još lutao bez nekog određenog cilja, jašući kao u stara vremena i goneći stoku.

Piće je bilo dobro, a i tuš me osvježio. No ono zbog čega mi je zastao dah nije nipošto bio prekrasan bazen ili možda zalaz sunca, nego nešto mnogo bliže i opipljivije.

Na samom rubu bazena, preplanula od sunca i u bijelom bikiniju, sje-

dila je Belle Dawson. Kraj nje, stajala je izrazito lijepa plavuša.

Tu je sjedio, malo podalje, i Colin Wells s pićem u ruci. Razgovarao je vrlo prijateljski s nekim čovjekom neuglednog izgleda, a ja se nisam mogao oteti dojmu da je taj čovjek ipak samo — plaćeni čuvar. Kad sam se približio prepoznao sam čovjeka koji me pratio u gradu. Što se tiče njegove snage, nisam se prevario. Colin mu je nešto rekao jer se čovjek naglo okrenuo.

Belle me pogleda i reče:

— Zar se nećete malo osvježiti u bazenu?

— Upravo sam izašao ispod tuša — rekoh. — No kako vidim, vi ne gubite vrijeme.

— Ne znam na koga ste mislili, na mene ili na Doris?

Doris je bez primjetnog zanimanja prihvatila moj dolazak, ne pomaknuvši se iz poze koja je u potpunosti otkrivala sve bogatstvo njenog lijepog tijela.

— Još je bolje ako obje ne gubite vrijeme — pokušao sam se izvući.

Uto se kraj mene pojavio Meksikanac u bijelom kaputu i upitao me da li nešto želim za piće.

— Votku i tonik — odgovorio sam bez mnogo razmišljanja.

Kako se Meksikanac nakon toga nije udaljio, bio sam primoran da ga malo bolje pogledam, pitajući se nisam li možda rekao nešto nerazumljivo. U istom sam trenutku osjetio da je to bilo ono što je želio. U očima sam mu pročitao poštovanje, simpatiju i prijateljstvo.

— Zahvaljujem — reče on nakon toga i ode. Prilično neobičnu poslu-
gu imao je Colin.

— Colin će biti vrlo razočaran što niste isprobali njegov bazen — brbljala je dalje Belle.

Nisam se volio kupati među nepoznatim ljudima, i to ponajviše zbog ožiljaka koji su mi ostali kao doživotna uspomena na ratovanje.

— Colin voli da svi sudjeluju u svemu — govorila je dalje Belle.

Nekako automatski okrenuo sam glavu prema plavojki.

— Zar zaista u svemu?

— To je gospođa Wells — odvrati hladno Belle.

— Sretnog li čovjeka! — promrm-
ljao sam više za sebe.

Doris je u tom trenutku plivala, a sve oči bile su uprte u nju. Njeno prekrasno tijelo bešumno je klizilo kroz vodu. Još je neko vrijeme plivala, a onda izašla i zaputila se prema meni.

— Ja sam Doris Wells — pružila mi je ruku. — Žao mi je, ali ruka mi je još mokra od kupanja. U svakom slučaju, Colin je propustio da mi kaže kako ste zgodni.

Belle me poštjednala odgovora, pružajući mi ujedno priliku da se izjasnim o svom odlasku.

— Kako ćete dugo ostati ovdje, gospodine Sheridane?

— Bojim se da neću moći tako dugo kako sam predmnijevao. Dobio sam obavijest od izdavača da se moram hitno vratiti u Los Angeles. Šteta što ne mogu ostati, jer sam htio napisati nešto o borbama s Apašima.

— Ako je tako, onda morate svakako ostati što dulje — reče Belle i pokaže rukom prema planinama. — Eto, tamo je Turret Butte gdje je major Randall vodio s Apašima krvave borbe.

Znao sam to. Čak sam znao i točan datum kad je to bilo — 22. travnja 1873. Ta bitka, kao i ona u Salt River Canyonu, pridonijele su slomu apaškog otpora u Tontu. Upravo u to vrijeme John i Clyde Toomey došli su sa svojim stadom ova-
mo.

— Rado bih se time malo temeljitije pozabavio kad me ugovorene obaveze ne bi tjerale da što prije odem oдавде.

Uzeo sam čašu s pićem koje mi je donio Meksikanac i pošao s Bellom Dawson do stola koji je bio kraj bazena.

— Sigurno ste imali neki razlog da dođete ovamo — upita Belle.

Pogledao sam je i nasmiješio se.

— Htio sam naprosto otići iz grada i razgledati ovaj kraj. Mislio sam da je to prilika da na licu mjesta upoznam nekadašnju zemlju Apaša. Osim toga, u gradu se zbilo ubojstvo, vjerojatno vam je Colin o tome već pričao?

— Kakvo ubojstvo?

Bila je uzbuđena i nije to prikri-
vala.

— Ubijen je neki čovjek ispred mog motela. Zvao se Alvarez.

Odjednom se smirila i potihlo upi-
tala:

— Pio?

— Manuel ... Ne vjerujem da bi Pija bilo tako lako ubiti — odgovori-
h.

— Poznajete li Pija Alvareza? —
glasilo je slijedeće pitanje.

— Bili smo zajedno u vojsci. Teško su ga obuzdavali.

Belle baci brzi pogled prema društvu koje se skupilo s druge strane bazena.

— Dane, neka vam to bude prvi i posljednji put da ste njegovo ime

ovdje spomenuli kao i to da ga po-
znajete. Ime Alvarez nije ovdje ni-
malo omiljeno.

— Zar je Manuel bio u sukobu s nekim oдавде?

— Ne znam s kime je Manuel bio u sukobu, ali znam da je Colin cijelo vrijeme tvrdio kako mu braća Alvarez krađu stoku.

— Čudno — rekoh — a policijski narednik u gradu rekao mi je da je Manuel bio pošten čovjek.

— Možda je to točno, samo što Colin u to nimalo ne vjeruje. Osim toga, oni su uhvatili Petea na djelu.

Moram priznati da me to iznena-
dilo.

— Znači, Pete je ovdje ubijen?

— Naravno. Ubio ga je Floyd Reese.

III

Trebalo mi je neko vrijeme da se saberem. U Arizoni se nisam namje-
ravao dulje zadržavati. Htio sam da taj put bude kratak i koristan. Točno je da sam želio dobiti neke oba-
vijesti o događaju koji se zbilo prije devedeset godina, ali to još nije zna-
čilo da sam se želio uplesti u nešto što je više nalikovalo na ružan san nego na javu.

Čovjek koji me tražio ubijen je prije nego što je dospio do mene. Njegov mlađi brat također je ubijen, i to ovdje na ovom ranču. Treći brat, vrlo opasan i lukav čovjek, sigurno se nalazio negdje u ovom kraju, želeći, bez sumnje, osvetiti svoju braću. Htio sam otići iz grada da bih izbjegao moguće komplikacije s ubojstvom Manuela Alvareza, a čini se da sam naletio na još veće ovdje.

Belle Dawson je bez sumnje imala pravo. Najbolje bi bilo da što prije odem oдавде, a po mogućnosti i iz Arizone. Što se tiče policije, nisam se bojao da me neće pronaći. Tako nepoznat ipak nisam bio. Osnovno je bilo da pronađem odgovor na pitanje: zašto me Colin Wells pozvao ovamo?

Odgovori mi se nametao, ali ga nisam mogao prihvatiti iz razloga što nisam nikako mogao povjerovati da bi moja devedeset godina stara priča mogla imati neke veze sa sadašnjom situacijom.

Još smo neko vrijeme sjedili šutke pogledavajući s vremena na vrijeme na plivače u bazenu i na vrhunce okolnih planina.

Za svaki slučaj, treba biti vrlo oprezan, mislio sam dalje u sebi. To mi ne bi smjelo teško pasti, jer ne bi bilo prvi put da sam u neugodnoj situaciji. Tu mnogo pomaže psihološki efekt što ga čovjek ostavlja na drugoga. Treba se praviti nevještim i pokazivati suprotno od očekivanoga. U tome je uvijek postojala neka šansa.

— Odvest ću vas ako se želite sutra vratiti — ponudi mi Belle.

— Vrlo rado i hvala na ponudi. Ipak, htio bih prije nešto razjasniti.

— Samo naprijed!

— Ne ponašate se baš kao da su vam ovi ljudi ovdje prijatelji.

— Moj je ranč na Malom Kuguaru — reče ona.

Čuo sam za Mali Kuguar, čak sam znao gdje je otprilike smješten. Bio je to također predjel koji sam želio ispitati.

— Ne želim neprilike, to je sve — nastavi ona mirno. — Ako počne gužva, neće tako lako prestati. Colina poznajem još od djetinjstva.

Iako sam rođena u gradu, dobar sam dio djetinjstva provela na ranču. Iz meni nepoznatih razloga s vremenom smo sve manje išli na ranč. Konačno smo se potpuno preselili u Los Angeles. Nakon smrti roditelja vratila sam se opet ovamo, a u međuvremenu se i Sis udala za Aukiea Wellsa.

— Zadržavali ste se ovdje?

— Tek nakon smrti Sis i Aukiea. Voljela sam stari ranč i htjela tamo nešto sagraditi, ali je Colin bio uvijek protiv toga.

— Je li imao neki poseban razlog za to?

— To je malo zabačen kraj, nema dobrog puta donle, pa je smatrao da to nije za mene. Ponudio mi je da budem kod njega koliko želim, a ranč da prodam njemu.

— Željeli ste prodati ranč?

— Nisam htjela i još neću, iako mi nešto govori da bi to bilo najbolje. Da vam iskreno kažem, čini mi se da bi me se oni htjeli osloboditi i udaljiti me oдавде.

— A ja sam mislio da ste prijatelji?

— To se baš ne bi moglo tako nazvati. Očito postoji neki razlog zbog kojega bi željeli da me udalje, osim ako nije riječ o... ali to je bilo već davno.

— O čemu je riječ? — želio sam silom doznati.

— Colin se htio oženiti sa mnom.

Uto su se Colin i čovjek koji ga je pratio zaputiti prema nama.

— Colin je dao izgraditi bazen prije dvije godine — promijeni Belle predmet razgovora. — Odlučio je da to bude olimpijski bazen, jer se nekad aktivno bavio plivanjem.

Kad su nam se priključili, Belle nastavi:

— Pričala sam gospodinu Sheridanu o tvojoj ljubavi prema plivanju. Stigla sam tek do medalja...

Colin se zadovoljno smješкао. —

— Mora se priznati, bio sam nekad dobar plivač. Čini mi se da još nisam potpuno napustio taj sport — volim duge pruge.

Zatim predstavi svog pratioca.

— To je moj rođak, Mark Wilson. On ima agenciju koja se bavi transportom i kuću u gradu. Inače u mnogočemu surađujemo.

Wilson je imao najledeniji pogled koji pamtim. Mlito se rukovao, ali me to nije spriječilo da zaključim kako je riječ o vrlo snažnom čovjeku koji prikriva pravu snagu.

Nakon ovog upoznavanja on nije rekao više ni riječi. Bacio je zavodnički pogled prema Belle i udaljio se. Colin se zavalio u stolicu.

— Ako zaista želite upoznati ovaj kraj, bojim se, Sheridane, da ćete morati jahati. Jeste li ikad bili u sedlu?

— Nekoliko puta.

— Odlično! Sutra krećemo na jahanje. Neće li vam biti prerano u šest sati? Ne morate ništa reći, ja znam da vi, gradski momci, ne volite rano ustajati.

— To mi potpuno odgovara.

— Vidimo se za stolom — reče, ustane i udalji se, i ne obazrevši se na Belle.

— Idem se obući — reče Belle, ali se nije pomakla. — Gospodine Sheridane... Dane... znate li jahati, mislim zaista?

— Odrastao sam na ranču u Wyomingu.

— Budite pažljivi!

Kad je otišla, ostao sam promatrajući još neko vrijeme igru svjetla i sjene na okolnim brežuljcima. Sun-

ce je bilo na zalazu, a to je obično trenutak najneobičnijih igri; tada se, naime, posljednji trač sunca provlače kroz najzabitnije pukotine i kanjone.

Osim toga, nisam mogao prestati razmišljati o problemu koji je odjednom postao i te kako važan. Sve mi se više činilo da mora postojati neka veza između devedeset godina stare tajne i smrti Petea i Manuela Alvareza. Nisam znao o kakvoj je vezi riječ, ali je to nesumnjivo imalo utjecaja da budem pozvan ovamo.

Što se god ovdje dogodilo, moralo je doći vrlo iznenada. Naime, John Toomey nije imao vremena ni mjesto da sakrije svoj dnevnik drugdje nego je istrgao ispisane stranice i sakrio ih u cijev neispravnog revolvera.

Belle je, dakako, imala pravo. Trebalo je da odem oдавде. Nijedna knjiga nije toliko vrijedna da čovjek bude umiješan u ubojstvo ili čak u nekoliko ubojstava. Postoje i drugi načini da se napišu dobre knjige.

Dok sam tako razmišljao, nestalo je i posljednjeg traka sunca i naglo se spustio mrak. Zaputio sam se u sobu. Sve je bilo u mraku. Svjetla još nisu bila upaljena. Čim sam otvorio vrata, odmah sam osjetio da je u njoj još netko. Je li to bilo instinktivno ili podsvjesno uočavanje kretanje?

— Ne palite svjetla, señor — javi se tihi glas. — Prijatelj sam, a šalje me Pio.

— Znam dobro Pija.

— On vjeruje da ga se sjećate, jer vas je uvijek cijenio.

— Što želiš, prijatelju?

— Da vas upozorim, señor. Namjeravaju vas ubiti.

Konačno sam počeo sabranije razmišljati. Možda je tome pridonio i ovaj susret u mraku. Shvatio sam da igram opasnu igru i da se prema tome moram i ponašati. Bilo mi je jasno da o svemu moram dobro razmisliti i biti stalno na oprezu ako ne želim da me ubiju, ma tko to bio.

Što ako je soba ozvučena, padne mi odjednom na pamet. Znali su već prije gdje će me smjestiti. Nisam znao zašto bi soba bila ozvučena, ali sam ipak odlučio da se ponašam kao da jest. Prišao sam čovjeku i povukao ga sa sobom u kupao-nicu i otvorio vodu da se ne čuje što razgovaramo.

— Možda je soba ozvučena — prošaptah — mogli bi nas čuti. Koga treba da se bojim?

— Svih. Morate paziti na sve! Htio sam vas upozoriti da što prije odete odavde.

— Kako Pio zna da sam ovdje?

— Zna. Ja radim na polju. Moj vam je brat danas donio piće.

— Još nešto. Jesi li ikad čuo za ime Toomey?

— Aha, dakle o tome je riječ!

Uto se začuo tihi šum koraka. Čovjeka nestane, a ja istog trenutka udoh u sobu, privukoh stolac i upalih svoj magnetofon. Vrata se naglo otvore bez ikakvog prethodnog upozorenja. No, kad su se upalila svjetla, ja sam već sjedio kraj magnetofona i mirno diktirao.

— Marie — govorio sam svojoj tajnici — treba ispraviti posljednje tri stranice i sve što je na španjolskom promijeniti u portugalski. Radnja se odvija u Macau. Osim toga, trebaju mi podaci o današnjem iz-

gledu grada i situaciji u tom području. Prvu vrpcu dobit ćete u ponedjeljak. Ja dolazim sredinom tjedna. S Randallom imam sastanak u petak.

Dok sam to diktirao, nisam se ni osvrnuo na došljaka. Tek sada sam opazio da nasred sobe stoji Colin Wells. Gledao me oštrim pogledom koji je polako postajao sve blaži. Colin je shvatio da diktiram i da nema nikakvog sugovornika kojega je htio ovdje zateći.

— Žao mi je, Coline, ako sam zakasnio na večeru. Morao sam još neke stvari izdiktirati dok ih imam u glavi. Tako je to uvijek s piscima. Oni rade u svako doba dana i noći. Dok drugi ostavljaju posao u uredu, oni ga nose svuda sa sobom.

Ne čekajući odgovor, nastavio sam govoriti u mikrofoni:

— Ovo nije dio dijaloga za knjigu, Marie. Previše je melodramatično, baš kao i ubojstvo, a što je najgore, nenajavljeno je.

Ovo posljednje dodao sam zato da bih nekako djelovao na Colina koji je još stajao bez riječi i pažljivo motrio po sobi. Nakon toga se zaputio u kupao-nicu.

— Brinu li se dobro o vama? Moramo ih stalno nadzirati — reče kad ni tamo nije nikoga našao. — Ne bih htio da nešto uzmanjka mojim gostima, a pogotovu ne ručnici.

Zatim se sjetio da bi morao nešto odgovoriti i na moje pitanje u vezi s večerom.

— Da, večera je gotova, gotovo sam zaboravio da vas upozorim da mi ovdje jedemo ranije nego ljudi u gradu.

Pošao je prema vratima, a ja sam ugasio magnetofon i zaputio se za njim.

Sada sam bio siguran da je soba ozvučena. Wells je osluškivao i dojurio ne bi li nekoga zatekao ovdje tko bi me mogao upozoriti. Začnalo mu je to i uspjelo. Ne vjerujem da je nasjeo mom triku s magnetofonom, ali ga je to ipak moglo pokolebati u čvrstom uvjerenju da sam s nekim zaista razgovarao.

Blagovaonica je sva sjala od silnog srebra i kristala. Colin se ovdje nije zadržao nego je produžio u slijedeću sobu. Doris nas pogleda bezizražajnim pogledom.

— Ovdje su prekrasne noći — obratih joj se. — Nije čudo što volite ovdje živjeti.

Colin na to zastane i okrene se.

— Moji su sagradili sve što se ovdje nalazi, Sheridane, pa nije čudo što volimo ovu kuću i ovaj ranč. Nitko nam to neće oduzeti, nitko... kažem vam!

— Večera je na stolu — prekine neugodnu tišinu Doris.

Belle to odmah prihvati.

— Sigurno ste gladni — obrati se meni. — Mislim da bi najbolje bilo da pođemo večerati.

Kad smo došli do stola, Belle mi predstavi Colinovog brata.

— To je Jimbo Wells. Vjerojatno ste već čuli za njega. A ovo je Benton Seward, najbliži susjed.

S vremena na vrijeme pogledavao sam Jimba Wellsa. Znao sam za njega sa stranica sportske štampe. Bio je jedan od najboljih igrača bejzbola, brz, krupnog rasta i poznat po gruboj igri. Imao je dječji pogled naoko simpatičnog i dobrodušnog momka iz koledža, samo što to nije bilo njegovo pravo lice. O njegovu nesportskom ponašanju i drugim pustolovinama pričalo se više nego o njegovoj igri.

— Još nikad kod nas nije bio ni jedan pisac — oglasio se Jimbo pomalo izazovnim glasom.

Dobro sam ga ocijenio. Znao sam da ću najprije s njime imati neprilika.

— Zato ih je dovoljno bilo u koledžu — odvratio sam bez oklijevanja.

— Bilo ih je nekoliko, ali na sreću nisam imao s njima nikakvog posla!

Smatrao sam da je bolje ne zameitati svađu prije vremena, pa nisam na to ništa odgovorio, iako sam želio više nego ikad da ga pošteno udarim. Osim toga, bio sam na njihovu području. Tko zna kako bi tučnjava završila. Da ga i pretučem, moglo bi to svršiti loše za mene.

Uskoro se pokazalo da sam imao pravo. Jimbu se nije svidjelo što sam tek tako prekinuo razgovor. Odgurnuo je tanjur ispred sebe, ustao, nagnuo se preko stola i dohvatio me za ovratnik kaputa.

— Čuj me, piskaralo, nisam naviknut da se okreću od mene dok s njima razgovaram!

— Zaista?

— Želim znati kako vi pisci radite. Kad bi pisao o ovom ranču, što bi ti za to bilo potrebno?

Podigao sam lijevu ruku i naglo ščepao njegov mali prst na desnoj ruci i svom ga silom gurnuo od sebe. Naglo je skinuo ruke s mene, jer bi mu inače sasvim sigurno pukla kost na malom prstu.

— Hej! — poviče on ljutito.

— Pitali ste me kako radim — odgovorih sasvim mirno. — Prije svega, sumnjam da postoji dovoljno materijala da se napravi roman koji bi bio povijest ovog ranča. Što se tiče priča o Apašima, njih ima

toliko da više nikoga ne zanimaju. Mislim da ću morati drugdje potražiti temu za novi roman.

Jimbo je bio bijesan. Način na koji sam se oslobodio njegova stiska bio je za njega sramotan. Bez upotrebe sile i nekog posebnog umijeća prisilio sam ga da popusti. Iako sam silno želio da ga zapravo pošteno udarim, bilo mi je konačno jasno da bi zaista bilo najbolje da što prije odem s ranča. Pitanje je bilo kako to učiniti? Otići sam mogao jedino tako da me netko od njih preveze, a činilo mi se da nitko to nema namjere učiniti. Zapravo, bilo mi je jasno da me neće pustiti odavde tako dugo dok ne utvrde da im ne mogu štetiti.

Vidio sam to na njihovim licima u trenutku kad me Jimbo šćepao. Colina to nije nimalo uznemirilo, što više bio je zadovoljan. Doris je znatiželjno promatrala što će se dogoditi, očekujući uzbudljivi rasplet, najvjerojatnije tučnjavu. Očito, zanimalo ju je što će to Jimbo napraviti sa mnom, jer nije mogla ni pretpostaviti da bih se ja mogao njemu suprotstaviti. Doris je, bez sumnje, uživala u nasilju.

Bellinog lica nisam mogao vidjeti. Benton Seward je bio prestrašen. Po mom mišljenju, bio je to čovjek koji ne bi za drugoga ništa učinio dok i sâm ne bi bio u neprilici do grla.

Bio sam sve bješnji. Dobrim dijelom to je bilo i zato što sam tako nesmotreno uletio u zamku poput ove, ali i zato što su se oni tako ponašali kao da mogu činiti što god žele i postupati sa mnom kao s dijelom svog namještaja. Došlo mi je da im kažem što mislim o njima i zašto sam uopće došao.

— Da mislim pisati o ovom ranču, najprije bih došao ovamo da malo razgledam teren, a onda bih se dao na istraživanje podataka o povijesti nastanka ranča. Dakako, ne bi me zanimale banalne priče poput drugih, već one zaboravljene i nepoznate o ljudima koji su prvi doveli stada u ovaj kraj, o sudbini tih stočara pionira.

Belle me koljenom naglo udarila ispod stola u znak opomene. Htjela je da prestanem prije nego što im otkrijem sve karte. Njen je pokušaj propao, jer je želja da im strusim u lice sve što želim bila jača od mene. Da me bilo koji od njih sada dirnuo uzvratilo bih mu bez razmišljanja pesnicom.

— Prvi su došljaci bili Meksikanci ili možda Španjolci — nastavio sam. — No, ni Teksašani nisu došli mnogo poslije od njih. Da to pronađem i potkrijepim svoje tvrdnje morao bih pročačkati sve stare zapise, razgovarati s mnogima i zaviriti u stare dnevnike. To je jedini način na koji bih odgonetnuo što se s tim ljudima dogodilo.

Colin me odmjeravao hladnim pogledom kao da se odjednom otrijeznio.

— I što mislite, što se s njima zbiло, Sheridanе? — upita nakon kraće stanke.

— Tamo gdje je bogatstvo — rekoh — postoje uvijek i oni koji bi ubili da ga se dočepaju.

Oštro me pogledao, a u očima mu zaiskrila prijetnja.

— I da ga zadrže, Sheridanе — reče Colin.

Doris ustane.

— Da prijedemo u drugu sobu. Tamo bismo mogli popiti kavu i neko piće.

Zdrav me razum upozoravao da pronađem bilo kakvu ispriku i odem odavde. No, bilo je to uzalud. Tvrdoglavost je pobijedila. Ako traže neprilike, imat će ih.

Belle je šutke sjedila kraj mene blijedog lica i zamišljenog pogleda.

Kad smo prešli u dnevnu sobu, Colin upita:

— Brendi ili nešto slatko?

— Imate li Calvados? — upitah.

— Imamo i to. Sve čime god želite bit ćete usluženi — reče Colin s trunkom poruge u glasu.

— Nisam mislio na piće, već na indijanske napise, pisane slikovitim pismom — odgovorih zadovoljno.

— Njih smo već pregledali — reče Colin.

— Možda ste nešto propustili?

Colin popije gutljaj brendija, pa se obrati meni, govoreći kao da ga to zabavlja.

— Ako baš toliko želite vidjeti te napise i ako možete jahati toliko da ne ispadnete iz sedla, pokazat ću vam neke od najbolje sačuvanih. Možemo sutra projahati tim putem. Zapravo, ti su zapisi ispisani rukom na zidu — reče on, smješkajući se.

— To bih volio vidjeti. Što se tiče jahanja, potrudit ću se koliko mogu — odgovorih Colinu i ustadoh. — Molio bih da me ispričate, htio bih se povući da se malo odmorim, jer je iza mene vrlo naporan dan, a otkad me noćas Riley probudio, nisam se baš mnogo naspavao.

— Samo se ti naspavaj — oglasi se Jimbo. — Za sutrašnje napore moraš biti dobro odmoren.

Na moju posljednju primjedbku reagirala je jedino Doris.

— Kažete da vas je Riley probudio prošle noći?

— Da, narednik Riley. Bilo je to zbog nekog umorstva — napregnuo sam svu snagu da svome licu dam što bezizražajniji izgled. — Neki čovjek po imenu Manuel Alvarez bio je ubijen u blizini mog motela.

Odjednom su sve oči bile uprte u mene. Jimbu su prisjele njegove bezobrazne upadice. Izgledao je zastrašeno.

— Zašto je Riley htio razgovarati s vama? — upita Doris.

— Našli su u njegovu džepu odrezak iz novina na kome se spominjao moj dolazak u grad, a osim toga taj se čovjek htio i sastati sa mnom. Ugovorio je sastanak, ali je bio ubijen prije nego što mu je to pošlo za rukom.

— Znači, vi s njime niste ništa razgovarali?

— Ne, ne znam ništa o njemu — htio sam ipak da se bar malo osiguram. — Ne znam je li mi Riley povjerovao. Rekao je da ostanemo u vezi, pa sam ga obavijestio o svome odlasku ovamo.

Smatrao sam da im je potrebno malo razbiti tu njihovu samouvjerenost i upozoriti ih da je policija upoznata s mojim boravkom na ranču. Na žalost, ja takvo upozorenje nisam ostavio Rileyu.

— Želim vam laku noć. Večera je bila zaista ugodna — rekao sam na odlasku i izašao na terasu.

Nebo je bilo osuto zvijezdama. Odněkud iz staja čulo se rzanje konja. Uskoro se pojavila Belle i stala kraj mene.

— Dane, nadam se da ne namjeravate sutra poći s njima u brda? Bilo bi to odviše nesmotreno. Colin namjerava da vas ubije.

— Gluposti!

— Jedan pogrešan korak u onoj vrleti dovoljan je da čovjek nastrada. Ako vam se tamo što dogodi, neće biti provedena ni istraga, a kamoli što drugo.

— To je nemoguće.

— Kao da ste zaboravili da je Colin utjecajna osoba u ovom kraju. On uvijek pomaže objema stranama u vrijeme izbora i rado je viđen u visokom društvu. Osim toga, ima i punomoć kao šerifov zamjenik koji bi trebao da istražuje takve slučajeve.

— Slučajeve?

— Nego što! Bit će to ocijenjeno kao nesretan slučaj: neiskusni čovjek stradao na opasnom putu. Lako je izmisliti da je zec ili neka druga životinja prestrašila vašeg konja koji se propeo i zbacio vas u ponor. Osim toga, tko bi posumnjao u Colina koji vas je pozvao ovamo? Kakav bi on mogao imati razlog da tako nešto učini? To neće nitko znati, pa neće ni doći do istrage.

Sebe sam ipak smatrao poznatim od Manuela Alvareza i nisam mogao povjerovati da bi moj nestanak prošao nezapaženo. Usprkos tome nije mi se umiralo da to dokažem. Morat ću biti oprezan i više od toga. Htio bih vidjeti izgublenu rijeku i onda otići. Još sam se uvijek nadao da će mi to poći za rukom.

IV

Sunce je ujutro osvijetlilo strme putove kroz planinu. Ti su putovi bili stari koliko i ljudi u ovom kraju. Nastali su vrlo davno. Napravili su ih prethodnici Indijanaca. Kraj

putova još su se danas mogle naći hrpe kamenja poput nekog putoka-za ili spomenika šumskim bogovima i bogovima putova.

Kao da je u tome bilo neke tajne čarolije. Tako su to shvatili i Indijanci, pa nastavili podizati te kamene spomenike, a ponekad bi to činio i bijeli čovjek, osamljeni lovac u ovim planinama.

Zanimanje lešinara, koji je tog dana letio nad našim glavama, bilo je usputno. Kada se god pojavi grupa jahača, to je znak da postoji mogućnost, a lešinari i te kako očekuju takve mogućnosti. Zato je on mirno nastavio kružiti nebom i čekao.

Floyd Reese je jahao prvi, oboružan revolverom i puškom. Colin Wells je bio odmah iza njega. Meni su dali nekog tvrdoglavog konja pa se činilo da ću imati s njime prilično neprilika. Za svaki slučaj pravio sam se nesprenim, jer su me svi promatrali kad sam ga uzjahao. Jimbo Wells je napravio neku grimasu, ali je konj začudo ostao miran. Belle je jahala odmah ispred mene, a Jimbo iza mene.

Jahali smo šutke. Bilo je vedro i hladno kad smo krenuli, jer se sunce još nije uzdiglo na istoku.

Put nas je odmah odveo u divljinu. Jahao sam pažljivo, zabrinut zbog konja. Tko bi znao što se od njega može očekivati. Na svakom ranču nađe se poneki tvrdoglavi konj koji ima svoje mušice. Poznata je i omiljena šala da se baš takav konj podvali neiskusnom jahaju. Što se tiče konja kojeg sam jahao, zasad još nije pokazivao svoju pravu narav.

Put je vijugao uspinjući se prema vrhu. Brinulo me i to što je iza mo-

jih leđa jahao Jimbo Wells. Instinktivno sam osjećao da se baš njega moram bojati kao čovjeka koji bi mogao nešto poduzeti iza mojih leđa. Colin će to sigurno prepustiti drugima, bilo da to bude Jimbo ili Reese. Reese se ne bi mnogo premišljao da ispuni što mu je naređeno. Učinio bi to hladnokrvno i bez grižnje savjesti. Jimbo bi to učinio s užitkom, jer je već u nekoliko mahova pokazao mržnju prema meni.

Bellin konj uspori i tako se izravna s mojim. Iako je put bio uzak, moglo se jahati udvoje.

— Budite pažljivi — potiho me Belle upozorila.

— A što je s vama?

— Zašto pitate?

— Pa, ako se meni nešto dogodi, vi ćete biti nezgodan svjedok. Osim toga, rekli ste mi da vas oni ionako ne smatraju članom svoje obitelji.

Bila je zatečena ovom mojom izjavom i na trenutak nije znala što bi mi odgovorila.

— Ne mogu povjerovati da bi i meni nešto učinili — reče konačno prilično neuvjerljivim glasom.

— Zašto oni toliko žele da se domognu vašeg imanja?

Nasmijala se.

— Nezasitni su. Željeli bi posjedovati sve što se ovdje nalazi. Već godinama traže da im ga prodamo. Kad sa mnom nisu uspjeli, pokušali su otkupiti samo sestrin dio.

— Obje ste bile vlasnice?

— Da.

— Što se dogodilo kad je ona poginula? Što je bilo s njenim dijelom?

— Automatski je pripao meni. Tako je glasila oporuka. Da je ona kojim slučajem imala djece, onda bi to djeca naslijedila.

Nastavili smo jahati šutke. Onda mi je pala na pamet zamisao koja je mogla donekle razjasniti njihovu želju da otkupe Bellino imanje.

— Jesu li oni za to znali? Jesu li znali da je oporuka tako napisana?

— To nisam ni ja znala do sestri-ne smrti, a vjerojatno nije znala ni ona.

Dok smo tako jahali, nešto mi je upalo u oči, ali je trebalo neko vrijeme da mi postane jasno o čemu je riječ.

Zapazio sam svježi trag jahača koji je nedavno prošao ovim istim putem. Sudeći po tragovima, činilo se da je jahač bio oprezan i često se osvrtao unatrag.

— Da li se ovaj put mnogo koristi?

— Vrlo rijetko, osim ako se netko zaputi do Rincona ili Novih planina, a i tada se češće koristi džip koji može proći putem preko mog imanja.

Teško je bilo povjerovati da bi netko danas jahao ovim putem, pa ipak sam bio siguran da je to jedan jahač učinio.

Uto nam se približi Jimbo.

— Čini mi se da ste se vas dvoje nešto previše zbližili. Nećeš imati mnogo koristi od toga — obratio se meni. — Ona je led ledeni, uzalud se trudiš.

Pravio sam se kao da nisam zami-jetio njegovu primjedbu.

— Ima li i u ovim krajevima stoke? — upitao sam.

— Ovdje nemamo ništa, a pogotovu ne u ovo doba godine. Stoka nam je tamo gdje je trava mnogo bolja, a to je pretežno u dolini Verdea.

Prema tome sam odmah mogao zaključiti da nepoznati jahač nije

došao s ranča. Stoga sam počeo razmišljati o nečemu drugom. Bio sam gotovo siguran da se ovdje negdje krije Pio Alvarez.

Dobro sam znao da je vješt oružju, kao i to da je lukaviji od divlje zvijeri i mnogo opasniji. Ubili su mu dva brata od kojih je jednoga sasvim sigurno ubio jahač sa Strawberryja. Ukoliko ga ja još poznajem, on bi morao biti ovdje negdje.

Benton Seward nije bio s nama. On se još prije nas zaputio na svoje imanje u Bar-Bell, kako su mi rekli.

Gdje li je bio Mark Wilson?

Odjednom me oblio hladni znoj. Polako ali sigurno obuzimao me strah. Bez obzira na to što se dogodilo, ni od koga nisam mogao očekivati pomoć.

Jašući pažljivo, počeo sam razmišljati o bijegu. U svakom slučaju, morao sam pobjeći od njih. Za to je, međutim, trebalo pronaći pravi put i pravi trenutak. Ako konj kojega sam jahao nije bio vičan strmim putovima, morao sam biti spreman da iskočim iz sedla svakog trenutka. Jahao sam zato samo s petama u stremenima, napetih mišića, očekujući što će se dogoditi.

Uskoro smo se opet našli u maloj kotlini, kilometar i pol dugačkoj i nekoliko stotina širokoj. Poznao sam ovaj teren sa snimaka koje sam proučio prije nego što sam došao ovano. Koliko sam se sjećao, odavde je vodio put prema sjeverozapadu, a išao je preko planina sve do Copper Creeka.

Bio je to jedan od mogućih izlaza za mene. Malo je nedostajalo da potjeram konja u tom pravcu. Nisam volio bježati ni od čega, ali se još nikad nisam ni nalazio u tako glu-

poj situaciji u koju sam se dobrim dijelom sâm uvadio.

Što će biti s Bellom? Hoće li joj nešto učiniti ako pobjegnem i ispričam svoju priču?

Tada mi padne na pamet da baš i ne raspolazem s nekim uvjerljivim dokazima o pokušaju umorstva. Zapravo, što se dosad dogodilo? Dvije su me osobe upozorile na opasnost, i to je bilo sve. Ako sad pobjegnem, sa čime ću doći šerifu? To nisu bili dokazi s kojima bi se moglo nastupiti na sudu.

Još sam bio pod dojmom čovjeka koji je ubijen pred mojim motelom, a koji se htio sastati sa mnom. Je li ubijen zato da se sa mnom ne sastane? Ako je tako, onda mi je zacijelo imao reći nešto vrlo važno.

Možda je i Pete Alvarez znao nešto o Wellsovoj obitelji? Ako je s tim upoznao Manuela, onda se ovaj mogao vrlo lako odlučiti da mi sve ispriča kako bi osvetio brata.

Floyd Reese naglo zaustavi konja.

— Netko je tamo — reče on Colinu i pokaže rukom ispred sebe.

— Bit će čagalj... ili neka druga zvjerka — odvrati Colin.

— Prije bih rekao da je čovjek.

— Ne vjerujem da je...

Colin je ostatak rečenice izgovorio mnogo tišim glasom, tako da ga nismo razumjeli.

Mojemu konju nije odgovaralo to naglo zaustavljanje, pa je postao vrlo nervozan. Nisam ga smirivao u želji da se pokažem nevješt. Bilo je to potrebno za slučaj da se odlučim na bijeg. Ako bi konj odjednom poletio, svi bi to shvatili, barem u početku, kao rezultat moje nespretnosti i neznanja kako da ovladam tvrdoglavom životinjom. To bi mi

omogućilo da barem malo odmaknem prije nego što pođu u potjeru za mnom.

Floyd Reese je krenuo dalje, a mi za njim. Put je odjednom postao uži. Jahao sam napola okrenut naprijed, a napola natrag, nastojeći da imam na oku i Reesea i Jimba. No, Jimbo je to shvatio kao da se bojim kako ne bih ispio iz sedla.

— Plašiš se da ne padneš? Nije to ništa. Ono najteže tek slijedi!

Sad mi je već zaista bilo dosta Jimba i njegovih primjedbi.

— Nisu ove planine ništa u usporedbi s Koloradom ili Bighornima u Wyomingu — odvratioh mu oštro.

Htio je nešto reći, ali sam ga prekinuo govoreći dalje.

— U Wyomingu, gdje sam gonio stado dok sam bio momak, to bi se smatralo ravnicom.

Zabuljio se u mene, ne nalazeći prave riječi.

— Kad si ti to gonio stada?

— Onda kad si ti još prste sisao.

Belle se nasmijala, a ja sam se mnogo bolje osjećao. Dozlogrdilo mi je da me taj napuhani balavac podučava.

Jahači su se ponovo zaustavili, buljeći u nešto pokraj puta. Jimbo pođe naprijed u želji da dozna od Colina o čemu je riječ. Pošao sam za njim kako mu ne bih pružio priliku da nesmetano govori.

Sada sam i ja vidio o čemu je riječ. Tamo je bila strelica nedavno napravljena od kamenja. Ispod strelice je pisalo: FOX 38.

— Što bi to trebalo da znači? — pitao je Colin.

Znao sam vrlo dobro što to znači, ali nisam smatrao potrebnim da im to odmah kažem.

Reese je još neko vrijeme proučavao znak, a onda se obratio Colinu.

— Čini mi se da bi to mogao biti neki znak koji se upotrebljava u vojsci.

— Ovdje nikad nije bilo vojske, a ovaj je znak osim toga sasvim svjež.

Znak je bio, dakako, namijenjen meni. Pio i ja bili smo u četi F koju su zvali Fox (lisica), a pripadala je 38. pješadijskom puku. Pio je znao da ću se sjetiti što taj znak znači. Strelicu je postavio u smjeru u kom se on nalazio, ili mi je njome htio pokazati put kamo da umaknem prije nego što bude prekasno.

Nisam mogao odoljeti da ih barem malo ne uznemirim.

— Ako Reese ima pravo, onda bi to mogao biti znak za jednu četu 38. pješadijskog puka koja je bila poznata po vrlo odvažnim i opasnim borcima. Onaj koji je to ostavio najvjerojatnije je i sâm bio u toj četi.

Gledali su u mene, neodlučni što da učine. Tako se Jimbu pružila prilika da progovori.

— On tvrdi da je vičan stočarskom poslu. Jeste li to znali?

Nisu mu povjerovali. Oni su o meni stvorili svoju predodžbu i nisu je htjeli mijenjati za ljubav Jimbu. Bili su, uz to, zauzeti drugim mislima. Mučio ih je taj neznamac u njihovoj blizini koji im je, osim toga, mogao pokvariti sve planove.

— Znak je valjda ostavio jahač koji je prije nas tuda prošao — nastavio sam ja. — Mislim da nema smisla gubiti toliko vremena. Moram se još vratiti u grad, a htio bih

prije mraka vidjeti te indijanske natpise.

— Pođite vi dalje, a ja ću pogledati kamo ta strelica vodi — reče Reese.

— Idem ja ako treba — ponudih se da ih isprobam. — Belle i ja možemo odjahati do tamo i vidjeti što se događa.

— Vi ostajete s nama — reče Colin. — Moglo bi vam se nešto dogoditi — ublaži on svoju prvu izjavu.

Još je neko vrijeme gledao za Reeseom, a onda potjera konja naprijed.

Put je počeo opasno vijugati penjući se sve više. Odjednom smo začuli iza nas dva pucnja

Jimbo opsuje, a Colin se saviye u sedlu. Jedino je Doris ostala mirna. Promatrao sam je jedan trenutak. Slušala je i pratila što se zbiva, mirno kao da je riječ o nekoj dobroćudnoj priči koja se priča u njenoj sobi.

— Coline — zovne ga Jimbo. — Idemo dalje da što prije prijeđemo planinu.

Colin protiv volje nastavi put. Belle je jahala opet ispred mene, a Jimbo iza mene. Moj je konj postajao sve nervoznijim. Bilo je očito da se boji strmina.

Belle se okrene u sedlu.

— To je Rincon — pokaže ona rukom.

Znao sam da je to Rincon, kao što sam i ostalo znao s fotografija koje sam bio proučio. Ipak, razmišljao sam najviše o putu koji je vodio prema zapadu ispod samog Rincona. Možda je to bila još jedna mogućnost da pobjegnem odavde. Nije vrijedilo stavljati život na kocku zbog jedne priče po kojoj bi se mogao napisati roman. Dovoljno je

bilo da je Manuel nastradao zbog mene. Mislim da u to više nisam mogao sumnjati.

Pažljivo sam promatrao okolinu. Opet je počelo spuštanje, a i put je bio nešto širi. Ako ustreba, mislio sam, ovdje se može lakše pobjeći.

Osjetio sam kako je metak prozujio kraj mene prije nego što sam čuo prasak. Automatski sam izvuкао noge iz stremena i skočio s konja prije nego što me on mogao zbaciti. Pao sam povijenih koljena iza konja da bih ublažio udarac i odmah se otkotrljao u grmlje kraj puta. Tako sakriven nastavio sam se udaljavati što sam brže mogao.

Na trenutak sam zastao da osluhnem što se gore zbiva.

Colin je psovao, a Jimbo viknuo:

— Udesio sam ga, udesio!

— Šuti, glupane!

Colin naglo okrene konja i zaputi se do mjesta gdje sam pao. No ja sam već bio daleko, spustivši se presahlim koritom nekog potoka niz strminu ispod puta. Kad sam došao do dna, nastavio sam se penjati na susjednu uzvisinu pod okriljem grmlja i buke koju su stvarali oni koji su me tražili.

S mjesta na kome sam se zatekao mogao sam vidjeti Jimba kako s revolverom u ruci pretražuje put i Doris koja je mirno sjedila na svom konju pripalivši cigaretu. Nije se mnogo uzbuđivala razvojem događaja. Njoj je to bilo kao lov na neku divlju zvjerku.

Belle se nije ni pomakla. Učinilo mi se kao da je sada i ona shvatila da se neće tako lako izvući. Napravila je kretnju u želji da okrene konja i vrati se se, ali je odjednom zastala. Začas sam shvatio da su joj dva jahača prepriječila put. Našla

se u zamki kao i ja, bez oružja i mogućnosti da se brani.

Sad je bilo sve jasno. Uхватili su nas u namjeri da nas ubiju. Reese se namjerno udaljio i pritajio negdje u slučaju ako bi morao pucati. Bez obzira na to tko to bude učinio, bit će pripisano Piju Alvarezu.

Sada su me mogli goniti kao divlju zvijer. Bilo je samo pitanje vremena kad će me uhvatiti, a osim toga su imali i Belle u svojim rukama. Bez obzira na to što je mogla biti neugodan svjedok, oni su je se htjeli otarasiti iz još nekog razloga.

V

Cijela je priča bila pomalo nevjerojatna i neshvatljiva. Nije to bilo devetnaesto stojeće, ni doba skitnica i revolveraša, već doba satelita i putovanja na Mjesec. Usprkos tome, nalazio sam se u prilično neobičnoj i opasnoj situaciji, na tipično zapadnjačkom terenu, satjeran u škripac, baš kao što se zacijelo dogodilo i Johnu i Clydeu Toomeyju prije devedeset godina.

Dvojica jahača polako su mi se približavali. Reese je bio na obronku iznad mene, a ostali s druge strane. Petoro ih je bilo protiv mene, ne računajući ženu koja je bila podjednako opasna kao i oni.

Ležeći tako, razmišljao sam kakve su mi mogućnosti da se izvučem iz tog obruča. Činilo se da su šanse tisuću prema jedan u njihovu korist, što je značilo da će me najviše u roku od jednog sata uhvatiti i ubiti. No kako nitko ne umire rado, tako sam i ja morao pronaći snage da se borim, i ne samo to nego i da pobijedim.

Razmišljajući što da učinim opazio sam brežuljak iza sebe, pokriven visokom travom, grmljem i ponekim osamljenim stablom. Nešto više ulijevo nalazilo se planinsko sedlo koje je bilo na nešto višem položaju od mjesta gdje sam se sada nalazio. To je bio jedini pravac koji mi je omogućavao kakvu-takvu priliku da se izvučem.

Znao sam da me tamo negdje očekuje Floyd Reese, ali je to još bilo mnogo bolje nego se sukobiti sa četvoricom naoružanih jahača koji su mi dolazili u susret. Da bih im izbjegao, morao sam izabrati takav teren za bijeg kuda me oni na konjima nisu mogli slijediti. Kako sam bio nenaoružan, samo su me lukavstvo i brze noge mogle spasiti.

Još sam se jednom ogledao, a zatim nastavio kretati u predviđenom pravcu sagnut, koristeći stabla kao zaklone, a ponekad i puzeći, da im ne bih jasno otkrio svoj položaj.

Odozdo su se čuli glasovi.

— Ne morate se sakrivati — govorio je Colinov glas. — Pio se neće usuditi još jednom pucati.

Prema tonu njegova glasa mogao sam zaključiti da Colin vjeruje kako se nalazim mnogo bliže.

Trebalo je da pretrčim brisani prostor do slijedećeg zaklona koji bi mi omogućio da im opet umaknem dio puta prema cilju koji sam želio dostići. Ogledao sam se i potrčao. Nisu me zamijetili, ali je do mene dopro dio njihova razgovora.

— Možda je povrijeđen — bio je to Colinov glas. — Sigurni ste da nije pogođen.

— Nigdje nema tragova krvi — odgovorio je Jimbo. — Okrznulo ga je i to je sve.

— Mislim da mu nije ništa — reče Doris. — U svakom slučaju, ako nastavite pričati pobjeći će.

— Hej, tamo se nešto pomaklo — bio je to glas jednoga od jahača.

Iako sam imao na sebi košulju maslinaste boje i sive hlače, što me činilo nevidljivim u planini s te daljine, kretanja me ipak odala.

— Neka ptica ili zec — odvrati samouvjereni Jimbo.

— Pogledaj što je to bilo — reče Colin. — Iako ne vjerujem da je odmakao tako daleko, valja izviditi.

— Najvjerojatnije je da mi se to samo učinilo — reče nato čovjek. — Sigurno je vjetar zanjihao grane.

Neko sam vrijeme morao biti pri-tajen, jer je bilo sasvim sigurno da je čovjek motrio u mom pravcu kako bi sâm sebe uvjerio da se prevario i da tamo nema ništa. U suprotnom bi mi se moglo dogoditi da me zaspe paljba najmanje iz četiri puške.

Sekunde su sporo odmicale dok sam nepomično ležao. Neko je vrijeme vladala tišina.

— Do đavola, nema mu ni traga — ogłosi se Jimbo.

— Samo ti traži — glasio je Colinov odgovor koji nije više bio tako sigurno izgovoren kao maloprije.

Polako sam podigao glavu i opazio dvojicu jahača kako se približavaju istražujući teren uz dosta poteškoća.

Belle je upravo taj trenutak izabrala za svoj potez. Dugo je sjedila mirno na konju. Na nju kao da su svi zaboravili. Znali su da im ne može daleko pobjeći. To je znala i ona, ali je mislila da bi svojim pokušajem bijega pomogla meni, svrativši na trenutak njihovu pažnju na sebe.

Naglo je podbóla konja i pojurila putem u suprotnom pravcu od kojeg smo došli.

Bila je to prilika koju sam morao iskoristiti. Podigao sam se i pojurio iz sve snage prema vrhu brežuljka. Čuo sam povike iza sebe, ali nisam znao na koga se odnose: na mene ili na Belle.

Sva sreća što sam imao kondiciju za takvu vrst planinarenja i što sam imao prikladno odijelo i obuću. Strmina je bila veća nego što sam predmnijevao, pa sam morao uložiti mnogo napora ako sam htio brzo napredovati. Djelomično sam bio sakriven od ostalih nagibom terena. Važno je bilo da se izvučem iz ove rupe gdje su mi bili za petama. Gore nije bilo puta. Nisu me mogli goniti konjima. Samo sam se jednom osvrnuo ne bih li zapazio što se dolje događa. Zamijetio sam samo Jimba na putu. Glasovi ostalih dolazili su s donjeg dijela puta.

Pitao sam se poznaje li Belle ovaj kraj i koliko je vješta jahanju po vrletima. Tješila me misao da je dio života provela na ranču koji nije bio tako daleko od ovih brda, pa je sigurno više puta i ovuda prolazila. Možda je čak znala i za neko mjesto gdje bi se mogla sakriti!

Uspon je bio sve naporniji i opasniji. Gotovo se više nisam imao za što uhvatiti, a do vrha mi je nedostajalo još svega nekoliko metara. Tek tada sam shvatio da se gore netko nalazi. Nisam bio u položaju da se mogu braniti. Produžio sam još nekoliko koraka.

Na samom vrhu, s puškom u ruci, mirno je sjedio Floyd Reese. Šešir je zabacio na potiljak, nehajno njuhao pušku i smješкао se kad

me je opazio. Bio je to smijeh koji nije nimalo ohrabrivao.

Stupivši na malo sigurnije uporište, koje je osim toga bilo bliže Reeseu, stao sam gledajući ga ravno u oči.

— Čini se — rekoh — da više nemam kuda.

— Dogurao si do kraja — reče on. — Mislim da ti je to potpuno jasno.

Pokušao sam produžiti razgovor koliko sam mogao.

— Je li to tvoj pradjed sreo Toomeyjeve kad su prelazili preko Staked Plainsa?

— Otkud, do vraga, to znaš?

Mogao sam ga još neko vrijeme obmanjivati, ali ne dugo.

— John Toomey je ostavio dnevnik. To je poznata stvar — pokušao sam ga zaplašiti.

— Kakav dnevnik? Tko je kad čuo za to!

— Svaki onaj koji se imalo bavio poviješću ovog kraja — i dalje sam uporno pokušavao da ga uvjerim u bezumnost onoga što je namjeravao učiniti. — Nema koristi od toga da me ubiješ. Sve što sam znao snimio sam na vrpce i poslao u Los Angeles. Ako mi se što dogodi, oni koji će voditi istragu znat će odmah o čemu je riječ.

— Što će ti to vrijediti kad budeš mrtav? — Reese se nije dao zbuniti.

— Razmisli još jednom — produživao sam razgovor kako bih mu se što više približio.

On opali.

Nešto me okrnulo po ramenu. Bio bi to pogodak da se nisam bacio na zemlju dobro ocijenivši kad će opaliti. Na sreću, bio sam baš toliko blizu da sam ga uspio uhvatiti

za nogavicu hlača i povući. Izgubio je ravnotežu, što ga je spriječilo da drugi put opali. Otkotrljali smo se nekoliko metara i zaustavili na samom rubu strmine. Posegnuo je za puškom i zamahnuo. Pogodio me kundakom po ramenu. Udarac nije bio dovoljno jak, tako da sam smogao snage da mu pesnicama uzvratim.

Sreća je što se nisam potpuno pre-stao baviti vještinama koje sam naučio u vojsci i poslije u specijalnim službama, kao što su npr. judo, iako ni u boksu nisam bio slab. Nakon nekoliko udaraca Reese se previjao na zemlji što međutim još nije značilo da sam onesposobio tog žilavog kaubojca.

Pri padu mu je puška ponovo odletjela nekoliko metara. Očajnički sam se želio dočepati puške, ali je odgovor na taj moj prvi korak bio metak koji se zabio u stijenu kraj mene. To je odozdo pucalo Jimbo koji je jedva čekao da me uhvati izvan zaklona.

Povukao sam se iza stijene. Reese se malo pribrao i pokušao me još jednom napasti. Uzvratio sam mu udarcem koji ga je oborio na leđa. U toku borbe ostao je i bez revolvra, tako da mi je jedino preostalo da mu istrgnem s pojasa nož zajedno s koricama i zatakнем ga za remen.

Nije bilo više vremena za razmišljanje. Pojurio sam prema vrhu, a zatim prema jugozapadu, nadajući se da ću tako doći do puta koji vodi uz Novu rijeku.

Bacio sam pogled unatrag i vidio Reesea kako puže na sve četiri, tražeći izgubljeni revolver. Nakon toga sam se dao u trk. Da ne bih iscrpio svu snagu, pravio sam povre-

meno stanke. Ipak sam na taj način u razmjerno kratkom roku prevaleo nekoliko stotina metara i našao se na starom putu.

Tada u daljini opazio sam jahača koji mi se približavao. Pogledao sam u suprotnom smjeru kadli se i tamo pojavi jahač. Prepoznao sam jednoga od njih. Bio je to Dad Styles. Njegova puščana cijev bljesnula je na suncu. Morao sam skrenuti u nekom drugom pravcu. Začudo, ni jedan od njih nije pucao.

U posljednji trenutak opazio sam s lijeve strane usjek kojim se slijevala voda u kišno vrijeme, a koji je sada bio potpuno suh. Potrčao sam njime naglo se spuštajući grbavim kamenim terenom. Ovdje se barem nisam morao bojati da će me netko slijediti na konju.

Usjek je završavao u ponoru dubokom nekoliko metara. Niz jednu se stranu čak moglo spustiti u dubinu, iako je kamen bio vlažan i sklizak. Uto mi se učini da čujem konja, što je bilo prilično nevjerovatno. Kako nisam mogao ništa prepustiti slučaju, odlučih da se pokušam spustiti.

Prebacio sam se preko ruba i oprezno nogom potražio uporište koje sam vidio odozgo. Ne bi bilo zgodno da se sada okliznem, jer me u tom slučaju više nitko ne bi nikad našao, osim Colina i njegovih momaka kojima bi to dobro došlo.

Oprezno pipajući pronašao sam uporište za nogu, zatim sam pomakao ruku i tako redom dok se nisam našao na pristojnoj visini s koje sam mogao skočiti.

Nalazio sam se na rubu izgledane stijene u čijoj se sredini zadržala voda u obliku malog jezera. Nigdje nije bilo nikakva zaklona, osim

izbočine blizu jezera. Nijedan drugi pristup ovom prostoru nije bio moguć osim onoga kojim sam ja došao. Zato sam se zaputio do ruba stijene. Sledio sam se kad sam vidio ponor dubok nekoliko desetaka metara, bez ikakve mogućnosti za spuštanje.

Ako se ne uspijem vratiti istim putem kojim sam došao, nije mi bilo spasa. Uletio sam u pravu klopu. Oni su to vjerojatno i očekivali.

Bilo je tu vode, ali nije bilo hrane. Vratiti se nisam mogao, jer su me tamo očekivali moji progonitelji.

Preostalo mi je jedino da se sklonim ispod kamenog nagiba koji mi je mogao poslužiti kao zaklon. Ako ništa drugo, ovdje me nitko nije mogao vidjeti. Bio sam zabrinut i zbog Belle. Tko zna što se s njom dogodilo. Na žalost, moju pomoć nije mogla očekivati.

Odjednom sam začuo nešto iznad svoje glave. Potpuno sam se umirio.

— Sheridan! — bio je to Colinov glas. — Možete se javiti, jer znamo da ste dolje.

Oni su u to mogli biti prilično sigurni. Nisam se htio javiti kako bih ih ipak ostavio u djelomičnoj neizvjesnosti. Šutio sam i čekao što će se dogoditi.

Odjednom začuh udaranje po stijeni kojom sam se bio spustio. Jesu li i oni namjeravali sići? Nisam se usudio proviriti iza zaklona. Ako bi silazili jedan po jedan, a to je bio jedini mogući način da siđu, mogao bih s njima obračunati kad bi ih netko i štitio odozgo.

Da bi sišli nije im trebalo praviti nova uporišta za ruke i noge. Mogli su se spustiti onako kako sam to i ja učinio. Što su onda radili?

Nisam mogao odoljeti da ne provirim. Bilo je to dovoljno da sve shvatim.

Izravnavali su stijenu na mjestima gdje je postojala mogućnost da se prihvatim pri penjanju. Time sam bio osuđen da ostanem ovdje i po svoj prilici umrem od gladi. Bilo je to odlično rješenje i najbolji način da me se otarase. Rane od metaka ili ozljede od udaraca trebalo bi možda nekome ipak objasniti.

— Tako, sad ne moramo više brinuti — javi se Colin nakon nekog vremena. — Ako postoje neke vrpce s optužbama protiv nas, njih ćemo se također lako domoći.

To je moglo značiti da će se pobrinuti za vrpce kod moje tajnice. Ona ih neće tako lako dati, u to sam bio siguran. Samo, kako se suprotstaviti Floyd u Reeseu ili Jimbu Wellsu?

Nisam smio ostati ovdje. Vremena nije bilo. Morao sam pronaći neki način da se izvučem.

Gore sam čuo korake kako se udaljavaju, sve dalje i dalje, dok nisam ostao potpuno sâm.

VI

Iako je sunce bilo još visoko, unutar zidova mog čudnog zatvora bilo je već hladno. Iznad mene je bila tanka crta plavog neba, a ispred mene kanjon, na mjestima tako uzak da bi se s jedne strane mogla dohvatiti druga. Tu gdje sam se nalazio bio je širi, ali se već malo dalje sužavao i tako mi zatvarao vidik u ono malo vanjskog svijeta što bih ga inače mogao vidjeti. Znao sam da taj svijet, samo nekoliko stotina

metara dalje od mene uživa u suncu, miru i ljepotama ljetnog dana.

Neko sam vrijeme sjedio potpuno mirno. Kad tako čovjek sjedi u prirodi, onda se nauči slušati. Kad se jednom privikne na zvuk vjetra u granama ili šum trave, onda prepoznaje i ostale zvukove. Razlikuje šum ptice koja traži hranu od šuma ostalih malih životinja u šumi, baš kao i šum kamena koji se kotrlja prirodnim putem od onoga što ga je pomakla nečija noga.

Nema u divljini nikad potpune tišine. Tiho je samo naoko, a zapravo vlada neprestani žamor. Registriranje takvih zvukova i pronalaženje njihova smisla mnogo je složnije od praćenja pisane glazbe kompozitora.

Bio sam svjestan činjenice da je sve što sam dosad postigao, kao i sve što sam još želio učiniti u životu, dovedeno u opasnost. Nije to bio odlomak iz nekog mog romana, napeta priča koja će zagrijati publiku, nego kruta stvarnost. Našao sam se u situaciji da se borim za goli život, i to ne samo svoj. I Bellin je bio u istoj opasnosti. Ako nas nestane, zločin će ostati neotkriven, a zločinci će moći mirno nastaviti svoj zločinački posao, uživajući plodove zla.

Opet sam se u mislima vratio na braću Alvarez. Oni su u sebi imali pola apaške krvi, a njihovi su preci bili iz ovog kraja. Teško bi bilo povjerovati da oni nisu znali za dolazak braće Toomeyja u dolinu Verdea.

Ustao sam i zaputio se do ruba ponora preda mnom. Tu bi bilo nemoguće spustiti se i s pravom alpinističkom opremom. Vratiti se putem kojim sam došao bilo je još manje moguće.

Pokušao sam pronaći tragove životinja. Ne bi to bilo prvi put da takvi tragovi posluže kao putokaz do skloništa, vode, hrane ili izlaza iz klopke u kakvoj sam se nalazio.

Nikakvih tragova nije bilo. Nije mi preostalo drugo nego da skupim ono nešto malo suvaraka koje sam mogao pronaći za vatru uz koju bih se mogao grijati preko noći. Mjesto na kome sam se nalazio bilo je dosta visoko u planini, pa sam mogao očekivati da će noć biti hladna.

Iako nisam čuo pucnjeve, bio sam i te kako zabrinut za Belle. Tješilo me jedino to što je ona odrasla u ovom kraju i što vrlo vjerojatno dobro poznaje okolinu. Nadao sam se da im je pobjegla i da se negdje sakriva na nekom skrovitom mjestu za koje je jedino ona znala.

Sjetio sam se, osim toga, da bih mogao dobiti posjet. Dakako, nije bila riječ o nekome tko bi mi došao pomoći, naprotiv, bio sam gotovo siguran da Floyd Reese neće propustiti priliku da mi se osveti, znajući gdje se nalazim.

Svladao sam ga kad je imao priliku da me dokrajči. Ispao je slabić i nespretna na zadatku koji je bio i te kako delikatan i koji je trebalo obaviti bez greške. Osrमतio sam ga i pretukao. On nije bio čovjek koji bi tako nešto olako zaboravio, pogotovu kad mu se pružala prilika da mi uzvratim dvostrukom mjerom.

Počelo se mračiti. Sjeo sam i stao razmišljati. Ne mogu se spustiti, a ne mogu se ni vratiti istim putem. Sigurno postoji još neki način da se izađe oдавде. To me navelo da pogledam stijene s jedne i druge strane kanjona koji se pružao predama mnom.

Nije mi dosad palo na pamet da je to ta treća i jedina mogućnost. Naprezao sam se da u polumraku opazim kakvu izbočinu na njima, nešto gdje bih mogao stati nogom i za što bih se mogao prihvatiti rukom. Istraživao sam tako pogledom dok se nije potpuno smračilo. Zasad nije bilo rezultata. Nastavit ću sutra i tražiti sve dok budem imao snage. Nisam smio sustati.

Kad bih se po tim stijenama mogao popeti barem malo, izdići se iznad grebena! Vjerovao sam da bih tada našao put do spasa.

I sama pomisao na takvo nešto bila je nevjerojatna, a pogotovu bez ikakva alata. Da čekam potragu koja će najvjerojatnije biti organizirana za mnom, to nije imalo smisla. Vjerojatnost da me pronađe bila je neznatna, a tu je bio i Reese za koga sam bio čvrsto uvjeren da će se ovdje pojaviti s puškom, ali ne zato da me ubije nego da me osakati, da vidi kako patim.

Kresnuh šibicom o kamen i upalih vatru. Toplina i umor pridonijeli su da sam ubrzo zaspao.

Kad sam se probudio, bilo je hladno. Tek što nije svanulo. Znao sam što me očekuje. Trebalo se popeti tim glatkim stijenama — ali kako? Bio je to očajnički pokušaj nalik na samoubojstvo, jer je bilo najvjerojatnije da ću se strmoglavit u ponor, ako mi i uspije pronaći nešto za što bih se uhvatio. Osim toga, bojao sam se da me u tim mojim pokušajima zatekne Reese. Bio bih tada potpuno nemoćan, prepušten njemu na milost i nemilost.

Po tko zna koji put sam opsovao u sebi što sam se uvalio u tu nemilostu pustolovinu i dospio u ovaj kame-ni kavez, a sve zbog nekoliko izguž-

vanih listića požutjelog papira koje sam pronašao u cijevi starog i neispravnog revolvera.

Počelo se daniti. Vatra se već odavno ugasila. Stao sam se razgibavati u namjeri da ugrijem mišiće, jer ako pronađem neki put i način da se popnem, morat ću biti fizički spreman za velike napore.

Pogledao sam na stijenu s lijeve strane i opazio tamo nad ponorom cedar, malo stablo kako se izvilo između stijena. U nadi da mu grane nisu suhe mogao bih skočiti i uhvatiti se za nj. Iznad njega sam opazio malu izbočinu u kamenu. To je značilo da bih morao stati na cedar i dohvatiti rukama izbočinu. Na drugoj strani stijene bila je uska pukotina koja se dizala prema gore. Jedina mogućnost da se popnem dalje bila je da nogama dohvatim pukotinu, oduprem se o nju s jedne strane, a rukama s druge, pa da se tako pokušam popeti koliko mogu. Koliko sam mogao odavde vidjeti, tamo se gore nalazio greben kojeg sam se morao dočepati.

Pripremajući se na to samoubilačko penjanje, oblio me hladni znoj pri pomisli da ću cijelo vrijeme visjeti nad ponorom i da će jedan pogrešni zahvat ili trenutačna slabost biti ujedno i kraj svih mojih napora. Nisam smio isključiti ni mogućnost da bi se u najnezgodnije vrijeme mogao pojaviti Reese.

Pitanje na koje nisam imao odgovora bilo je: kamo dalje s onog grebena ako do njega dođem? Dalje se nije ništa vidjelo. Bio je to rizik koji sam morao prihvatiti. U svakom slučaju, ako dalje ne bih imao kamo, a vratiti se također ne bih mogao, bio bi to opet žalostan svršetak za mene.

Skinuo sam kaput i ostavio ga na takvom mjestu da bude vidljiv ako netko dođe u potragu za mnom. Zatim sam ispružio ruke i skočio koliko sam mogao.

Na trenutak mi se učinilo da lebdim u zraku, a zatim sam osjetio pod rukama cedrove grane. Neke su popucale, ali je veći dio izdržao. Zanjihao sam se, dohvatio ih nogama i popeo se na cedar. Uhvativši ravnotežu, trebalo je da dosegнем izbočinu iznad sebe. Bio sam malko prekratak. Nije mi preostalo drugo nego da pokušam skočiti koliko mogu i tako je dohvatiti.

Uhvatilo sam je vrhovima prstiju i ostao neko vrijeme visjeti. Tek tada je trebalo smoći snage i popeti se na nju. U jednom mi se trenutku učinilo da čujem nekakav zvuk. Je li to bio Reese? Napeo sam svu snagu da se uzdignem toliko da nogom zahvatim pukotinu. Odjednom pomislih da neću uspjeti. Posljednji napor — i pošlo mi je za rukom. Bio sam potpuno mokar od znoja. Vremena za odmor nije bilo. Zakvačio sam i drugu nogu, a leđima se oslonio na stijenu. Počeo je penjanje. Išlo je polako, ali sam se ipak pomicao. Činilo mi se da ću uspjeti.

Dohvatio sam rukom rub grebena. Našavši čvrsto uporište, okrenuo sam se, odgurnuo nogama od suprotne strane i polako podigao na greben.

Tu sam neko vrijeme stajao tresući se od iscrpljenosti. Iza mene je bio kanjon, a ispred mene goli zid. Pažljivo se obazrevši uvidio sam da zasad jedino mogu slijediti greben, pažljivo se držeći za stijenu.

Upravo tada začuo sam negdje iza sebe kako se kotrlja sitno kamenje. Priljubio sam se koliko sam

mogao uz stijenu da došljaku ne padnem u oči, zaklonjen djelomično grebenom.

Onda začuh poznati glas.

— Sheridane!

Bio je to Reese koji nije znao gdje se nalazim.

— Sheridane — zovne on ponovno. — Nemoj misliti da ćeš me zavarati tim kaputom. Vrlo dobro znam da se dolje ne možeš spustiti.

Zatim je zavladala tišina. Nisam se micao, jer bih na taj način otkrio svoj položaj. Doduše, nije mi trebalo mnogo da se sklonim s dometa odozdo. Kad bih mogao napraviti još tih metar-dva — stijena je bila okrugla — bio bih gotovo na sigurnom.

— Sheridane? — upita, a glas mu sada nije bio tako siguran. — Izađi! Došao sam da te izvučem oдавде.

Lagao je jer je držao u ruci revolver spreman da opali.

— Pogriješili smo. Gazda me poslao da te dovedem k njemu. Gdje si da ti bacim užu?

Kad bih se mogao malo pomaknuti da ne skrenem njegovu pažnju na sebe! Morao sam nešto poduzeti jer će me prije ili poslije otkriti.

Pokušao sam. Ispružio sam ruku prema gore. Istog je trena prasnuo hitac. Reese je opsovao nešto odozgo i još jednom opalio. Usprkos opasnosti bila je to prilika da se pomaknem, dovoljno da se stijena ispriječi između nas.

To još nije značilo da smijem oklijevati. Trebalo je da pronađem put dalje. Pogledavši oko sebe, opazih u blizini rupu u stijeni; sigurno ju je nekad učinila neka voda ponornica, jer je bila u obliku duguljastog dimnjaka, a protezala se od vrha brda,

pa sve nekih dvadesetak metara ispod mene. Prolaz je bio prohodan i dovoljno širok, pa iako je bio poput dimnjaka imao je dovoljno uporišta kojima sam se mogao spustiti ili popeti.

Smatrao sam da je bolje spustiti se jer je bilo gotovo sigurno da će me na vrhu čekati Reese. Jednom kad izađem možda ću pronaći konja ili neko drugo sredstvo za bijeg. Najbolje bi bilo da se negdje dočepam telefona.

Uskoro sam bio u kamenom prolazu spuštajući se na isti način kao i maloprije kad sam se penjao, leđima oslonjen o jednu stranu, a nogama o drugu.

Opet pomislih na Belle. Što li će sada poduzeti Colin kad me se riješio. On neće tako ubrzo doznati da sam mu opet pobjegao. Ako se Belle negdje sakrila, kako da je pronađem bez konja?

Bio sam uskoro na izlazu. Kad sam izašao, nisam se zaustavljao. Krenuo sam dalje. Trebalo je što hitnije nešto poduzeti. Osim toga, ni Reese neće dugo oklijevati i čekati da se negdje pojavim. Dojaviti će svojim i onda će lov početi novo.

Morao sam nekoga obavijestiti prije nego što se to dogodi. Da sam barem bio naoružan, ali ovako je bilo teško povjerovati da ću bilo što postići.

Prosto je nevjerojatno da se veliki grad nalazi u blizini takve divljine koja se gotovo nije izmijenila od vremena kad su ovamo došli John i Clyde Toomey.

Odjednom sam se sjetio kamo treba da idem.

VII

Išao sam prema Izgubljenoj rijeci.

Ona je sigurno bila ovdje negdje u blizini, koliko sam se sjećao s fotografija. Njen je položaj bio sličan Fossil Springsu, više prema sjeveru, na mjestu gdje su podigli električnu centralu.

Izgubljena rijeka je po svom izgledu i toku u potpunosti odgovarala nazivu koji je nosila. Bila je to zapravo rječica koja je na jednom mjestu naglo izbijala na površinu, tekla jedno vrijeme kamenim kanjonom i zatim opet nestajala ispod zemlje. Prema pisanju Johna Toomeya, njena je voda bila hladna, bistra i bez mineralnih sastojaka u sebi. U svakom slučaju, kad dođem do nje, trebat će mi vode za piće, jer nisam znao hoću li usput naići na neki upotrebljivi izvor.

Teško je bilo povjerovati da će mi se još jednom pružiti prilika da dobro razgledam to mjesto. Zato sam uložio mnogo truda da se što prije približim Izgubljenoj rijeci, kako bih mogao provjeriti ono što je Toomey u svom dnevniku zapisao. Kad bi mi to uspjelo, kao i to da uđem u onu staru kamenu tvrđavu na ranču, mislim da mi ne bi bilo još nešto potrebno da sastavim svoju priču.

No, sve sam to morao staviti u drugi plan. Moja namjera nije više bila da napišem knjigu, nego da otkrijem što su to oni tako očajnički pokušavali sakriti i da ih tako uništim.

Osim toga, cijelo vrijeme otkad sam bio ovdje nisam prestajao misliti na braću Toomey koji su ovamo dognali stoku čak iz Teksasa, a

onda bili opljačkani i mučki ubijeni. Čitajući i proučavajući onih nekoliko stranica dnevnika i upoznavši se s prethodnim životom Toomeyjevih u Teksasu, moram priznati da sam zavolio tu dvojicu hrabrih i odličnih stočara koji su se tako smiono upustili u potragu za novom zemljom. Osim što sam želio da svojim progoniteljima uzvratim milo za drago, želio sam da osvetim i ovu dvojicu i da dokažem kako su oni svoj pothvat uspješno izveli do kraja.

Zaustavio sam se na trenutak nakon dugog i napornog hodanja, još zaklonjen stijenama, da promotrim kraj koji se pružao preda mnom. Od sada pa nadalje morao sam biti pažljiv i izuzetno oprezan, jer bi se moglo dogoditi da je Reese već sve izvijestio o mom bijegu, a na otvorenom bih lako postao plijen jahača.

Spuštao sam se pažljivo niz brežuljak koristeći pojedina stabla i razasuto kamenje kao prirodne zaklone od iznenadnih došljaka.

Na dnu kotline u koju sam se spuštao nalazio se stari indijanski put.

Bilo je vrlo tiho. Vrućina se i ovamo zavukla. Kretao sam se dalje pažljivo. Nigdje nisam vidio tragova konja ni ljudi, tek povremeno divljači. Znoj mi je tekao niz čelo i vrat. S vremena na vrijeme bih zastajkiwao i osluškivao. Bio je to jedini način da izbjegnem najgore. Bio sam progonjen kao divlja zvijer od ljudi koji ne bi mnogo oklijevali da me ubiju čim me opaze.

S jugozapadne strane prepoznao sam masiv New River Mese. Jednom davno logorovao sam u tom podnožju. Najprije bi trebalo da dođem do Izgubljene rijeke, a onda

bih se mogao popeti na Mesu. Sjećao sam se da je tamo nekad bilo odmetničko sklonište sa sjeverne strane kanjona.

Odjednom sam začuo topot kopita i glas čovjeka koji je psovao.

U istom trenutku bacio sam se iza prvog grma, djelomično sakriven i kamenim grebenom. To me ipak nije moglo u potpunosti zaštititi, pa sam istovremeno, tapkajući rukom, posegao za krupnim kamenom koji sam napipao na zemlji.

Jahač se pojavio ispred mene iz malog kanjona sa strane na koju nisam uopće obraćao pažnju. Zauzvatio se i pogledao uokolo. Jednom je rukom umirivao konja, a drugom savijao cigaretu. Bio je okrenut napola od mene, što mi nije omogućavalo da mu se približim, jer me je krajičkom oka ipak mogao opaziti.

Nije bio daleko od mene, ali ipak predaleko da bacim kamen i pogodim ga. Davno je to bilo kad sam se bavio košarkom i rukometom i imao izvježbanu ruku za bacanje. Usprkos tome, morao samo nešto pokušati. Bili su mi prijeko potrebni konj i njegova puška.

Krajnje pažljivo pomakao sam nogu nadesno, zatim se nagnuo tijelom, pa pomakao i drugu nogu. Bio sam mu sada iza leđa. Ustao sam pažljivo motreći jahača i konja koji me mogao opaziti prije nego čovjek. Na sreću, vjetar je puhao prema meni.

Pažljivo procijenivši tlo na koje ću stati da ne bih prouzročio štopot koji bi me mogao odati, napravio sam korak, pa onda još jedan i tako nekoliko koraka. Greben iza kojega sam se sakrio bio je sada iza mene. Još dva koraka i bio sam već blizu.

Tada se konj pomakne i zarza. Ja sam u tom času već trčao prema njima. Jahač me opazio i mašio se za revolverom.

Dani brzog potezanja revolvera o čito su prošli, jer mome protivniku nije uspjelo potegnuti revolver i opaliti prije nego što sam bacio kamen koji sam držao u ruci.

Znao sam: ako ga i ne pogodim, dovoljno bi mi bilo da ga ometem u namjeri da puca i tako steknem vrijeme potrebno da mu se sasvim približim. Iako je trznuo glavom, kamen ga je zahvatio po licu.

On opali u grču i uhvati se za lice. Metak je prozujao bez cilja, ali se konj od pucnja preplašio i propeo. To je bilo dovoljno da ga zbaci na zemlju. Naletjevši na njega pri padu, pogodio sam ga desnicom po vilici. Nešto prsne pod mojom rukom, a on zaurla od boli. Čeljusna kost bila mu je već naprsila od udara kamenom. Kad sam ga pogodio šakom, potpuno sam je slomio.

Ne obazirući se više na njega, istrgao sam mu revolver i opasač. Zbog bolova nije mi pružio nikakva otpora.

Pogledao sam zatim za konjem. Preplašena životinja je otrčala kakvih stotinjak metara i tamo se zauzavila. Koliko mi je trebao konj, toliko sam vapijao i za puškom koja je bila zataknuta za sedlo.

Zaputio sam se prema njemu pažljivo da ga još više ne prestrašim. Nije me odmah pustio k sebi. Pošao sam za njim, tepajući mu, dok mu se nisam toliko približio da sam ga mogao uhvatiti za uzde. Slijedećeg trenutka bio sam u sedlu.

Znao sam da će pucanj svakako privući pažnju ostalih jahača, pa će najbolje biti da se što prije uda-

ljim. Nevolja je bila u tome što je preda mnoom bilo nekoliko putova koji su vodili u kanjon do Izgubljene rijeke.

Izbjegavši put za Novu rijeku prešao sam preko sedla među brežuljcima i došao do puta koji ide uz rub kanjona Grapevine. Odjahavši na-trag do Gray's Gulcha, zaputio sam se uz rub masiva New River Mese i tada prvi put opazio tragove ispred sebe.

Konj je išao sasvim polako. Prepoznao sam tragove prije nego što sam čuo glas.

— Jesi li to ti pucao?

Belle je mirno sjedila na konju s lijeve strane puta, skrivena u dubokoj sjeni obližnjih stabala.

— Pucali su na mene. Zapravo pokušao je pucati prema meni, ali sam ga ja u tome omeo.

— Ubio si ga?

— Nisam, ali sam ga onesposobio za daljnju borbu. Slomljena mu je vilica.

— Kamo ćeš sada?

Nasmijao sam se.

— Najbolje bi bilo u neki dobar lokal i nešto pojesti. U svakom slučaju, moramo što prije nestati odavde.

— I ostaviti im moj ranč?

— To si već učinila. Sada bi trebalo otići po saveznog šerifa i dovesti ga ovamo što prije.

Jahali smo nizbrdicom kad li odjednom osjetih glad. Na žalost, kauboj nije uz sebe imao hrane. Osim duhana i kutije metaka nista nisam našao.

— Ako im uspijemo umaći — reče Belle nakon stanke.

Pogledao sam je. I ja sam mislio to isto, ali nisam bio siguran je li ona svjesna u potpunosti situacije u

kojoj smo se nalazili. Sada je već bilo sve jasno, pogotovu ako su ostali jahači našli svog čovjeka sa slomljenom vilicom. Moralo im je biti jasno da smo ispred njih tek nekoliko milja.

Auto-ceste i gradovi nisu bili tako daleko od nas. Što znači nekoliko desetaka milja! Ipak, to su bile milje kroz planinu i pustaru, a ljudi koji su nas tražili bili su mnogo bolje opremljeni od nas.

— Sada me zabrinjava još i Pio Alvarez — rekao sam lutajući pogledom po okolnim brežuljcima.

— Pio?

Na njeno pitanje objasnio sam joj moje veze s tim neobičnim čovjekom kao i sjećanje i uspomene na ratne dane koje su me vezale uz njega. Nisam joj, dakako, ispričao što smo sve prošli. Znao sam Pija. Ubili su mu braću, a on je vrlo dobro znao tko je to učinio i zašto. On neće mirovati dok im se ne osveti.

Konačno smo pronašli i kameno korito Izgubljene rijeke, njen kratki tok od izvora iz stijene do nestanka u zemlji. Rijeka je u stijeni napravila nišu, veliku možda nekoliko kvadratnih metara. Stijene sa svih strana bile su sjajne i glatke, isprane od vode.

— Znao si za to mjesto?

Zanesen neobičnim prizorom ovog malog prirodnog čuda, nisam joj odmah odgovorio.

— Jesi li ikad čula za Johna ili Clydea Toomeyja?

— Toomey? Nije mi poznato to ime, ali zašto pitaš?

— Zato što mi je pala na pamet luda ideja da bi oni mogli biti iza svega ovoga što se ovdje zbiva. Rekao sam luda, jer su njih obojica umrli pred devedeset godina. —

Odlučio sam da promijenim predmet razgovora. — Kako su se tvoji naselili ovdje?

— Pa vjerojatno kao i svaka druga zapadnjačka obitelj. Došli su na Zapad, našli prikladno mjesto i sagradili kuću.

— Jesu li je baš oni sagradili?

— Mislim da nisu. Sad sam se sjetila da sam jednom čula kako ju je sagradio netko drugi, netko tko je radio za mog prapradjeda. Nisu mi nikad o tome voljeli govoriti, ali su bili čvrsti u odluci da se imanje nikad ne proda. Zato je i oporuka tako sastavljena da bi imanje uvijek ostalo u obitelji.

— Kako se zvao tvoj prapradjed?

— Mislim da se također zvao Dawson. Nisam se baš naročito zanimala za te stvari, a i nitko mi o njima nije pričao. Zapravo su se i mama i tata protivili da o tome govore. Ono što znam slučajno sam naćula.

— Znaš li možda kako se zvao čovek koji je radio za tvog prapradjeda?

— Zvao se Bal Moore. On je prvi došao ovamo, a poslije je svoju zemlju prepustio svom poslodavcu. To je bilo još u ono staro doba.

Tako se to radilo u ono vrijeme. Gazda je svojim pomoćnicima pomogao da svaki zaposjedne jedan dio zemlje koju su oni poslije opet preprodali gazdi ili s njim sklopili takav ugovor da poslije njihove smrti zemlja pripadne gazdi. Bio je to način da se pojedinci domognu velikih površina zemlje.

— Što se dogodilo s tim Balom?

— Mislim da su ga ubili Apaši — vratiti Belle.

Malo-pomalo razjašnjavale su se pojedinosti koje su mi još bile nejas-

ne. Ime Bala Moorea bilo mi je poznato. On je bio prvi pomoćnik braće Toomeyja na njihovu putu ovamo, pa se u dnevniku čak dvaput spominje kao odvažna i povjerljiva osoba koja se dobro razumjela u stoku. On je za Toomeyjeve radio još prije građanskog rata.

Morali smo prekinuti razgovor, jer ovdje nismo bili nipošto sigurni. Pokušao sam se dosjetiti mjesta gdje bismo se mogli sakriti, ali je postojala opasnost da za svako mjesto koje bismo pronašli znaju i Reese i Colin.

Bio sam zabrinut, jer smo svakog časa mogli očekivati njihov dolazak. Neko sam ih vrijeme mogao odbijati puškom, ali ne dugo. Znali su dobro s koliko metaka raspolažem. Mogli su čekati da sve ispućam, pa nas onda poubijati, ili naprosto pustiti da umremo ovdje od gladi. Kad sam već pobjegao iz jedne klopke, nije imalo smisla da ostanem u drugoj. Nadao sam se ipak da postoji prolaz koji je opisao John Toomey.

On je namjeravao tim putem poći, ali nije uspio. Odavde gdje smo se mi sada nalazili on nije nikada živ izašao.

— Dane — upita Belle — možemo li se izvući ili ćemo čekati da nas ovdje uhvate?

— Ne znam što da ti kažem, Belle — morao sam odgovoriti. — Zaista ne znam.

VIII

Usjeklina između stijena nastala je uslijed pada vode. U prapavno doba sigurno je takvu konfiguraciju terena napravila voda. John Toomey je međutim tvrdio da to nije nastalo od te vode, nego da je teren

tako izdubila Izgubljena rijeka koja je izvirala iz rupe u stijeni, a ta je rupa, po Toomeyjevom mišljenju, nastala prije toga.

Bilo je to posljednje što je John Toomey napisao, dodavši da ide u spilju iz koje voda izvire, u nadi da će tamo pronaći put do izlaza.

Je li u tome uspio? Tko bi znao? Ako mu je i pošlo za rukom da nađe izlaz, sigurno su ga uskoro zatim pronašli i ubili, jer se nikad nije vratio po revolver u koji je pohranio svoju tajnu.

Bio sam čvrsto uvjeren da je pokušao pobjeći tim putem, iako je bio ranjen i očajan. Bio je, to čovjek koji se usudio uvući u onu tamu i penjati se kroz vodu, vođen čvrstom voljom i odlučnošću da se do posljednjeg daha odupire zločincima koji su ga htjeli lišiti imanja i života.

Baš ta pomisao dala je i meni snage da povjerujem kako ćemo i mi uspjeti.

— Izaći ćemo odavde, Belle — rekao sam, smogavši odjednom novu snagu. — Uspjet ćemo.

Koliko je još trebalo do mraka? Po tami bismo bili sigurniji. Kad bismo samo mogli doći do Cave Creeka ili do auto-cesta. No bolje je bilo i ne misliti na to, jer je bilo jasno da nas na svim putovima čekaju Colinovi ljudi.

Mogli bismo preko planina. Kad bismo barem stigli do Ague Frie! Taj sam dio dobro poznao, naročito oko Mayera i Deweya. Kad bismo mogli telefonirati i pozvati Toma Rileya!

Belle je mirno sjedila. Niotkud drugog zvuka osim žuborenja vode. Konji su pasli u blizini. Sve je bilo mirno i tiho.

Tada začuh avion. I Belle ga je čula, pa je potrčala k meni.

— Dane, to je Colin. On ima svoj avion.

— Što će mu avion? — upitah.

— Vidjela sam ga kad je lovio čagljeve iz aviona — odgovori ona.

Znao sam da to neki rade, samo ne u planinama već po ravnicama kakvih ima u Teksasu, Oklahomi ili Kansasu.

— Ako se izvučeš odavde — rekao sam mirno Belli — pođi odmah do Toma Rileya. On istražuje Alvarezovo ubojstvo, a na mene je ostavio dojam poštena građanina. Njemu ispričaj sve što znaš.

— Zbog čega sve to, Dane?

— Ne znam ni ja mnogo više od tebe. Dva čovjeka po imenu Toomey dotjerala su ovamo veliko stado još 1872. godine. Uskoro zatim nestali su kao da su u zemlju propali. Mislim da su ih ubili, a stoku ukrali. Vjerujem da su oni imali pravo na veći dio ove zemlje, a da su im ubojice jednostavno preotele zemlju i da od tada žive na njoj. Zemlju nisu nikad prodavali, a vjerujem da ih nitko nije ni pitao za papire o vlasništvu. Ako su Toomeyjevi imali kakvih nasljednika, onda oni nisu ni znali za svoje nasljeđe, a ako su i znali, nisu se usudili da ga potražuju. Mislim da još od tada Wellsova obitelj živi u strahu da ne izgubi tako stečeno imanje čija je vrijednost do danas neizmjereno porasla. Mislim također da bi ti mogla biti jedan od Toomeyjevih nasljednika, ali nema dokaza za to.

Vani se uskoro smračilo.

— A sad, idemo — rekoh. — Penji se na konja.

Nije imalo smisla ostati ovdje. Morali smo riskirati bez obzira na

to da li nas čekaju ili ne čekaju negdje u zasjedi. Noć nam je bila jedina mogućnost da se provučemo i nismo je smjeli propustiti.

Izjahali smo i ... ništa se nije dogodilo. Išli smo uzduž obronka od jedne grupe cedrova do druge. Bio je gotovo potpuni mrak kad je Bel- lin konj zarzao. Netko je skočio iz mraka i dohvati ga za uzde. Drugi je dohvatio moga konja, a onda se čuo Reeseov glas:

— Baci pušku, Sheridan!

Netko je dojahao do mene i ma- šio se za puškom. Naglo sam se trgnuo i udario ga svom snagom po glavi. Zatim sam kliznuo sa sedla i otkotrljao se do obližnjih cedrova i tu ostao neko vrijeme mirovati.

Konji su se propinjali, a ja sam trčao koliko su me noge nosile, od cedra do cedra, pa uz strmi brijeg, sve dok im nisam odmakao na pri- stojnu udaljenost.

Čuo sam još Reesea kako psuje.

— Gdje je? Do vraga, s kime ja to imam posla? Gdje je nestao taj čovjek?

Da sam malo više oklijevao kad sam skočio sa sedla, ne bih im uspio umaći. Bio je to trenutak zbunjenosti i nepažnje koji sam dobro iskoristio. Osim toga bio sam i nao- ružan.

Belle je sjedila mirno u sedlu. Prepoznao sam je iz te daljine po glasu.

— Bolje bi bilo da se pobrinete za ovoga čovjeka. Čini se da je teš- ko ranjen.

Bio je to onaj kojega sam udario kundakom prije nego što sam isko- čio iz sedla.

— Čekaj samo da mi dođe u šake — bijesno izgovori Reese ne obraća- jući pažnju na Belle.

— Jednom si ga već imao u šaka- ma, pa si izvukao kraći kraj — odv- rati mu Belle.

Zatim se čuo mukli udarac. I tiši- na. Prva je opet progovorila Belle.

— Čini se da ti i ženu udaraš samo onda kad su joj ruke vezane, Floyd. Oduvijek sam znala da si kukavica. Zanima me bi li me se usudio udariti da su mi ruke slobod- ne.

Još ju je jednom udario, a mene je oblio znoj od bijesa i malo je nedostajalo da se ne vratim i ne napravim neku glupost. Veća mo- gućnost da je spasim postojala je ako ne dopustim da sada i mene uhvate.

— Prekini, Floyd! — viknuo je jedan od jahača. — Bolje bi bilo da potražimo Sheridana. Nisam došao ovamo da tučem žene.

— Ubit ću je ... — Podrhtavao je Reesov glas od bijesa.

— Bolje bi ti bilo da se malo smi- riš i razmisliš što da radiš. Već si sasvim dovoljno nevolja natovarao sebi na glavu.

Htio sam nastaviti bježati, ali sam pogrešno stao, jedan se kamen otkotrljao, a ja sam se okliznuo i pao.

Istog trenutka pojurili su do mene, a netko je vikao:

— Držite ga!

Morao sam se poslužiti puškom. Na prvoga koji mi se približio zapu- cao sam bez mnogo razmišljanja. Zatim sam se ponovo bacio na tlo. Nekoliko metaka udarilo je u mojoj blizini. Ubrzo sam se podigao i na- stavio bježati vješto koristeći zaklo- ne. Nisam znao jesam li pogodio. Bez obzira na to, shvatit će da im ovaj lov neće biti tako jednostavan

i da bi se poneki od njih mogao vratiti s ranom u tijelu.

Lov je odjednom prestao.

— Pustite ga, ionako ne može daleko umaći! — govorio je Reese.

Nastavio sam se udaljavati što sam brže mogao. Belli na žalost nisam mogao pomoći. Nadao sam se samo da joj neće ništa učiniti dok i mene ne uhvate. Bio je to dobitak na vremenu koji je trebalo iskoristiti. Nisam mogao podnijeti ni samu pomisao da je Belle u njihovim rukama. Morao sam najhitnije nešto smisliti kako da je spasim.

Sigurno su Wellsovi izgubili strpljenje, ako su ga dosad i imali. Činilo im se vrlo jednostavnim pozvati me k sebi na ranč gdje će se dogoditi nezgoda u kojoj ću ja nastradati. No njihovi su planovi propadali jedan za drugim.

Ako pak nekome od nas dvoje uspije da dopremo do Rileya i sve mu objasnimo, slučaj će biti mnogo prije završen. Tu je opasnost Colin želio po svaku cijenu ukloniti, i to na najsigurniji način: uhvatiti nas i likvidirati.

Shvatio sam da bi najbolje bilo kad bi mogao telefonirati. Trebalo bi da hitno obavijestim Toma Rileya u gradu i pozovem ga u pomoć.

Kako sam se nalazio dobrih dvadeset milja daleko od Wellsova ranča, gdje je postojao telefon, trebalo bi mi mnogo vremena da stignem do njega, a onda bi se tek postavilo pitanje: kako telefonirati?

Tada sam se sjetio Bar-Bella. Sewardova ranča. On nije bio ni upola toliko udaljen kao Colinov, samo što je Seward sada sigurno bio kod kuće. Tu je bio još samo Bellin ranč, ali sam sumnjao da

tamo postoji telefon, jer mi to nikad nije spomenula.

Ako budem imao sreće i ne slovim vrat u mraku, šunjavući se ovim divljim krajem, mogao bih stići do Bar-Bella još prije jutra.

Ne obazirući se više na potjeru koja je, čini se, posustala, zaputio sam se ubrzanim korakom niz brdo do Cave Creeka, pa starim putem uz Cramn Mountain. Tu sam počeo trčati. Pedeset koraka sam trčao, a pedeset hodao da se odmorim. Povremeno bih zastao da oslušnem čuje li se nešto iza mene. Trenutno sam išao po starom indijanskom putu koji sam sasvim slučajno otkrio. Bio je to pravi odmor nakon vrleti koje sam morao preskakivati.

Stigavši do Sewardova ranča i sakrivši se iza staja, pogledao sam na sat. Bilo je tri sata ujutro, veoma mračno i tiho. Oči su mi bile naviknute na mrak, pa sam lako razabrao gdje se što nalazi. Glavna je zgrada bila sagrađena od kame-na i gledala je prema planinama. Znao sam da je na drugoj strani prozor koji gleda prema Verdeu. Tamo je bila i terasa.

Seward je bio sigurno kod kuće, a i neki od njegovih goniča. Najvjerojatnije su imali i psa, ali zasad još nije lajao. Najgluplje bi bilo da me pas oda u trenutku kad budem odlučio ući u kuću.

Obišavši staju, zaputio sam se do drugog kraja kuće. Mačjim skokom preskočio sam mali zid i našao se na terasi. Prišao sam staklenim vratima koja su se lako otvorila. Sva je sreća da ljudi ovdje rijetko kada zaključavaju vrata. Našao sam se u sobi. Stao sam i osluhnuo.

Pušku sam ostavio kraj vrata, ali sam revolver zatakao za opasač da

mi bude pri ruci. U sobi je bilo još mračnije nego vani. Jedva sam prepoznao televizor u kutu, sofu i stol. Stajao sam tako neko vrijeme i proučavao sobu kako sam najbolje znao i mogao. Soba je imala dvojna vrata i bar. Za barom je sigurno telefon.

Kad sam bolje pogledao, vidio sam da ga tamo nema baš kao ni na stolu. Morao sam se zaputiti prema jednim od vrata. Kretao sam se najopreznije što sam mogao.

Kad sam došao do vrata, oslušnuo sam, ali unutra nisam ništa čuo. Pažljivo sam pritisnuo kvaku i otvorio ih.

Srce mi je tuklo od uzbuđenja, a usta se sušila. Ostavio sam vrata malo otvorena i ušao u prostoriju koja je vodila u kuhinju. U kuhinji na stolu opazio sam telefon. Polako sam digao slušalicu i nazvao centralu. Kad mi se javio glas s druge strane žice, počeo sam govoriti.

— Ovdje ranč Bar-Bell. Javljam da je na ranču Colina Wellsa došlo do umorstva i do pokušaja drugog umorstva. Molim da o tome hitno obavijestite Toma Rileyja iz ...

— Spusti slušalicu.

Glas je bio hladan i pun prijetnje. Doris Wells je stajala ispred mene u zelenoj spavaćici i držala uperen crni revolver ravno u mene.

— Spusti pažljivo slušalicu.

Kad sam je počeo polako spuštati, obišla me i istrgnula mi je iz ruke.

— Oprostite zbog ove šale — reče ona u slušalicu. — Imali smo malu zabavu, pa su se neki gosti napili.

U tom trenutku pokušao sam dohvatiti njenu ruku u kojoj je držala revolver. Napravila je korak natrag i spotakla se o stolicu, a revolver je

opalio. Tek tada sam joj ga uspio preoteti.

Zatim sam se povukao do zida držeći uperen revolver u Doris. Ona se bijesno podigla s poda.

— Budalo, što misliš time postići? — poviče.

Još je u ruci držala slušalicu, pa je tek sada spustila na njeno mjesto. Pomislio sam da je telefonistica možda čula pucanj. Najvjerojatnije nije, jer je veza već bila prekinuta, a ako i jest, mogla je pomisliti da je to čep iz šampanjske boce.

— Zar ne shvaćate — rekoh — da ovoga puta niste uspjeli? Što god poduzimate, ništa vam ne polazi za rukom od kada ste mene doveli ovamo.

— Još ste ovdje — odvrati ona. — Imali smo mi dosta iskustva s raznim lopovima, ali možete mi vjerovati da ni jednome nije uspjelo umaći s našega zemljišta.

— Vašega zemljišta?

Ledenog pogleda, ona još jednom ponovi:

— Da, s našega zemljišta.

— Kako ne shvaćate da nećete ništa postići time ako me ubijete. Vjerovali ili ne, ali ja imam dosta simpatizera, prijatelja i poznanika koji vole moje knjige. Moja bi smrt natjerala izdavača da pretraži sve što postoji i pronađe svaki redak koji sam napisao kako bi objasnio moj nestanak. Tako bi se opet pojavila knjiga koju sam ja želio napisati, a vi to ne biste mogli spriječiti. Ovako bi možda bilo natezanja, nakon čega biste vi vjerojatno izgubili ranč, ali biste ostali na slobodi. U suprotnom bi vas mogla čekati i smrtna kazna.

— Ne pričajte gluposti! — odvrati ona, ali ne tako samouvjerenim

glasom kao maloprije. — Ništa se nije promijenilo, niti će se promijeniti.

— Nešto se ipak promijenilo — začuh tada glas iza svog ramena.

Na žalost, okrenuo sam se napola od zida i tako omogućio Bentonu Sewardu da mi dođe iza leđa.

— Baci revolver! — reče on.

Nisam se pomakao već sam ga samo pogledao. Držao je uperenu pušku u mene.

— Seward, čini se da ste previše gledali filmove. Tako se to obično kaže u filmovima sa Zapada. Možete mi vjerovati da ljudi koji pišu takve scenarije nisu nikad ni primirisali zapadnjačkog života. Ne pada mi na pamet da odbacim revolver, jer ako budete pucali na mene, ja ću istovremeno pucati na Doris. Imat ću prilike da pucam barem tri puta, Seward. Dvaput u Doris i jedanput u vas.

— Odbaci revolver — ponovi on, praveći se kao da nije čuo što sam mu rekao.

— Želiš li da te pogodim u lice, Doris? Čini mi se da nije shvatio što sam mu rekao. Reci mu ti da se ne igra tom puškom, jer bi mogla opaliti!

Igrao sam na Sewardov kukavičluk. Nisam vjerovao da bi on imao snage pucati. Bojao sam se, međutim, ako odbacim revolver, da bi ga Doris bez mnogo otezanja upotrijebila.

— Uostalom — nastavih obmanjivati — policija bi mogla uskoro stići ovamo.

— Nisu ozbiljno shvatili poziv — reče Doris i pokuša se približiti Sewardu.

Odjednom se začulo brujanje motora. Bio je to džip koji se vrlo brzo približavao kući.

— Evo policije! — uzviknuh, iako ni sâm nisam u to vjerovao.

Seward spusti pušku i pogleda prema prozoru. To mi je bilo dovoljno da mu samo na trenutak odvratim pažnju. Uslijedio je udarac i on se zanjíše izgubivši ravnotežu. Istrčao sam ih kuće, pograbivši pušku koju sam tamo bio ostavio.

Nalazio sam se na sasvim drugoj strani kuće od one gdje se zaustavio džip. No, nakon što je netko povikao nešto meni nerazumljivo iz kuće, džip naglo okrene i pojuri prema meni. Znao sam da će me osvijetliti, pa sam kleknuo, spreman da pucam u svjetla kad se pojavi iza ugla.

Uspio sam pogoditi jedno svjetlo džipa koji je jurio prema meni. U kolima je nastala mala pometnja, ali je džip nastavio dalje, osvijetljavajući me drugim svjetlom.

Odlučio sam da je bolje potrčati mu u susret, jer je teško bilo povjerovati da bi me netko mogao pogoditi, pogotovu ako budem vješto izbjegavao svjetlo. Bio je to ujedno najkraći put do spasa, jer je u tom pravcu bio i izlaz s ranča, grmlje i šuma gdje sam mogao naći zaklon.

U trku sam se služio pucnjavom iz puške. Dok sam prolazio pokraj džipa, netko se bacio na mene, ali sam ga ja dočekaó kundakom i oborio na tlo. Nastavio sam trčati u mrak.

Čuo sam iza sebe kako je džip udario u zid, zatim sam čuo škripanje guma i okretanje. To je bilo dovoljno da zamaknem za obor i izgubim se u visokom grmlju.

Pošto sam donekle odmakao, za-
stao sam na trenutak da vidim što
se zbiva. Iz kuće se čula vika koju
je nadglasavao samo bijesni glas
Doris. Cini mi se da je vikala na
Sewarda koji se pokušavao braniti.

Onda odjekne pucanj iz puške.
Netko je pucao iz dosta velike uda-
ljenosti iznad mene s obronka. Me-
tak je pogodio džip. Netko jaukne,
nakon čega se ostali povuku u za-
klon. Doris je vikala:

— To nije on kad vam kažem!
Nije moguće da to on puca!

Zatim se začuo još jedan pucanj,
pa još jedan. Nakon trećeg pogotka
zapalio se džip, a vatra se proširila
uokolo.

Oklijevajući neko vrijeme, shva-
tio sam da to može biti samo Pio
koji ih je na taj način pokušao zadr-
žati. Htio mi je pomoći da dobijem
vremena za bijeg, a njih onemogućiti
da me slijede kolima.

Nastavio sam se penjati uz strmi
obronak. To je zaista prevršilo sva-
ku mjeru, kao da sam pomalo gu-
bio živce. Želio sam jedino da pro-
nađem Belle i da se izgubim odav-
de.

Umor me pomalo svladavao.
Tome je pridonio i glad. Morao sam
pronaći mjesto da se odmorim i ne-
što pojedem.

Odjednom sam se sjetio znaka
što mi ga je Pio ostavio kad sam
prvi put ovuda prolazio. Taj je
znak samo meni mogao mnogo toga
reći, dok je ostalima bio nejasan i
nije gotovo ništa predstavljao. Ja
sam, međutim, shvatio da me Pio
obavještava da je u okolici, da je
pronašao sklonište i da me očekuje
ako mi zatreba.

Razmišljao sam i o tome je li tele-
fonistica povjerovala meni ili Doris.

Doris joj je morala biti poznata, jer
na centrali sigurno znaju napamet
imena i poznaju glasove ljudi s ran-
ča. Ako je tako, onda je povjerovala
Doris. Jedino ako je čula pucanj
možda će se odlučiti da slučaj prija-
vi vlastima, ali ovako je bilo malo
vjerojatnosti da je to učinila.

U međuvremenu sve sam više os-
jećao umor i glad. Tu mi je sada
mogao pomoći jedino Pio ako je bio
negdje u blizini, a ja sam vjerovao
da nije daleko.

Koliko sam poznavao Pija, on se
mogao nalaziti samo na nekom mje-
stu ispred koga je bila čistina, a iza
koga mu je bilo nemoguće pristupi-
ti, ili možda na takvom koje mu je
pružalo priliku da napadne iz zasje-
de.

Kad sam se popeo do vrha, potpu-
no sam posustao. Dolje su se mogla
vidjeti svjetla s ranča, a tamo u
daljini nazirale su se samo male svi-
jetleće točkice. To je sigurno bilo
na Wellsovu ranču.

Još malo, pa će se početi daniti.
Nebo je postajalo sve svjetlije. Na-
šao sam usjeklinu u stijeni i tamo
se zavukao da se sklonim od vjetro-
va koji je počeo puhati. Skoro istog
trenutka sam zaspao.

Kad sam otvorio oči, već je bio
dan. Pogledao sam na sat, bilo je
već sedam sati.

Izvukavši se polako iz rupe u sti-
jeni, dovukao sam se do ruba obron-
ka i pažljivo zagledao dolje prema
ranču. Najprije nisam mogao niko-
ga vidjeti. Nakon nekoliko minuta
pojavi se iz kuće muškarac i zapu-
tio prema oboru. Usput se nekoliko
puta zaustavljao razgledavajući tra-
gove.

Okrenuvši se, pažljivo sam osmo-
trio obronak da vidim je li se tko

miče. Uvidjevši da nema nikoga, nastavio sam razmišljati o svom trenutnom položaju.

Planina se s jedne strane strmo uzdizala iznad ranča, a s druge se blago spuštala u kotlinu gdje je pasla stoka. Po dnu kotline išao je put, najvjerojatnije od Bellinog ranča do Wellsovog.

Pio Alvarez je bez sumnje sinoć pucao s ovoga mjesta, u to sam bio siguran. Drugo je pitanje bilo: nalazi li se još ovdje. Poznavajući ga, sumnjao sam da bi se ograničio samo na jedno sklonište. Po svoj je prilici imao nekoliko i neprestano ih mijenjao.

Sišavši s vrha zaputio sam se prema sjeverozapadu, smatrajući da bi se po prilici tamo mogao nalaziti znak koji mi je Pio ostavio.

Uskoro sam bio okružen stablima. Bili su to cedrovi s tu i tamo pokojim borom. Šuma nije bila svuda podjednako gusta. Bilo je ovdje tragova divljači, iako je tlo bilo pokriveno sagom borovih iglica. Uskoro sam zapazio svježije tragove.

— Koga ja to vidim?

Iako mi je bilo drago kad sam prepoznao glas Pija Alvareza, neugodno sam bio iznenađen svojom neoprežnošću. Dopustio sam da on mene prvi otkrije.

Pio Alvarez sigurno je imao u sebi više apaške nego meksičke krvi, jer je uvijek pokazivao izvanrednu hladnokrvnost bez obzira na to u kakvim se prilikama nalazio. Bio je to krupan, snažan čovjek, nemirna pogleda. Nekad sam znao dosta brinuti zbog njega, jer je bio poznat kao nemiran čovjek, spreman da izazove mnogo neprilika. Što je on zapravo osjećao prema meni, nikad nisam točno saznao. Po

tome kako se ponašao morao sam ga smatrati prijateljem. To je osim toga mnogo puta i dokazao na djelu.

— Neprilike?

Bio je to njegov način razgovora. Reći što više sa što manje riječi. Ponudio me duhanom.

— Ne pušim.

— Sad sam se sjetio da nisam s tobom nikad morao dijeliti duhan — rekao je i pogledao me svojim velikim tamnim očima. — Bježiš? Obavio si što si morao?

— Uхватili su Belle Dawson i najvjerojatnije će je ubiti.

— To svakako — nasmije se on. — Moraju je ubiti, jer njihov ranč zapravo pripada njoj. Uostalom, sestru su joj već ubili.

— Rečeno mi je da je nastradala u nesreći.

On se podrugljivo nasmije.

— Mnogo se takvih nesreća događa u posljednje vrijeme. Previše! Sva sreća što je ona i njega povukla sa sobom.

— Kako je to učinila?

— Nekoliko dana Aukie, Colin i Jimbo tražili su put kojim bi uputili auto. Vidio sam kad je Aukie jednog dana došao s njom u kolima. Odjednom su se vrata s njegove strane otvorila. Nešto joj je rekao i htio iskočiti, ali ga je ona na vrijeme šćepala i odvušla sa sobom u ponor.

— Ti si to vidio?

— Naravno.

— I nisi nikome prijavio?

Pogledao me kao da sam poludio.

— Kako da prijavim Colina koji me goni zbog krađe stoke?

Zatim je neko vrijeme pušio u tišini. Imao je uz sebe winchesterku i opasač s revolverom, na glavi otrca-

ni šesir, a na sebi neki stari izlizani kožnati kaputić.

— Moram nekako spasiti Belle Dawson. Ostalo prepuštam zakonu.

— Oni su zakon — odvрати podrugljivim tonom Pio. — I oni ga provode.

— Ne mislim baš tako, Pio. Čini mi se da onaj policajac koji je istraživao Manuelovu smrt nije imao veze s njima.

— To vjerujem. Poznajem Rileya — reče i odjednom ustane. — Ide-mo.

Bez daljnjeg objašnjavanja zaputio se kroz šumu, obilazeći pojedina stabla. Bio je nešto niži od mene, ali strahovito izdržljiv u pješačenju.

Za pola sata došli smo do najbližeg njegovog skloništa. Bilo je to dobro sklonište, na samoj ivici obronka kome se nije moglo prići neopaženo. Osim toga, bilo je nekoliko mogućnosti da se iz njega pobjegne, jer se skrovište sastojalo od nakupine kamenja pokrivenog mahovinom u sjeni visokih stabala.

Pobjeći se moglo kroz prolaze između kamenja kao kroz tunele. Tu je bio i mali izvor, a u slučaju nevremena kamenje je služilo i kao zaklon.

— Djed mi je pričao o ovom mjestu — reče Pio. — Njime su se obilato služili Apaši.

Tu je bila i spilja u kojoj se moglo skloniti i dvadesetak ljudi, a imala je na vrhu otvor. Zidovi spilje bili su crni od vatre koja se ovdje ložila, a na nekima od njih mogli su se naći i indijanski zapisi.

— Spada li to u Wellsov ranč?

— Oni za to uopće ne znaju. Floyd ne ide nikamo bez konja, a Jimbo je lijenčina. Mislim da ova-

mo nitko ne zalazi osim mene. Stari su za to mjesto sigurno znali, a možda još danas netko zna za nj u Fort Apacheu. Zatim se lukavo nasmiješi. — Nemaju oni u sebi indijanske krvi kao ja. Indijanci vole planinu.

IX

Pio zapali vatru, pa se spusti u spilju i odsječe ondje dva komada mesa s goveda koje je tamo sakrio. Smješkao se kad se pojavio.

— Hoćeš li malo Wellsove govedine?

Ne čekajući da mu odgovorim, pristavi ih na vatru.

— Ovdje barem ne moraš brinuti za meso. Wellsova je govedina dobra.

Sjedeći kraj vatre osjetio sam kako mi se toplina uvlači u mišiće, a oči sklapaju. Nakon duljeg vremena mogao sam sebi dopustiti luksuz da zadrijemam bez bojazni da bih se mogao naći u nezgodnom položaju kad se probudim.

— Zanima te što je bilo s Toomejevima?

Istog sam časa otvorio oči. Meso je bilo ispečeno.

— Što znaš o njima? — upitao sam.

— Došli su ovamo s velikim стадом. Moj ih je pradjed vidio još kao dječak. Bio je s drugima u planini i promatrao. Nikad u životu nije vidio toliko krava. Dolazile su jedne za drugima unedogled, a goniči su ih vodili do rijeke gdje je trava bila dobra. Zatim su sjahali i odmarali se kao da su kod kuće. Tamo od kuda su ih promatrali mogli su osjetiti miris mesa. Vidjeli su Johna Toomeyja kako je neko vrijeme gledao prema strani gdje su se nalazili, a zatim se okrenuo. Bojali

su se da ih je opazio, ali su bili previše znatiželjni da bi pobjegli. John Toomey je tada uzjahao, zaputio se do brežuljka. Zatim ih pozvao da siđu u dolinu, ostavivši im na zemlji darove kao što su bili duhan, sol i slično. Iako su se bojali, sišli su kao začarani u želji da vide što im je on ostavio. Toomey im je tada nešto povikao što su oni više po gestama razumjeli. Htio je da pozovu svoje očeve i da im kažu kako John Toomey želi s njima popušiti lulu mira.

To je bilo zapisano u dnevniku. Toomeyjevi su dobro znali da moraju s Indijancima sklopiti prijateljstvo ako žele ostati na ovoj zemlji i živjeti u miru. Osim toga, oni su došli i na zanimljivu zamisao: da od Indijanaca doista kupe zemlju. Napravili su pravi kupoprodajni ugovor, na kome su bile točno naznačene međe kupljenog zemljišta, a sve je to bilo zapisano indijanskim pismom na bizonskoj koži.

No ni to nije bilo sve. Toomeyjevi su znali da se vremena mijenjaju, a što se tada zbiva naučili su od Jenkija za vrijeme rata. Znali su da ni to neće biti jednom dovoljno da bi potvrdilo njihovo pravo na zemlju, pa je Clyde Toomey potražio posljednjeg člana meksičke obitelji koji je još od Španjolaca imao potvrđeno to pravo i napravio i s njime kupoprodajni ugovor.

Pio je znao samo dio ove priče. Znao je da je Clyde nekamo odjahao i da se vratio nakon nekoliko dana.

U međuvremenu je došlo do neprilika. Neki od jahača napustili su Toomeyjeve i odjahali prema zapadu. Dvojica su bila ubijena dok su noću čuvali stado.

Njih, međutim, nisu ubili Apaši, iako je namjera ubojica bila da ostali u to povjeruju.

— Je li i Wells bio među ubojicama? — upitao sam Pija.

— Nije. Wells je postao poslije vlasnik po ženi. Tealova kćerka se udala za Wellsa. Teale je bio malen rastom, ali snažan. Došao je iz Kalifornije. Sve smo mi čuli — smješkao se Pio. — Takvi su ti Indijanci. Uglavnom šute i miruju kao da ih ništa ne zanima, a zapravo sve čuju i sve znaju.

Teale je morao pobjeći iz Kalifornije zbog ubojstva, kako smo saznali. On je odnekud poznavao Reesea, a ovaj je već razmišljao kako bi se dočepao Toomeyjeve zemlje i stoke. Reese međutim nije ništa znao o kupnji zemlje, ni zašto je Clyde otišao u Tucson.

Teale i Reese su u zasjedi dočekali Clydea Toomeyja kad se vraćao s još dvojicom iz Tucsona i ubili ih, a njihova tijela sakrili. Zatim su iz Tucsona doveli grupu plaćenih ubojica s kojima su pobili ostale. Sve su to učinili bijelci. Apaši su već tada imali dovoljno svojih briga.

Apaša je bilo posvuda u planinama, dolinama i šumama, gdje su se uglavnom skrivali. Oni su tako imali prilike mnogo toga vidjeti što se zbivalo u dolini. Nisu znali zbog čega se to zbiva, ali su znali što se zbiva.

— Kakvo porijeklo vuče Belle Dawson i gdje je njeno mjesto u svemu tome?

— Bio je tamo i mali dječak kojega je nakon pokolja poveo sa sobom Bal Moore. Poslije je on podnio zahtjev na dio zemljišta u svoje i dječakovo ime.

— Kažu da su ga ubili Apaši.

— To se uvijek tako kaže. Apaši su njega voljeli. Jednom je pucao na Teala i pokušao ga ubiti, ali je Teale preživio. Od tada su ga neprekidno gonili.

Meso je bilo dobro ispečeno. Kad smo popili kavu, ustao sam da odagnam umor, jer sam, usprkos tome što sam malo odspavao, još osjećao posljedice napora. Nije bilo vremena za dulji odmor.

— Moram nekako osloboditi Belle iz njihovih ruku.

— Sviđa ti se?

— Nije sada riječ o tome. Ako je ne oslobodim na vrijeme, ubit će je. Previše zna da bi je pustili na miru. Nadam se samo da neće biti kasno.

— Ako ti se sviđa, drži je podalje od Jimba — reče Pio i također ustane. — Evo i mene, kapetane. Javljam se kao dobrovoljac. I ja imam nešto s njima raščistiti.

— Prihvaćam, ali te molim da ne budeš nagao. Nemoj im dati prilike da te ponovo strpaju u zatvor. Ne pucaj ako ne moraš. Ako mi želiš pomoći, prepusti to meni, pa kad sve završi, ja ću se pobrinuti za tebe.

— Nitko ti neće vjerovati. Znaju me dobro, a znaju i što mislim o ubojstvu Petea i Manuela.

— Petea je ubio Reese. To mi je rekla Belle. Bitno je da im ne pružiš prilike da se izvuku, a to bi se dogodilo ako bi pucao na njih. Budi razuman! Ostani uz mene i pomogni mi, ali ne pucaj ako to zaista ne bude prijeko potrebno.

Pogledao me, zatim izvukao duhan iz džepa košulje i strpao komad u usta. Neko je vrijeme šutio.

— Pa dobro, kad baš tako hoćeš!
— reče konačno.

— Mislimalo na apaški način. Ako ubiješ Colina, za njega je slučaj završen. No ako oslobodimo Belu i dovedemo je na sud kao svjedoka, pa dokažemo da Colin nije vlasnik te zemlje i da je dao ubiti Manuela, mislim da bi to bilo još gore za njega.

— Znam što misliš — nevoljko odvrati Pio.

Zaputili smo se zatim prema sjeverozapadu držeći se vrhova kao što su to nekad Indijanci činili i promatrali što se dolje zbiva.

Idući tako pala mi je na pamet Doris. Ona je uživala u nasilju. Belli će najveća opasnost prijetiti od Doris, možda čak više nego od Jimba, koji je bio pokvaren jer je uvijek imao sve što je zaželio.

Nije trebalo dugo da ih zapazimo. S visine gdje smo stajali vidjeli smo malu grupu jahača kao odmiče putem prema ranču.

S njima je bila i Belle, vezanih ruku na leđima. Dosta daleko ispred njih išao je džip što se moglo zaključiti po oblaku prašine.

Nakon uzbudljive noći na ranču Bar-Bell vraćali su se kući. Pomislio sam kako je najviše laknulo Bentonu Sewardu kad su napustili njegov ranč. On se sigurno bojao moguće posjete policije, objašnjavanja i traženja alibija.

Bili smo u zaklonu i nismo se morali bojati da bi nas odozdo mogli vidjeti. Oni su, međutim, morali biti i te kako zabrinuti dok god sam ja bio na slobodi. Ovoga su puta znali da nisam sâm i da imaju protiv sebe još jednog vrlo opasnog protivnika — Pija Alvareza.

Već je i podne prošlo kad smo se približili ranču na svega dvije mi-

lje. Tu smo stali na pogodnom mjestu s kojega se moglo vidjeti sve što se dolje zbivalo, a da pri tom ne budemo zamijećeni.

Za sve vrijeme jahanja Pio nije progovorio ni riječi. Kad smo sjahali, pokazao je izuzetnu vještinu kretanja po terenu. Nisu uzalud govorili da su Apaši mnogo opasniji u borbi na tlu nego na konju.

Zapravo, nismo više ni imali mnogo što reći. Bili smo potpuno svjesni toga da se igra privodi kraju. Cilj nam je bio da oslobodimo Belle. Nadao sam se da će nam to poći za rukom bez većeg prolijevanja krvi i okršaja koji bi nalikovali više na nekadašnji Zapad nego na današnje vrijeme kad nečija smrt ne može proći bez istrage.

Koliko bi Wellsovih ljudi bilo sposobno da podigne ruku na ženu ili da je ubije? Kakvi god bili, možda su i mogli bez mnogo grižnje savjesti pucati na tzv. kradljivce stoke. Drugo je bilo kad je riječ o ženi. U to bi se najvjerojatnije jedino mogao upustiti Reese.

Pio je uporno promatrao ranč, proučavajući svaku kretnju teleskopom na pušci. Počelo me to brinuti, jer se kod njega nikad nije znalo kad će početi pucati. Na sreću, bili smo predaleko. Teško je bilo nekoga dobro razaznati, a pogoditi još teže.

Nakon kratkog odmora spustili smo se uz rub obronka i za nepuni sat dospjeli na stjenoviti brežuljak iza kuće. Pred nama je bio veliki Colinov bazen, iza njega kuća, a odmah kraj nje Bentonov džip.

Koliko ih je tamo dolje? Colin, Jimbo, Mark Wilson i Seward? Gdje je Reese?

Nakon nekog vremena pojavio se čovjek iz pomoćne zgrade s revolverom za opasačem. Polako se zaputio do obora, promatrajući okolinu.

— Rip Parker — promrmlja Pio. — On je opasan baš kao i Dad Styles. Obojica su bili prisutni kad je Pete ubijen. Pete se Parkeru zamjerio još prije toga u Prescottu.

Promatrajući ranč, čekali smo hoće li se što dogoditi, hoćemo li nekoga zapaziti. No ni Doris ni Belle nisu se pojavile, baš kao ni ostali.

Tek kasnije, popodne, pojavio se Mark Wilson, sjeo u džip i otišao. Osim njega činilo se kao da nema nikoga. Na žalost, ni policijski se auto nije pojavio. Očito je moj poziv bio promašaj.

Dok je Pio drijemao, ja sam ispitivao okolinu i proučavao mogućnosti za odstupanje. Bila su tu barem dva puta kojima se moglo proći u slučaju hitnog povlačenja.

Odsutnost bilo kakvog kretanja na ranču zbunjivala me. Nisam shvaćao zašto nešto ne poduzmu da nas pronađu i uklone. Što se dan više bližio kraju, postajao sam sve nestrpljiviji. Obazirao sam se na svaki najmanji zvuk.

Nisam mogao uopće posumnjati u to da nas traže. Dok smo mi ovdje ležali, oni su zacijelo već pretražili svu okolicu. Čekati da nabasaju na nas bila je ludost. Trebalo se odlučiti: ili pobjeći ili osloboditi Belle, pa se tek onda dati u bijeg. Oni su spremni i za jedan i za drugi slučaj i nipošto nas neće pustiti da im tek tako umaknemo. Zasad se još nisu pojavljivali.

Kad se približila večer, Dad Styles je izašao da zamijeni Ripa Parkera.

— Idemo — rekoh iznenada — nemamo više što čekati.

Spuštali smo se polako kako bismo po mogućnosti neopaženi stigli do kuće. Svu smo pažnju usredotočili na kuću i na Dada Stylesa. Toliko smo pazili da se što nečujnije približimo da nismo ni zamijetili kako smo uletjeli ravno u klopku. Kasno je bilo kad su nas iz neposredne blizine osvijetlili reflektorima.

— Odbacite oružje! — reče Colin dok mu je glas podrhtavao od zadovoljstva.

Moram priznati da me jedino začudilo što nas nisu odmah ubili kad su nas uhvatili.

Ništa nismo mogli poduzeti. Najmanje četiri puške bile su uperene u nas. Kako se nismo dosjetili da nas čekaju pod brežuljkom! To je barem bilo jednostavno. Brinuli smo što se događa u kući, a nismo pomislili da je jedino mjesto gdje nas mogu čekati baš ispod ovog brežuljka.

Bacili smo puške i podigli ruke.

Pio je do tog trenutka šutio, a onda se okrenuo prema meni i nasmiješio.

— Opet smo na početku — reče blagim glasom.

Znao sam što to znači, jer to nije bilo prvi put da smo se nas dvojica našli u sličnoj situaciji.

— Što to znači? — upita nervozno Seward koji je čuo što mi je Pio rekao.

— Ništa — ljutito odgovori Colin. — Vrijeme je da se smiriš već jednom. Sada je sve gotovo. Uхватili smo i njih i Belle, pa možemo zaključiti slučaj.

— Vrlo si naivan ako misliš da si time zaključio slučaj — rekoh. —

Ako se nama bilo što dogodi, uskoro će ti kuća biti puna ljudi. Zaboravljaš da je Los Angeles veliki grad, a ja prilično poznat u tom gradu. Osim toga, moj izdavač je vrlo nervozan čovjek koji neće oklijevati da podigne na noge sve što diše dok ne odgonetne što se dogodilo. On se takvim pokazao već prije kad nije bila riječ o tolikom novcu kao sada.

— Pa što onda?

— Nazvat će šerifa, javiti guverneru, upozoriti javnog tužioca. Teško će se svi ti kotači zaustaviti kad se jednom pokrenu.

— Ne misliš nas valjda uvjeriti da si tako važna osoba — podrugljivo će Jimbo.

— Važan je novac, a ja sam mnogima izvor zarade.

Pošli smo naprijed. Držali su nas u šakama, pa se nisu dali lako zbuniti mojim prijetnjama. Koliko god položaj bio nepovoljan za nas, nisam htio gubiti nadu. Samo, jedno su bili filmovi i knjige u kojima uvijek postoji izlaz za glavne junake, a drugo je kad se čovjek sâm nađe u sličnom položaju.

— Coline — javio se Seward buneći se — preuzimamo veliki rizik na sebe. Sheridan nije kradljivac stoke, već dobro poznati pisac.

— Zar ne shvaćaš da ono zbog čega to činimo nije nekoliko grla stoke, nego cijeli ranč, sve što imamo. Možemo li više od toga izgubiti?

Kuća je bila rasvijetljena kad smo ušli. Doris je sjedila za barom i pila piće, a radio je potihom svirao.

— Gle, gle, koga to opet vidimo ovdje! — obrati mi se ona sa smiješkom.

— Samo zbog vas sam se i vratio — rekoh. — Nisam mogao zaboraviti kako ste divno izgledali u onom bikiniju.

Smijala se, ali se istovremeno u njenim očima moglo pročitati da je zabrinuta.

Ona je bila najlukavija među njima, a Benton najplašljiviji. Ako bi nam itko među njima mogao pomoći, onda je u prvom redu trebalo računati na njih dvojce.

Kad bismo samo mogli još više zaplašiti Bentona onim što će se dogoditi poslije naše smrti, mogli bismo ga navesti da nam pomogne! S druge strane je postojala mogućnost da uvjerimo Doris kako je bolje za nju da mi živimo nego da nastradamo.

— Moram nešto popiti — reče Seward i zaputi se do bara.

— Kad će večera? — upita Colin namrštenu Doris.

— Uskoro — odvrati ona, zatim pogleda prema meni i reče: — Što ćete sada s njime kad ste ga uhvatili?

Nitko ne odgovori. Svi su znali, ali se nisu usudili to izgovoriti.

— Na što te podsjećaju? — upita me Pio sa smiješkom.

— Otkud se vas dvojica poznajete? — upita iznenađeno Seward.

— Iz rata — odgovorih.

— Ovaj je bio u ratu! — posprdno reče Jimbo, pokazujući prstom na Pija.

— Bio je izvrstan vojnik — odgovorih.

— U to veoma sumnjam — nastavi Jimbo.

— Jimbo, momče — prihvatih njegov način razgovora — ne bi se lako izvukao da te Pio uhvati negdje nasamu. Ni trepnuo ne bi, a već

bi se našao na tlu. Zna on toliko zahvata koliko ti nikad nećeš naučiti.

— To možemo isprobati — reče Jimbo samouvjereno. — Možemo izaći i isprobati.

— Ako se misliš tući bez pomagača — rekoh — pusti najprije mene.

— Tebe? — iznenađeno on upita kao da ne vjeruje svojim ušima.

— Da, mene — rekoh mirno.

— No, to bih voljela vidjeti — nato će Doris.

— Ništa od toga — presječe nas Colin. — Dosta je bilo brbljanja, idemo radije jesti.

Seward se igrao čašom. Nadao se da će izbjeći ono što se imalo dogoditi s nama, da će u to vrijeme biti negdje drugdje.

Mark Wilson je izašao i ja sam ga čuo kako izdaje naredbe. Većinu onih za koje nisu bili sigurni da će šutjeti trebalo je udaljiti s ranča. Oni koji će ostati ovdje moraju biti već iskušani u sličnim prilikama.

Zašto nas nisu odmah ubili? Zar su se bojali da će biti previše svjedoka? Ili su imali neki drugi plan?

Što je bilo s Bellom?

— Dobar igrač pokera — obratih se Sewardu — uložim sve što ima kad ga ide karta, ali se zna i povući kad vidi da ne može dobiti.

— To je točno, samo što vi nimate što uložiti — odgovori Jimbo.

Na te je riječi i Doris obratila pažnju. Zato nastavih:

— Neki ljudi mogu podnijeti zatvor, a neki ne mogu. Siguran sam, međutim, da žene ne mogu, pogotovo ako žele ostati lijepe — rekoh, zastadoh na trenutak, pa onda nastavih: — Bez obzira na to što se ovdje noćas dogodilo, to neće ostati bez posljedica. I mjeseci će proći

prije nego što završi istraga, a onda će se iza mnogih zatvoriti vrata. Tako ćete, eto, izgubiti, makar mislite da ste pobijedili. Već od samog početka — nastavio sam — vaš je plan bio pun nedostataka. Bilo je mnogo toga o čemu niste imali ni pojma. Prije svega, mislili ste da sam odrastao u gradu i da ne znam jahati. U tom slučaju zaista ne bi bilo čudno da mi se nešto dogodilo. No, kako svi koji me imalo bolje poznaju imaju o meni sasvim drugačiju predodžbu, ne bi mogli povjerovati u priču da sam pao s konja. Niste se dobro pripremili za tu avanturu. Mislili ste da ćete jednostavno sve urediti ako me uklonite. Riley će u međuvremenu otkriti vezu između mene i Pija. On uostalom, može dobiti o nama podatke i iz vojnih dosjeka. Osim toga, u intervjuu sam spomenuo ime Toomey. Do sada je i to došlo do Rileya, što ga može dovesti ravno ovamo. Zato vas upozoravam, ako se nama što dogodi, morat ćete pripremiti dobro objašnjenje. Iako ne vjerujem da bi vam i ono moglo pomoći, možda se privremeno izvućete. Tada će stupiti na scenu Dad Styles ili Rip Parker i početak će ucjenjivati. Čini mi se da će biti još onih koji će morati nestati da ne bi progovorili.

— Zaveži! — obrecne se Colin. — Previše pričaš!

U sobi je zavladao muk. Pogledao sam Doris. Nije moglo biti sumnje da je ta žena isključivo zaokupljena sama sa sobom, brigom oko svog izgleda, udobnostima i užicima. Da im je plan uspio, vjerujem da ona ne bi imala ništa protiv života s Colinom ovdje na ranču. Kako su stvari sada stajale, nadao sam se da

ću je uspjeti uvjeriti kako njihov brod polako ali sigurno tone i kako joj je jedini spas da nas oslobodi.

Bent Seward je ispijao još jednu čašu.

Tada se pojavio Mark Wilson i javio da je večera gotova. Jimbo se protegao i zaputio prema vratima. Ostali se nisu ni pomakli.

— Već sada — rekao sam kao za sebe — moja me tajnica traži. Sigurno se zabrinula jer nije dobila slijedeću vrpcu.

— Dovedite Belle ovamo, pa da završimo s tim — reče Colin, ali se nitko nije pomakao.

Onda odluče da nas svežu, pa se zapute u drugu sobu. Od tamo se čulo samo zveckanje tanjura i pribora za jelo.

Benton Seward se nije odmakao od bara. Bio nam je leđima okrenut, zaokupljen svojim pićem.

— Još se možete izvući iz ovoga — rekoh. — To nije bila vaša ideja, Seward.

— Postaju zabrinuti zbog vas — doda Pio.

— Ne pričajte gluposti — odvrati Seward, praveći se hrabrijim nego što je bio.

— Ne propuštajte priliku — nastavio sam. — Oslobodite nas.

— Zar ste poludjeli?

— Zar vam nije jasno da je moja tajnica dosad već nazvala izdavača u Denveru i da mu je rekla kako je zabrinuta zbog mene. On neće ni sekunde oklijevati da ispita stvar. Kako je s guvernerom najbolji prijatelj, obavijestit će odmah i njega. Još prije ponoći bit će tu policija koja će početi istragu.

Seward se zabuljio u pod, a onda se bacio u naslonjač, držeći praznu čašu u ruci.

Pio se odvukao do kraja sofe na kojoj je sjedio, pokazujući mi očima na stol. Tamo je ležao upaljač za cigarete.

— Seward, poslušajte me što vam kažem — ponovio sam. — Odvežite nas, sjednimo u vaš džip, pa dokle stignemo, a ja vjerujem da ćemo stići do grada.

— Ne bismo se mogli odavde ni maknuti. Sva su vrata dobro čuvana.

— Za to ćemo se mi pobrinuti — reče Pio.

Upravo tada pomolio je Colin glavu kroz vrata.

— Bolje bi bilo da nešto pojedеш — reče on. — O njima ćemo se pobrinuti odmah poslije večere.

Seward je još sjedio u naslonjaču. Onda pogleda prema vratima na kojima se maločas pojavio Colin, pa ustane. Htio je nešto reći, ali se predomislio i izašao iz sobe.

— Pokušali smo što smo mogli — reče Pio.

Pokušali smo ga uvjeriti u nešto što je bilo vrlo blizu istine. Nevolja je bila u tome što će do svega toga doći prekasno. Nisam vjerovao da bi se mogli izvući nekažnjeno, bez obzira na nas. Problem je bio u tome što oni to nisu shvaćali, već su se ponašali kao tvrdoglave budale koje, kad nešto počnu, tjeraju do kraja, ma kako se ludo i besmisleno to pokazalo.

To što će poslije ispasti da je naša smrt bila besmislen zločin, slabo će nam koristiti, jer nas više neće biti među živima.

X

Otvore se vrata na kojima se pojavio Jimbo. Po tome kako me je

pogledao znao sam po što je došao. U jednoj je ruci držao sendvič, a u drugoj bocu piva. Polako stavi bocu na stol, zatim šuteći odloži i sendvič, pa se zaputi prema nama.

Zatim podigne svoju tešku ruku i udari me svom snagom preko usta.

Gledao sam ga bez riječi. Činilo se da ga je to razbjesnilo, pa me jednom rukom uhvati za bradu, a drugom zamahne. U tom je trenutku Pio već skliznuo na pod iza njega. U posljednji sam čas izmakao glavu, tako da me njegov udarac samo očešao. Prije nego što je ponovo uhvatio ravnotežu, naglo sam se podigao i glavom ga udario u trbuh, nakon čega se strovalio na pod preko Pija.

Čim se Jimbo našao na podu, Pio mu se bacio na noge, a ja na prednji dio tijela, zarivši mu koljeno pod vrat. Pokušavao se iskobeljati ispod nas, ali mu to nije polazilo za rukom jer smo ga svojom težinom prikovali za pod.

Odjednom se iza nas otvore vrata.

— Jimbo...

Colin je u prvi čas bio iznenađen kad je vidio što se zbiva. Zatim se zaleti prema nama, pograbi me za vrat i odgurne od sebe. Bilo je to dovoljno da se Jimbo oslobodi pritiska. Pokušao je ustati, ali sam se ja ponovo bacio na njega, a Pio mu zari zube u vrat. On zaurla i odbaci ga od sebe, pa se ustremi na mene. Kako sam bio na koljenima, zamahnuo je opasno nogom prema mojoj glavi. Nisam htio dopustiti mu da me iznenadi, pa sam mu se bacio na noge, nakon čega je on ponovo izgubio ravnotežu. Tada me Colin ponovno odgurne na sofu.

Jimbo je pozelenio od bijesa i htio se ponovo baciti na mene, ali ga u tome spriječi Colin.

— Stani, budalo, prekini!

Krv mu je tekla s vrata gdje mu je Pio zario zube, a iz očiju mu izbijala divlja, bjesomučna mržnja.

On odgurne Colina od sebe kad je zazvonio telefon. Svi su stali kao ukopani.

Konačno se Colin zaputi prema telefonu. Tada se na vratima pojavi Doris.

— Pusti mene da govorim — reče ona.

— Doris — začuje se piskavi neugodni ženski glas s one strane žice.

— Doris Wells, tako dakle, sakrivaš se, a ja se hoću ubiti da bih te pronašla. Pokušavali smo cijelo popodne da te dobijemo na telefon. Naprosto nismo mogle vjerovati da nema nikoga kod kuće. Ovdje su Esther i Andy, pa smo mislile da malo skočimo do vas...

— Mislim da to večeras ne bi bilo moguće.

— Ne bismo vas smetale! Došle bismo da se malo okupamo.

— Zovite policiju — upao sam iznenada razgovjetnim glasom. — Zovite hitno gdje god bili! Tražite Toma Rile...

Na trenutak su bili zatečeni mojom upadicom. U slijedećoj sekundi Colin se bacio na mene i zatvorio mi usta.

Doris zalupi slušalicom.

— Glupani! — poviče. — Zar ne možete ništa napraviti kako treba?

Colin Wells ustane s poda i otrese sa sebe prašinu. Zatim preuzme sve u svoje ruke. — Doris, donesi ovamo nekoliko čaša i ulij u njih nešto pića, kao i pepeljare s opušcima. Želim da izgleda kao da je ovd-

je bila zabava. Zatim dovedite Belle. Moramo to prije ili poslije riješiti.

Pio je još ležao na podu, ali su njegove oči bile uprte u mene kao da mi želi nešto reći.

Doris je bila zauzeta preuređivanjem sobe. Zatim je izašla i uskoro se vratila s Bellom. Na Bellinom je licu bilo modrica od udaraca koje je primila.

Usprkos tome, kad nas je opazila, razvedrila se i nasmijala.

Colin nije gubio vrijeme.

— Belle, odlučili smo da te isplavimo — rekao je i stavio pred nju komad papira i zapovjedio: — Potpiši ovdje!

— Ne pada mi na pamet da to učinim — odgovori ona mirno.

— Ne preostaje ti ništa drugo nego da potpišeš. Dosta smo s time odugovlačili. Više nećemo čekati.

— Ne potpisuj ništa, Belle! — pokušao sam je podržati u njenoj odlučnosti. — Oni su obične ubojice koje nastavljaju prijaviti zanat svojih predaka. Sve što ovdje vidiš stvoreno je i podignuto od stoke i zemlje ukradene tvojoj obitelji.

Colin je čekao da završim, pa mirno nastavi.

— To danas više ništa ne znači. Potpiši, pa ćemo te pustiti da odeš!

Okupili su se oko Belle u želji da je prisile na potpis.

Pogledao sam Doris. Stajala je po strani i nije se uopće zanimala za Belle, već je gledala ravno u mene. Naslućivao sam o čemu razmišlja. Mislila je o pozivu za pomoć što sam ga sada već drugi put uputio preko telefona, ovog puta s Wellsovog, a ne Sewardovog ranča. Jedno je bilo sigurno: ovog su ga puta morali čuti.

Nisam imao pojma o kojoj je ženi s druge strane telefona bila riječ, ali sam nagađao da rado priča i da je još sada pod dojmom onoga što je čula. Možda je bila spremna da pozove policiju. Bila je to vrst žene koja obožava pustolovine, pa prema tome voli istrage i svjedočenja. Možda sam se prevario u ocjeni, ali glas i način kojim je govorila nedvojbeno su me upućivali na to.

Učinilo mi se da Doris oklijeva, da je postala neodlučna, da je odbacila Colina. Sada je sigurno razmišljala što da učini kako ipak ne bi sve izgubila. Gledajući je, sugestivno sam podigao vezane ruke. Ako sam pogodio o čemu je razmišljala, onda će shvatiti što je to trebalo značiti.

Ne skidajući pogleda s mene, Doris polako obide stol. Kad je prolazila kraj mene, zastane na trenutak i neprimjetno ispusti u moje ruke malu turpijicu za nokte.

— Coline — tada će Doris — mislim da sada nije vrijeme za to. Koliko poznajem Hazel, ona je već na putu ovamo. Izvedi ih i sakrij negdje, dok ona ne ode.

On je pogleda razmišljajući o njenom prijedlogu.

— Imaš pravo. Zatvorit ćemo ih u staroj zgradi. Zidovi su dovoljno debeli, a kuća daleko, pa ih odande nitko neće čuti. Belle može i poslije potpisati.

Povukli su nas s mjesta gdje smo sjedili i izgurali napolje, gotovo nas vukući u žurbi prema utvrdi. Vani sam opazio Ripa Parkera koji nas je pratio s ironičnim osmijehom. To je bilo ujedno jedino što sam vidio, jer je tamo kamo su nas vodili bilo mračno.

Teška hrastova vrata stare utvrde bila su otvorena. Ugurali su nas unutra, a zatim zaključali vrata za sobom.

— Razmišljaj malo, Belle, što je najbolje za tebe. Vratit ćemo se uskoro — bilo je posljednje što je Colin rekao prije nego što je izašao.

Za trenutak se nismo ni pomakli, ni progovorili. Nisam gajio nadu da bi se Belle mogla spasiti ako potpiše.

Usprkos svoj pameti i vještini obojica smo lijepo uletjeli u zamku i dali se uhvatiti kao dva balavca, tako da sada vezani čamimo u ovom zatvoru očekujući nemoćno da nas pobiju.

Doris je učinila koliko je po njenom mišljenju bilo potrebno da za sebe stekne neki alibi i na drugoj strani, u slučaju da brod na kome je dosad plovila potone. Ona mi je dala turpiju za nokte u namjeri da se njome poslužim ako mi se pruži prilika da pobjegnem. Bilo je to nešto čime se mogla opravdati i na sudu, ako jednom do toga dođe. Moći će reći da se, usprkos strahu pred mužem, odvažila da me opskrbi sredstvom za bijeg.

Na taj se način makar djelomično osigurala, iako joj je zapravo bilo potpuno svejedno hoćemo li pobjeći ili ne.

Približivši se Piju, šapnuh mu:

— Imam turpiju za nokte.

— Treba mnogo vremena — odvratiti on.

— Pokušaj — rekoš gurnuvši mu je u ruke. — Ja ću se pozabaviti nečim drugim.

U utvrdi je bilo mračno, a i zrak je bio težak, jer se rijetko kada koristila.

— Belle, jesi li ikad bila ovdje? Možda znaš što se tu sve sprema?

— Alat, ali uglavnom neupotrebljiv i ostala starudija. Ništa što bi nam moglo koristiti.

Izvana je bila brava s lokotom. Vrata su sagrađena od debele hrastovine i gotovo podjednako neprobojna kao i debeli zidovi utvrde koji su bili od kamena. Da se i uspijemo odvezati, nismo imali kamo pobjeći iz tog kamenog zatvora.

Bijeg smo morali organizirati brzo, jer je bilo sigurno da će oni svoje prijetnje i ostvariti, čim im se pruži za to prilika, a to je moglo biti uskoro. Nisu imali više vremena za odlaganje. To bi samo pojačalo sumnje. Osim toga, dovoljno su već zakazali. Trebalo je da se iskupe za nepažnju i nespretnost.

Ono što sam sada htio pokušati to mi je prije deset godina polazilo za rukom bez poteškoća. Nadao sam se da će mi to i ovoga puta uspjeti, jer se s godinama nisam udebljao, niti sam izgubio kondiciju.

Kad su mi svezali ruke, nisu posebno pazili kako će to učiniti. Svezali su ih točno iznad zglobova. Da su to učinili malo više, ne bih mogao izvesti ono što sam planirao. Kukove sam imao uske, što je također bilo važno.

Uspravio sam se na koljenima i zatim ruke, koje su mi bile svezane na leđima, spustio koliko sam niže mogao. Istovremeno sam pomicao kukove unatrag. Imao sam duge ruke, pa ipak je to išlo dosta teško. Nakon nekoliko minuta ruke su mi bile iza koljena. Legnuvši na leđa, povukao sam koljena sve do brade i tako uspio ruke izvući pred noge. Situacija je sada bila sas-

vim drugačija. Ruke su mi bile svezane, ali su bile ispred mene.

Duboko dišući od napora, odmarao sam se nekoliko trenutaka. Zatim sam se dao na odvezivanje konopca zubima. U roku od nekoliko minuta bio sam odvezan.

Odmah sam priskočio u pomoć Piju koji je bio tek na pola puta s turpijom, te ga oslobodio veza, a onda sam to isto učinio i s Bellom.

— Što da radimo sada? — upita Pio. — Ako i izađemo oдавдe, naletjet ćemo na stražare.

Tek tada smo začuli kola koja su se približavala ranču. Svjetlo koje su bacila pri skretanju na ulazu omogućilo mi je da na trenutak ugledam što se sve oko nas nalazilo u staroj utvrdi. Bilo je to gore od starudije.

— Kako bi bilo da pokušamo preko krova? — upita Pio.

Krov? Pokušao sam se dosjetiti što je u Toomeyjevju dnevniku pisalo o krovu i je li uopće bio spomenut.

— Znaš li možda, Belle, od čega je krov? Je li kameni ili drveni i čime je pokriven?

— Na žalost — reče ona nakon kraćeg razmišljanja — iako sam ovuda prošla sto puta, ne bih ti mogla reći.

— Isprobat ćemo — reče Pio.

Prišao sam mu i rukama napravio podupirač na koji je on stao. Zatim sam ga podigao. Morao je skočiti da bi dosegaо krov.

— Grede — reče pošto je skočio, podigavši oblak prašine.

— Ako su ih pričvršćivali čavlima, onda su sigurno barem mjestimično istrunule, naravno ako krov nije nedavno popravljan.

— Zaškripit će.

— Moramo to očekivati — rekoh.
— Ako je stražar blizu, čut će i spriječiti nas, a ako nije, mogli bismo uspjeti.

— Kao u stare dane — promrmlja zadovoljno Pio.

— Moraš mi se popeti na ramena da bi svojim ramenima dosegao krov i mogao ih podmetnuti pod olabavljenu gredu. Onda ćemo obojica pokušati gurnuti.

Pokušali smo, ali nam nije polazilo za rukom. Isprobavali smo grede redom jednu za drugom, a prljavština s krova lijepila nam se na znojna lica.

Odjednom smo zamijetili da se vani zapalilo svjetlo. Pio odmah skoči s mojih ramena.

— Što je to?

— To je svjetlo s bazena — reče Belle. — Hazel je zaista odlučila da se okupa.

— Zar nije vani hladno? — upitao sam iznenađeno.

— Zaboravljaš da je voda ugrijana — odvrati Belle, a zatim se popne na prste da bi provirila kroz malu rupu između kamena. — I Esther Karnes je s njom — reče. — Koliko ih poznajem, one neće odavde otići dok ne doznaju što se to zbiva. Nikad nisam mislila da će doći vrijeme kad će me njihov dolazak toliko razveseliti. Nema dosadnijih i nametljivijih žena u cijeloj Arizoni.

Uto smo začuli korake pred vratima. Zašutjeli smo i čekali. Nakon nekog vremena koraci su se udaljili. Odmah smo se bacili na daljnje ispitivanje krova. Odjednom je pod našim pritiskom zaškripio zardani čavao, a greda se malo pomakla.

Zastali smo da oslušnemo je li to još tko čuo.

— Uspjet ćemo! Samo još jednom da gurnemo — prošapta Pio.

— Možemo li? — upitao sam.

— Idemo — reče Pio.

On podmetne ramena, a ja se malo sagнем kako bih imao više zamaha.

— Jedan, dva tri!

— Obojica smo pritisli koliko smo mogli i greda se podigla. Odjednom je zapuhnuo u utvrdu svježi zrak, a pred očima nam se ukazao komad mračnog neba.

Pio se rukama uhvatio za otvor i izvukao na krov. Za mene je to bio malo preuski otvor.

— Bojim se da je malo preusko — javi se odozgo Pio.

— Izvuci Belle — rekoh mu. — Ja ću se već nekako snaći.

— Nećeš se moći popeti tako visoko — zabrine se ona.

— Ništa ti ne brini, nego se penji.

Nije više oklijevala. Podigao sam je, a Pio ju je uhvatio i izvukao na krov.

— Pio, odvedi je odmah odavde, i to što dalje!

— Bez brige — glasio je njegov odgovor iz mraka.

Usprkos tome pokušao je proširiti otvor. Htio je podignuti još poneku gredu, ali nije išlo.

— Ne zadržavaj se s time — još sam ga jednom upozorio.

Nije imalo smisla izazivati sudbinu kad im se pružila prilika da pobjegnu. Dovoljno je bilo da se oni domognu grada i da sve ispričaju policiji...

Opet su se začuli koraci pred vratima.

— Tišina tamo unutra, ako ne želite da vas ja smirim — javi se glas izvana.

Zatim se čuo udarac, muklo stegnanje i rvanje, dok se sve nije opet utišalo.

Uskoro se gore na otvoru opet pojavila glava.

— Sad ću ja otvoriti vrata — reče Pio.

Vrata su se uskoro otvorila. Najprije smo digli onesviještenoga stražara i odvukli ga unutra. Nadao sam se da je samo onesviješten. Poznavajući Pija, nisam baš mogao biti siguran u to.

— Evo — reče Pio i gurne mi revolver i opasač u ruke. — Ja sam se pobrinuo za pušku.

Kad smo zatvorili i zaključali vrata izvana, ogledao sam se uokolo.

— Gdje je Belle?

Pio se nasmije.

— Mora se priznati da je hrabra. Otišla je ravno tamo — reče i pokazuje rukom prema bazenu.

— Kamo?

— Odlučila je ispričati Hazel cijelu priču, i to pred njima, a zatim je zamoliti da je odveze u grad.

Na trenutak mi je zastao dah.

— Neće je pustiti, Pio — rekao sam kad sam se malo pribrao. — Izmislit će nešto. Tvrdit će da pati od histerije ili nešto slično.

Ne pomakavši se s mjesta, mogli smo je pratiti pogledom. Bila je već kod bazena. Pošli smo, skrivajući se, za njom.

Na bazenu je bila Doris u svom bijelom bikiniju i Colin.

Tko bi to očekivao od Belle. Odjednom se pojavila iz mraka i pristupila bazenu. Colin se trgnuo kao da ga je tane pogodilo.

— Hazel, hoćeš li me povesti sa sobom u grad? — upita Belle. — Vrlo je hitno.

— Tek smo se počele kupati — bunila se Hazel.

— Moram smjesta u grad — uporno će Belle.

— Ne bude smiješna, Belle — reče Colin. — Pusti ih neka se okupaju. Znam da si prilično rastrojena posljednjih dana. Ipak mislim da je za tvoje zdravlje bolje da ostaneš ovdje.

Morao sam priznati da je to spretno i uvjerljivo izveo.

— Mi ćemo se pobrinuti o tebi. Nema potrebe da ideš u bolnicu.

Hazel pokupi svoje stvari, a Esther Karnes izađe iz bazena.

— Što se dogodilo?

— Belle je prilično nervozna u posljednje vrijeme — reče Colin obazrivo. — Bojim se da su to kod nje posljedice šoka koji je zadobila kad joj je sestra nastradala u nesreći.

— Moja sestra nije nastradala u nesreći — odvrati Belle. — Ubijena je kao što si htio ubiti mene i Dana Sheridan.

— Dan Sheridan? Pisac? — upita Esther Karnes, oduševljena pri spomeni mog imena. — On je Dickov najomiljeniji pisac.

Colin na to ustane. Činilo se da je promijenio mišljenje ili se nečemu dosjetio.

— Hazel, možda je ipak bolje da joj udovoljimo? Treba joj razonode. Odvezi je u grad i pobrini se za nju da ne učini nešto nesmotreno.

Belle ga iznenađeno pogleda. Ni ja nisam bio manje iznenađen.

— Ne misliš valjda ozbiljno? — upita Hazel.

— Svakako — odgovori on. — Svima ćeš nam učiniti uslugu. To je bio glavni razlog zbog kojega vam se već prije nismo javili. Imali smo

sinoć ovdje malu zabavu. Neki od gostiju počeli su se zabavljati tako da su na moj račun nazivali udaljena mjesta telefonom i ostavljati besmislene poruke.

— To smo znali i mi raditi, ali još kao djeca! Sjećam se da smo nazivali nepoznate ljude usred noći. Mislim da nam to danas ne bi više predstavljalo takvo zadovoljstvo.

— Moram priznati da je s time započeo moj brat Jimbo.

— To nije istina — prekine ga Belle. — On laže!

— Belle se lako uzbudi, pa počne vjerovati u kojekakve stvari... kao što je i to da je netko hoće ubiti. Što se tiče smrti njene sestre, znate i same da je tom prilikom poginuo i moj brat Aukie.

I opet sam morao priznati da je bio uvjerljiv. Govorio je prirodno i mirno. Tko bi mislio da on ima u sebi i takvih sposobnosti.

— Da sam na vašem mjestu, Hazel, ja bih je poveo u grad prije nego što se predomisli.

— On je poludio — prošapće Pio. — Ako Belle ode u grad i ispriča što se ovdje zbiva, policija će mu biti začas na vratu.

— Svakako da ćemo je povesti — reče Hazel sažalno. — Bit će nam drago ako ti možemo pomoći, Belle! Pričekaj samo malo da se obučemo, pa onda idemo.

Zaputile su se u kuću. Prije nego što je pošla za njima, Belle reče Colinu:

— Ne znam što misliš time positići. Znaš vrlo dobro da u to nitko neće povjerovati.

— Vidjet ćeš da će povjerovati — odvrati on. — Samo ti pođi s Hazel i ništa ne brini.

Jimbo, koji je i sâm bio iznenađen i do tog vremena šutio, pogleda za Bellom koja se mirno zaputila u kuću, pa reče:

— Valjda je ne misliš samo tako pustiti?

— Još kako! — odvrati Colin vedro. — Ništa ti ne brini! — doda i osvrne se oko sebe. — Mark, je li Sewardov džip još tamo gdje smo ga ostavili?

— Tamo je — odvrati Mark spremno, očekujući daljnje naredbe.

— Znaš li mjesto gdje se stari put spaja s glavnom cestom blizu Bishop Creeka? Ako sad odmah odeš, mogao bi stići tamo na vrijeme. Parkiraj i ugasi svjetla.

Mark Wilson izvadi kutiju cigareta i pripali jednu. Zatim reče nešto tihim glasom, tako da ga nismo mogli razumjeti.

— Mislim da je tako bolje. Pazi na svjetla i da te ne opaze.

Time razgovor nije bio završen. Pokušali smo načuti još nešto, ali nam to nije uspijevalo jer su razgovarali sasvim tiho.

Povukli smo se da ne gubimo uzalud vrijeme. Kad smo se udaljili da nas više nisu mogli čuti, upitao sam Pija o kakvom je to putu riječ.

— Nije mi jasno što namjerava. Znam da će nešto poduzeti, ali što? Zašto ih pušta da odu, ako ih misli ponovo uhvatiti. Zašto ih pušta tako daleko? To je sigurno već izvan granica ranča.

— Baš tako — odvrati mirno Pio, iako sam mogao osjetiti da i njega muče ista pitanja na koja ne može pronaći odgovora.

— Kakav je to stari put? Što ima tamo?

— Ništa. To je stari put kojim se nekad prolazilo. Još prije požara, koji je zahvatio okolno raslinje, bio je zapušten i u vrlo lošem stanju. Danas njime gotovo nitko ne prolazi ni na konju, a kamoli kolima.

Neko smo vrijeme osluškivali što će se dogoditi. Mark Wilson i Jimbo nestali su za trenutak. Zatim smo začuli brujanje motora ođanle gdje je bio parkiran džip. Uskoro se Jimbo vratio sâm i rekao nešto Colinu.

Tada su se pojavile Belle i Hazel. Nekoliko koraka iza njih išla je Esther. Bez mnogo oklijevanja sjele su u kola kraj kojih je stajao Colin i krenule.

— Mislim da bismo se i mi morali što prije odavde maknuti — primijeti Pio. — Pravo je čudo što nas još nisu potražili, jer su se morali zapitati kako je to Belle izašla iz čuvane utvrde u koju su nas sve troje bacili vezane.

— Nisu stigli. Suviše su bili zapupljeni planom kako da se oslobode Belle, a da gošće ni u što ne posumnjaju.

— Bojim se da će uskoro nastati uzbuna — opet će Pio.

— Slažem se, ali ne mogu otići odavde dok ne odgonetnem zašto je Colin pustio Belle u grad kad je znao da će ona sve ispričati policiji? On to ne smije dopustiti. Gotovo sam siguran da je nešto smislio kako da je u tome spriječi!

— Kako bilo da bilo, ona je otišla, a mi smo još ovdje!

— Pio — padne mi odjednom nešto na pamet — kako izgleda tamo? Mislim na mjesto gdje se stari put spaja s novim?

— To je prilično nezgodno mjesto. Baš na tom mjestu nalazi se

vrlo opasna strmina. Ako vozač ne okrene na vrijeme, sletjet će ravno u ponor s druge strane.

— To se može dogoditi i onome tko dolazi glavnom cestom, pogotovu ako netko iznenada dojadi iz mraka sa starog puta?

— Ja bih pokušao kočiti — reče Pio.

— Ali ako te netko iznenadi, što bi učinio?

— Bojim se da mu ne bih mogao izmaći. Ako bih skrenuo da izbjegnem sudar, bio bi to pad niz strminu. S dobrim kočnicama možda bih se zaustavio na vrijeme, ali nisam baš siguran.

— Znači, tu smo! Odlučio je da ih sve tri ubije. Ako sve nastrada, nitko neće posumnjati da se htio otarasiti Belle.

— To je suludo!

Odjednom osjetih grčeve u želucu pri pomisli da Belle srlja ravno u smrt, a da ja to nisam spriječio, iako sam mogao. Mislio sam da će biti sigurna u društvu tih žena. Vjerovao sam da Colin neće ništa poduzeti protiv njih.

Pomisao da bi ih sve tri mogao ubiti nije mi pala na pamet. Takvo nešto čak ni od Colina nisam mogao očekivati! Ponovno me zatekao nespremno, u situaciji kad sam vrlo malo ili gotovo ništa mogao učiniti da spasim Belle.

XI

Potrčali smo da vidimo po svjetlima dokle su stigle. Opazili smo da se udaljavaju prema jugu.

— Zašto idu prema jugu? — upitah Pija.

— To put skreće. Zar se ne sjećaš, kad si dolazio ovamo da si odoz-

go mogao vidjeti ranč, ali da si prije morao obići brdo da bi ga ponovo ugledao?

— Pio — uhvatio sam ga za ruku — ima li neki put preko brda kojim bismo mogli stići prije njih?

— Na konje — reče i potrči.

Dosjetio sam se da moramo trčati prema donjem oboru koji se nalazio malo podalje od ranča. Tamo su bila pohranjena sedla i uglavnom svi konji. Kad bi netko htio jahati, konje bi obično dovodili od tamo.

Tim smo putem projahali kad smo prvi put krenuli u brda. Znam da sam vidio konje i kućicu sa čuvarem.

Pio zastane na trenutak.

— Sigurno je netko tamo. U kućici žive Floyd Reese i Dad Styles, koliko se sjećam.

Nastavili smo se prikradati opreznije. Kad smo stigli, Pio se ušuljao u obor da potraži dva konja, a pušku je ostavio pred ulazom. Unutra nastane komešanje koje se ubrzo zatim smirilo.

— Imam ih! — začuh njegov glas.

Tada se u kućici zapali svjetlo. Konji su se ponovo uskomešali, preplašivši se Pija koji je izvodio konje bez svjetiljke na koju su oni inače navikli.

Na kućici se otvore vrata, a iz nje izađe čovjek sa svjetiljkom. Dad Styles se zaputi ravno prema meni. Odjednom zastane.

— Tko je tamo?

— Nastavi hodati, Styles — javih se iz mraka. — Samo budi miran i nastavi istim putem bez ikakvih naglih kretnji. Ne bih te htio ubiti ako me ne primoraš na to!

— To si ti, prokleta piskaralo — obrecne se on.

U isti trenutak baci na mene svjetiljku, pa se maši za revolver. Nije mi preostalo drugo nego da pucam. Presavio se na pola i pao na koljena. Potrčao sam do njega i izbio mu revolver iz ruke. Tada prasne s vrata kolibe, a ja se bacih na stranu zapucavši istovremeno. Promašio sam, pa zapucah još jednom. Metak je pogodio po svoj prilici u vrata, jer sam od svjetiljke koja je ležala na zemlji zamijetio Reesea kako je potrčao prema meni. Bilo je to dovoljno da ga pogodim. Srušio se kao pokošen. Istovremeno je zapucao i Pio koji se pojavio u tom trenutku s dva osedlana konja.

Iz kuće su se čuli povici. Netko je trčao prema nama.

Natjerali smo konje u bjesomućni trk. Pucali su za nama, ali nas nisu mogli pogoditi, jer smo im već predaleko odmakli u mrak.

Pio skrene s puta i počne se penjati stjenovitom strminom između grmlja i razbacanih cedrova. Pažljivo sam ga slijedio, jer sam bio siguran da dobro poznaje kraj. Jahao je brzo, vješto se probijajući neravnim terenom i pronalazio put tamo gdje bi netko teško prošao i pješice, a kamoli na konju. Činilo mi se da to penjanje traje satima, iako smo se zapravo vrlo brzo našli na drugoj strani brda. Spuštanje je išlo brže. Napinjao sam oči i uši ne bih li čuo motor auta odnekud ili vidio svjetla.

Pio zaustavi konje da predahnu.

— Koliko nam još treba? — upitah.

On pokaže rukom preko plitke kotline, pa prema vrhu brda. Kotlina je nalikovala na mračno jezero i teško bismo se u njoj snašli da nis-

mo bili navikli na mrak i da Pio već prije nije ovuda prolazio.

— Tamo je taj stari put — reče.

Ponovo podbode konja, a ja jur-nuh za njim. Sad smo već mogli čuti kola kako se približavaju i tresu po starom putu. Odjednom se sve utišalo. Wilsonov se džip zaustavio na dogovorenom mjestu. Zamka je bila postavljena.

Upravo tada opazismo i svjetla na glavnom putu ispod nas. Hazel očitito nije štedjela benzin.

Pojurili smo kao izbezumljeni niz padinu i izletjeli na cestu malo ispred auta. Hazel je u posljednji čas pritislula kočnicu, pa se auto uz škripu zaustavio. Skočio sam s konja i naglo otvorio vrata. Izgurao sam Hazel s vozačkog sjedala i odmah krenuo.

Hazel se bučno bunila i zvala u pomoć. Nisam imao vremena da im objašnjavam o čemu je riječ, jer mi po svoj prilici ionako ne bi vjerovala. Najbolje je bilo da se same uvjere što ih je čekalo na putu.

— Colin je htio da vas ubije sve tri. Poslao je Marka Wilsona sa džipom na stari put. Kad biste mu se približile, pokušao bi vas survati u ponor s druge strane puta — objašnjavao sam im.

Belle je ostala bez riječi, ali Hazel nije u to tako lako povjerovala.

— Morat ćete malo bolje objasniti vaš postupak. Valjda ne mislite da ćemo samo tako povjerovati ovim glu...

Čim sam opazio ispred sebe prostor gdje se stari put spaja sa cestom po kojoj smo dolazili, tako sam naglo pritisknuo papučicu da su kola pojurila iznenadnom brzinom. Hazeli je zapela riječ u grlu. S naše

desne strane upalila su se odjednom jarka svjetla. Džip se počeo naglo kotrljati prema nama. Prihvatio sam volan koliko sam god mogao čvršće, a papučicu pritisknuo do kraja, jureći i dalje ravno. Za dlaku smo projurili ispred džipa.

Iza nas se začula škripa kočnica. Mark Wilson se pokušavao zaustaviti, ali mu to po svemu sudeći nije uspjelo. Htio nas je iznenaditi, ali je ostao i sâm iznenađen kad smo mu za dlaku izmakli. Bilo je to dovoljno da se on umjesto nas surva u ponor.

Zaustavio sam kola što sam brže mogao, a onda se vratio. Podrhtavajući od uzbuđenja, izašao sam da pogledam preko ruba ceste. Džip se zapalio, a zatim eksplodirao.

Tu se našao i Pio koji je dojahao za nama s puškom u ruci. Čak i on, koji nikad nije pokazivao svoje osjećaje, bio je izuzetno uzbuđen.

— Malo mu je trebalo da uspije, samo malo!

Belle je stajala kraj mene i držala me grčevito za ruku. Sada se pojavila i Hazel koju ovaj događaj nije odviše zbunio.

— Sigurno ste vi Dan Sheridan. Prepoznala sam vas po slici koju sam negdje vidjela. Je li to zaista bio Mark Wilson? Tko bi pomislio da bi on tako nešto pokušao učiniti! Koliko je samo puta bio gost u mojoj kući. Morate mi ipak objasniti što se to zbiva.

— Riječ je o ranču — odgovorih. — On zapravo pripada Belli. Kako sam pokušao skinuti veo s nestanka braće Toomey, koji su ovamo prvi došli i dognali stoku, a zatim netragom nestali, plašili su se da ne ot-krijem istinu.

— Bojim se da bi se svaki čas netko od njih mogao pojaviti. — upozorio me Pio.

— Bolje bi bilo da se što prije odvezete oдавде i da povedete sa sobom Belle — obratio sam se Hazeli koja je, usprkos brbljavosti, shvaćala ozbiljnost situacije, dok se Esther još nije mogla sabrati sjedeći u kolima. — Bilo bi potrebno da o tome što hitnije obavijestite policiju, u prvom redu Toma Rileya koji će odmah znati o čemu je riječ.

— Što ćeš ti? — upita Belle.

— Idem natrag na ranč. Moram još malo zaviriti u staru utvrdu i potražiti nešto što je po svoj prilici tamo sakriveno.

— Budi pažljiv! Colinu se nimalo neće sve to dopasti.

— Ne treba da te to toliko brine. Kad čuje što se dogodilo, pozvat će odvjetnika, jer će mu biti jasno da je sve propalo.

Već sam htio krenuti kad sam se sjetio da bi na ranč trebalo poslati liječnika.

— Svakako pošaljite i ambulantna kola što hitnije. Mislim da će biti potrebna na ranču.

— Misliš? — pogleda me Pio, smijuljeći se. — To si dobro rekao!

Na ranč smo se vraćali polako, idući glavnim putem. Morao sam misliti na svoj povratak u Los Angeles. Ipak, još nije bila u potpunosti ispunjena posljednja želja Johna Toomeyja koji je umro pred devedeset godina.

Bilo je još nekoliko riječi koje je on napisao na posljednjoj stranici prije nego što ju je ugrao u cijev revolvera. To je bila njegova posljednja želja i ujedno oporuka.

Kuća je bila sva u svjetlu kad smo stigli na ranč. Sjahali smo. Zапutio sam se unutra.

Floyd Reese je ležao na podu mrtav. Dad Styles je bio na sofi. Po svemu sudeći, on je bio ranjen, ali mi se učinilo, po pogledu kojim me popratio kad sam ušao, da će preživjeti.

Doris je bila kod bara. Imala je još na sebi bijeli bikini, a u ruci čašu. Njeno anđeosko lice bilo je nagrđeno upadljivim podočnjacima.

Colin je također sjedio uz čašu. Bentona Sewarda je nestalo.

— Opet ti? Što još hoćeš — reče Colin ne podigavši pogleda sa čaše.

— Mark je promašio — progovorioh. — Survao se niz stijenu.

To ga je natjeralo da ipak podigne pogled prema meni.

— Belle je otišla u grad po liječnika i po policiju.

— Uspjelo ti je da nas upropastiš — reče mračno.

— Sami ste to učinili — odgovorioh. — Da me niste ovamo dovukli i pokušali ubiti, moglo je proći i bez toga.

Htio sam ih držati u tom uvjerenju. Želio sam da misle kako su sami dobrim dijelom sve upropastili. Naravno, ne bi se izvukli nakon toga što sam pročitao one stranice iz dnevnika koje sam našao u revolverskoj cijevi. Nikad ne bih odustao od istrage. Tražio bih tako dugo dok ne bih dobio zadovoljavajuće odgovore na svoja pitanja.

— Ti si nam to priredio, prokleta znatiželjno piskaralo — odvratih on.

— Nadam se da nećete nešto zaboraviti — primijeti Doris. — Nadam se da se dobro svega sjećate!

Naravno da sam se sjećao. Znao sam dobro na što je ciljala. Opet je

dobro proračunala kad mi je dala onu turpijicu za nokte. To joj je sada moglo i te kako koristiti.

Kladio bih se da će se ona opet izvući.

— Nisam zaboravio — odgovorih.

Zaputih se prema vratima. Trebalo je da još nešto obavim u staroj utvrdi.

— Ne moraš ići u obilazak — oglasi se Colin prije nego što sam izašao. — Ja sam još vlasnik dok mi se ne dokaže suprotno.

— Pogledaj koga imam ovdje — reče Pio kad sam izašao.

Kraj njega je stajao Jimbo Wells.

— Skloni taj revolver — reče on — pa ću te rastrgati na komade!

Jimbo je bio golem. Mnogo teži od mene. Sjetio sam se da sam negdje pročitao kako ima blizu sto trideset kilograma. Tako je otprilike i izgledao.

Što je to upozorenje vrijedilo kad ga nisam mogao podnijeti! Od prvog trenutka nisam ga podnosio dok je bio u mojoj blizini. Bio je poznat kao grub i beskrupulozan igrač. Kakvim bi se tek sredstvima služio u običnoj tučnjavi? Bez obzira na to, mislim da bi se nas dvojica potukli gdje bismo se god sreli. On je to znao baš kao i ja. Gdje god bio, uvijek se ponašao kao mlađi bik, a ja takve naprosto nisam podnosio.

— Pio — rekoh otpasujući pojas s revolverom — policija će biti ovdje za nekoliko minuta. U međuvremenu pripazi da nas nitko ne ometa.

— Bez brige — odvrati Pio smješkajući se Jimbu. — Splasnuo si nekako. Bolje bi ti bilo da odustaneš dok si još čitav.

— Dobit ćeš svoje, prokleti glupane — reče Jimbo i zaletiti se na mene.

Bio je barem deset godina mlađi od mene i trideset kila teži. Osim toga, činilo mi se da se povremeno bavio i boksom. Njegova desnica fижukne kraj mog ramena, na što sam ga ja udario pod rebra svom snagom. Nije se ni pomakao. Učinilo mi se kao da sam udario u drvenu bačvu.

Odmah nakon toga uzmaknuo sam ulijevo i zabio mu se u trbuh. Pokušao sam ga pogoditi u bradu, ali sam promašio. On se zaletio u mene i obasuo me udarcima u leđa, vrat i bubrege. Imao je goleme mišićave ruke. Svaki njegov udarac potresao me od glave do pete.

Kad sam se oslobodio zagrljaja, pogodio sam ga lijevom po ustima, a desnom pod bradu. Nakon toga su udarci padali jedan za drugim. Tukli smo se kao luđaci. Iako mi se činilo da mu svaki put dvostruko uzvraćam, na njemu se to nije zamjećivalo.

Odjednom se bacio na mene i zgrabio me za noge. Padajući, udario sam ga u lice, a zatim ga uhvatio za glavu, gurajući mu palce u oči. To mu se nije nimalo svidjelo, pa je upotrijebio svu snagu da me se otrese. Ne oklijevajući udario sam ga svom snagom pod bradu. Uzdrmao se za trenutak. Uslijedio je udarac u Adamovu jabučicu. Opasno se zanjihao, gušeći se i stenjući, našto sam ga srušio na koljena.

Prije nego što se uspio dignuti udario sam ga ravno u lice. No ipak se dignuo i zamahnuo prema meni. Prvi sam udarac izbjegao, ali me drugim pogodio. Odletio sam na stol

koji se poda mnoom srušio. Skočio je u namjeri da se čizmama zabije u mene. Otkotrljao sam se u posljednji čas i udario ga iza koljena. Noge su ga iznevjerile i on se srušio. To mi je omogućilo da ustanim, no i on je već bio na nogama.

Podivljao sam, ali moram priznati da mi je to godilo, bez obzira na udarce koje sam primao. Godilo mi je kad god bih pogodio tu bikovsku napuhanu njušku. Slijedeći sam udarac ja zadao, pogodivši ga lijevom po zubima i ogulivši mu kožu na obrazu do kosti. Sad je bio na njemu red. Udario me glavom pod bradu, stao na noge i pokušao srušiti. Spriječio sam to udarcem koljenom, a zatim ga zbacio sa sebe bočnim zahvatom.

Podigao se s poda polako i krvavog lica kadli ga je dočekaao slijedeći udarac. Pokušao se obraniti, ali prekasno. Pogodio sam ga u usta.

Uzvratio je udarcem pod bradu i ja sam osjetio kako mi koljena klecaju. Udario me još jednom. Počelo mi se mračiti pred očima. Prije nego što sam se srušio zaletio sam se u njega. Nije to očekivao, pa je izgubio ravnotežu. Tražeći zamah da me dotuče, izgubio je dosta vremena, jer sam ga čvrsto držao. Bilo je to dovoljno da malo predahnem.

Još nikad nisam bio u nesvijesti, pa sam se nadao da mi se to ni danas neće tako lako dogoditi. Stresao sam glavom da se malo razbistrim. Kad je zamahnuo da me udari, zakvačio sam mu nogu svojom nogom i povukao ga. Dok je još bio na jednoj nozi, bacio sam se na njega. Presavio se, nakon čega sam mu koljeno zario u žličicu, pa onda u bradu.

Uspjelo mu je da me opet odbaci, pa potpuno krvavog lica pođe prema meni.

Pokušao me udariti nogom, što sam ja iskoristio tako da sam mu zabio prst u živčani centar gornjeg dijela bedra. Zamalo da nije pao, ali ipak pođe naprijed vukući za sobom nogu. Obilazeći oko njega, izbacio sam lijevu nogu, ali sam ga pogodio desnom u bradu kad mi se dovoljno približio.

Usta su mi bila krvava, pred očima maglovito od udaraca koje sam primio u glavu i bradu. I on i ja kretali smo se sasvim polako, iscrpivši gotovo svu snagu. Odjednom je nasrnuo na mene. Napravio sam korak unatrag, ali se tamo našao stolac koji mi je uspio podmetnuti Colin, tako da sam pao preko njega na pod.

Istog trenutka kad je Jimbo skočio na mene da me zgazi, pograbio sam stolicu. Umjesto da skoči i zarije svoje pete u moj želudac, dočekale su ga noge stolca koji sam bacio prema njemu. Stolica ga je pogodila u slabine.

Zauriao je i pao na koljena. Podigavši stolac razbio sam ga na njegovoj glavi i ramenima, nakon čega se opružio po podu i više se nije dizao.

Na vratima je stajao Tom Riley s još dvojicom policajaca. Očito je bilo da su oni bili ovdje već neko vrijeme i da su uživali u tučnjavi.

— Nadam se da ga niste ubili — reče Riley.

— Čvrst je on — uspio sam odgovoriti prije nego što sam se srušio na sof u da se malo odmorim.

— Gospodine Wellse — reče Riley — treba da pođete s nama u grad da odgovorite na neka pitanja.

Nakon nekoliko minuta ponovo sam ustao i zatim izašao. Zaputio sam se do prostorije s tuševima kraj bazena da se malo osvježim. Lice mi je bilo otečeno i izgrebeno. Boljelo me pri samom dodiru. Pogledavši se u ogledalu, imao sam što i vidjeti: ispod oka golema masnica, razbijena usta, uho neprirodno savijeno, ožiljci na bradi i iznad oka. Kako mi je tijelo izgledalo, nisam znao, ali sam zato osjećao. Sigurno sam dobio mnogo udaraca koje nisam ni zamjećivao dok je borba trajala.

— Dane? — začuh Bellin glas.

— Nisam li ti rekao da odeš u grad?

— Vratila sam se. Nisam mogla izdržati. Htjela sam doznati kako si. Brinula sam da ti se nije nešto dogodilo. Kad smo srele policijska kola na cesti, odlučila sam da se vratim u njima.

— Hajdemo — rekoh — imamo još nešto obaviti.

Odjednom se kraj nas stvorio i Pio.

— Odbacio sam oružje — reče on. — Bojao sam se da me policija krivo ne shvati. Ovoga puta zaista nisam ništa poduzimao na svoju ruku. Ne bih htio ni sebe ni druge razočarati. Moram priznati da sam zadovoljan!

Pronašli smo negdje svjetiljku i zaputili se u utvrdu.

Kad smo se našli unutra, pomakao sam najprije neku staru kutiju koja je stajala uz stražnji zid i počeo brojiti kamenove prema naprijed. Kod trećeg sam zastao. Kamen je bio prilično velik, ali sam ga uz pomoć pijuka, koji mi je dodao Pio, uspio pomaknuti. Ispod njega u

zemlji ukazao se povećí prostor u kome se nalazila stara zarđala željezna kutija.

Silom smo otvorili kutiju u kojoj smo našli pažljivo smotana dva komada bizonove kože. Na jednom je nešto pisalo indijanskim slikovitim pismom, dok je drugi bio ispisán na španjolskom jeziku, s potpisom i pečatom.

— John Toomey je oprezan čovjek. Kupio je zemlju od Apaša i dao da se indijanskim pismom točno opišu granice zemljišta koje su mu prodali. Zatim je isplatio čovjeka koji je još od Španjolaca dobio pravo na tu zemlju. Sada je sve to tvoje, Belle, odnosno bit će tvoje kad se završi zakonski postupak kojim se zemlja prenosi na tebe.

— A gdje ćeš ti onda biti?

— Najvjerojatnije ću morati svjedočiti. To će me prisiliti da se zadržim još neko vrijeme ovdje. No, ako ti imaš kakvu bolju ideju, mogli bismo se naći jedne večeri, pojesti nešto i porazgovarati.

Prošetali smo, a ja sam se sjetlo posljednjih riječi koje je John Toomey zapisao.

Bile su to upute kako doći do potvrda o kupnji zemljišta. No osim toga tamo je stajalo još nešto: »Želio bih da onaj tko dođe do ovih mojih redaka pronađe one koji su počinili zločin i kazni ih, kako se zlo ne bi koristilo zlom i kako bi moji sinovi, unuci i praunuci mogli odrasti na zemlji za koju sam se toliko namučio dok sam do nje došao.«

Morao sam priznati da je John Toomey strahovitom municijom nabio svoj revolver kad ga je posljednji put napunio.

KRAJ

U pripremi: J. T. Edson: GRAD KUKAVICA

Pustolovine omiljenog mornara Popaja i njegove družbe oduševljavaju mlade i stare. Ponajbolje svjetske stripove »Daleku planetu«, »Pinka Pantera«, »Dnevnik male Višnje« i druge, kao i reportaže, nagradnu križaljku i mnoge zanimljivosti naći ćete u ovom zabavniku koji izlazi svakog drugog ponedjeljka